

Ordre du jour

1. Dépôt de deux propositions de révision de la Constitution
2. 4915 - Débat d'orientation sur l'étude PISA (Program for International Student Assessment) réalisée dans les pays de l'OCDE (*Discussion générale*)
3. Dépôt de trois projets de loi
4. 4915 - Débat d'orientation sur l'étude PISA (Program for International Student Assessment) réalisée dans les pays de l'OCDE (*Discussion générale - Suite - Motions - Votes*)

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Fernand Boden, Mme Anne Brasseur et M. Henri Grethen, Ministres; M. Joseph Schaack, Secrétaire d'Etat.

(Début de la séance publique à 14.32 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung der Chamber iergendwellech Matdeelung ze maachen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Den Här Paul-Henri Meyers huet gefrot fir den Dépôt vun zwou Propositions de révision de la Constitution ze maachen. Den Här Meyers huet d'Wuert.

1. Dépôt de deux propositions de révision de la Constitution

M. Paul-Henri Meyers (CSV).- Merci, Här President.

Ech maachen den Dépôt vun zwou Propositions de révision vun der Verfassung, déi éischt déi d'Artikele 46 a 47 ofännert an eng zweet déi d'Artikelen 72 an 73 vun der Verfassung ofännert.

- Proposition de révision des articles 46 et 47 de la Constitution - N°5088

et

- Proposition de révision des articles 72 et 73 de la Constitution - N°5089.

Ech géif lech dann och bieden déi un d'Regierung an un de Conseil d'Etat weider ze ginn.

M. le Président.- D'Chamber hält Akt vum Dépôt vun zwou Propositions de révision de la Constitution duerch den Här Meyers a se ginn un de Conseil d'Etat an un déi zoustänneg Kommissioun weider geleet.

Dir Dammen an Dir Hären, haut de Mëtte steet op eisem Ordre du jour d'Debatt iwwert d'PISA-Etüd. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et sinn als Riedner bis elo agedroen: den Här Wiseler, d'Madame Delvaux, d'Madame Durdu, den Här Colombera, den Här Urbany an den Här Scheuer. D'Wuert huet elo den Här Robert Garcia als Vertrieeder vun der Fraktioun vun deene Grénge, déi dës Debatt ugefrot hunn. D'Wuert huet den Här Garcia.

2. 4915 - Débat d'orientation sur l'étude PISA (Program for International Student Assessment) réalisée dans les pays de l'OCDE

M. Robert Garcia (DÉI GRÉNG).- Merci, Här President.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et wor eemol viru 14 Méint en Niklosgeschenk fir d'Lëtzebuerger Bildungspolitik, d'Niklosgeschenk kouw vu Paräis, vun der OECD, an um Cadeauspabeier stoung: Resultater vun der Etüd „Program for International Student Assessment“, kuerz PISA genannt, a bannen an deem Cadeau war eng richteg Bomm, eng Zäitbomm. Doranner kruten d'Schüler an d'Schülerinnen an der

Lëtzebuerger öffentlecher Schoul am Alter vu 15 Joer bescheinegt, datt si am internationale Vergläich als drëttlescht virun den Entwécklungslänner Mexiko a Brasilien ofgeschnidden haten an als déi allerlescht an Europa, esouguer nach wäit ofgeschloen hannert Griichenland a Portugal.

Vu dass et déi eenzeg relevant international Vergläichsstudie ass, muss een dee schiften Tuerm fir Lëtzebuerg akzeptéieren, mat allen Aschränkungen, déi opgrond vun der Limitatioun vun der Etüd néideg sinn, mä och mat allen onëmgängleche Konsequenzen. Well och dësen Ausschnëtt seet munches iwwer endemesch Schwächte vum gesamte Schoul-system. Ob net nëmme Schüler a Schülerinne bei engem internationale Vergläich esou ofschneiden, mä och d'Enseignanten an d'Enseignanteë léisst sech leider net feststellen. D'Regierung huet nämlech refuséiert un der sougenannter PITA-Etüd deel ze huelen. Eng Etüd, déi net wéi fälschlecherweis verbreet d'Proffe beim Schoulhale beobachtet, mä déi géif Op-schloss gi wat um Niveau vun de Strukturen, vun de Programmer, vun de Methoden a vun der Ausbildung vun den Enseignanten nach ka besser gemaach ginn.

Bei aneren zwee Acteure vun der Bildungspolitik wësse mer awer, och ouni Vergläichstest, datt si wéi déi allerlescht ofgeschnidden hunn. Engersäits de Ministère, oh do hate mir bei den éischte Réunionne grouss Bereetschaft vun der Ministesch an de Beamte mat de laange Gesichter signaliséiert kritt, Reformen en profondeur an d'Wee ze leeden, mä den Effet vum „Blue Bull“ huet net laang ugehale. An all deene folgende Réunionne krute mer an der Kommissioun awer och keng eenzeg - ech betoune keng eenzeg - Mesure ugekënnegt, déi net schonns bei den Debatten am November 2000 ugekënnegt gi war. Mä deen aneren Acteur, deen an enger PIPA-Etüd, „Program for International Parliament Assessment“ sécherlech Favorit fir déi lescht Plaz wär, dat si mir heibanne selwer.

Pour mémoire: Déi Gréng hunn den Dag selwer vun der Publikatioun vun de PISA-Resultater den Débat d'orientation vun haut proposéiert. Dat war de 7. Dezember 2001, also bal viru 14 Méint. Mir hätten och kënnen eng Interpellatioun ufroen, wéi dat eng aner Partei gemaach huet, fir déi virecht Regierungen ze këddelen, well déi ware jo fir PISA verantwortlech, an natierlech och fir der neier Regierung op den Zannt ze fillen, wat se da géif aus dem Aarm résele wann de PISA-Tuerm rabbelt. Mä neen, mir haten d'Hoffnung, datt ähnlech wéi bei anere quokelegen Themen ee kéint eng parteiwwergräifend Debatt ukuerbelen. Eng Illusioun, wéi et sech eraus gestallt huet. Mir haten zwar zwee grouss Hearings an der Chamber, net öffentlech, si hunn net dierfen iwwerdroe ginn, esouguer de Rapport dovunner sollt geheim bleiwen. Mir haten och eng Rei Réunionne mam Ministère an et deet mir Leed, ech hunn dobäi

awer quasi näischt héiere wat mer net schonns zwee Joer virdrun héieren hunn. A schlussendlech wollt vun der Majoritéit keen e Rapport fir den Débat d'orientation schreiwen. Ech hat mech zwar gemellt, mä si wollte mech net.

Dofir hu mer haut déi glorräich Situatioun vun engem sougenannten Débat d'orientation sans rapport an ouni gemeinsam Motioun. Ech kommen nach dorobber ze schwätzen. Esou kann een natierlech d'PISA-Resultat och ugoen. Wichtig Entscheedungen, déi verschiddene Gruppe kéinte mësfallen, bis no de Wahlen verschieben. Älftreg d'Schoulen op den nächste PISA-Test virbereeden, an der Hoffnung, da géif just virun de Wahlen e bessert Resultat erauskommen. Oder wéi am Saarland, wou verschidde Schoule mat de Kanner ähnlech Tester wéi PISA drummen, an der Hoffnung deemnächst besser do ze stoen. Et soll jo awer net den Zweck sinn, d'PISA-Etüd ze notze fir déi nächst PISA-Etüd virzebereeden, mä virun allem fir eise Bildungssystem ze verbessern, oder klassesch ausgedréckt „non Pisae, sed scholae laboremus“.

Här President, en Débat d'orientation soll der Regierung Orientatiounen aus der Agora vun de Volleksvertreieder ginn. Ech hu keng Illusioun méi, datt mer eis mat dësem Débat haut un dës Regierung rüchten. Alles ass gesot ginn, weéne ass geschitt, villes ass nach ze proposéieren, alles ass nach ze maachen.

Ech wëll also aus deene villen Elementer fir Post-PISA siwe Punkten eraussträichen, déi sech direkt aus der PISA-Etüd erginn an déi eiser Meinung no fir eng nächst Regierung prioritär solle ginn. Net fir e bessert PISA-Resultat ze kréien, dat och, mä virun allem fir eisen öffentleche Schoulssystem fir déi nächst Jorzéngte fit ze maachen.

Éischte Punkt: kuerzfristeg organisoatoresch Moosnamen. De Koordinator vun der PISA-Etüd, den Andreas Schleicher, ass an der TAZ gefrot ginn, wat dann déi betrafte Länner sechs Méint no de Resultater vu PISA an d'Wee geleet hätten. Diskutéiert gouf iwwerall do wou d'Resultater désastréis waren. Déi eng hunn eng ad hoc Task force agesat, déi aner eng interministeriell Cellule, anerer e Gremium aus alle betrafte gesellschaftleche Gruppen. Déi meescht hu relativ schnell reagéiert.

Déi Gréng hate schonns bei der Demande fir dësen Débat d'orientation folgenden Szenario virgeschloen: sofortlech Constitutioun vun enger Task force am Ministère - also am Januar 2002 -, sofortlech Consultatioune mat de gesellschaftlech relevante Gruppen, zum Beispill am Kader vum Conseil supérieur de l'éducation, dann eng grëndlech virbereet Orientéierungsdebatt an der Chamber virum Summer, virum Summer vum leschte Joer versteet sech. Aus deem Débat eng Motioun un d'Regierung, si soll bis Enn des Jores, Enn des leschte Jores versteet sech, eng Zort Plan d'action national oder Pan-PISA virleeën. De PISA-Pan hält dann, ähnlech wéi virun e puer Joer dee vum Emploi, an der Chamber diskutéiert an ofgestëmmt këne ginn, an da wäre mer elo amgaang e kohärente Paquet vu Moosnamen duerchzezéien.

Déi Chance ass verpasst ginn. Si ass bewosst verpasst ginn, an der Chamber an an der Regierung. An der Chamber, wou zum Stéchdatum vu Mëtt November Parteien hätte solle Virschléi fir eng gemeinsam Motioun virleeën. Eng eenzeg

Partei war scheinbar dozou fäeg oder bereet, dat eelef Méint no der Publicatioun vun der Etüd. Och an der Regierung, déi ëmmer erëm an der Kommissioun mat ale Kamellen opgetaucht ass, déi schonns an der Regierungserklärung vun 1999 stoungen a wou säit PISA kee Komma un der Litanei vum Rechnen, Liesen, Schreiweng geréckelt ginn ass, a wou all Reform, wéi se PISA géif erfuerderen, an de Bac vun de Basics gehäit ginn ass.

Et brauch een net laang no den Ursaache vun dëser Opschiebetaktik ze sichen. Op d'Ursaache vu PISA direkt reagéieren heescht e puer helleg Kéi vum Lëtzebuerger Schoulssystem ze schluechten. Helleg Kéi, wou et schonns säit de 70er Jore gewosst ass, datt se Bildungs-BSE hunn an déi ëmmer nach fräi ronderëm lafen, an deenen hiert Keulen zwee Joer virun de Wahlen fir munch Opreegung a fir vill kollateral Schied op de Stëmmziedele géing suergen.

Am Ausland, dat muss een zouginn, wor et net vill besser. Och a Finnland, dat huet den Expär eis bestätegt, gouf direkt no de Wahlen dem Schoulssystem eng Radikalkur verpasst. Et gouf och kuerzjäiteng Gebirels, fënnef Joer méi spéit ass et awer roueg ginn. Am Géigendeel, d'Bildungspolitik ass net méi Géigestand vu Gemeckers ënnert der Hand, mä vun enger offener an offensiver gesellschaftlecher Diskussioun. Dofir sot ech schonns virdrun, déi Orientéierung vun haut sinn net un dës Regierung geriicht. Déi ass längst virum schiften Tuerm an d'Gette gaang.

A wann déi Motioun vun der Majoritéit, déi herno zerwéiert gëtt, déiselwecht ass wéi déi déi an der Kommissioun schon nogereecht gouf, dann huet een dat och schwarz op wäiss. Eng Motioun, déi iwwerleeft vun „invite le Gouvernement à continuer à“. Wat continuer? A continuer à rester lanterne rouge, continuer à attendre la voiture-balai oder, wéi de Kolleg Zanussi richteg an der Sëtzung vun der Kommissioun sot, eng Motioun déi een hält kënnen der finnescher Regierung virleeën, nom Motto: « Weider esou, we are the champions ». Här President, dës Orientatioun ass un eng nächst Regierung geriicht, un eng Regierung déi hoffentlech eng aner ass, eng Regierung déi et wot eng Bildungs-offensiv net nëmmen unzekënnegen, mä se och duerchzeféieren. Bei dëser ass, an dat weess mëttlerweil jiddferen am Land, Happ a Malz verluer.

Ech kommen zum zweete Punkt: D'Léisung vun onsem ominöse Sproocheproblem. Ons schlecht Resultater bei PISA goufen oft mat onser komplexer Sproochesituatioun erkläert. Déi Situatioun ass sécher komplex, mä duerfir ass se awer net onléisbar. Am Kontext PISA dierft se eigentlech keng Roll spillen. Firwat? Mä vergiesse mer eent net, PISA huet net getest wéi gutt een eng Sprooch ka schwätzen. PISA huet net déi schréfflech Maitrise getest wéi Rechtschreibung, Grammatik, Syntax, Stil, déi jo bei eis grëndlech gedrummt gëtt. PISA huet getest wéi ee schréfflech Texter ka liesen, verstoen, interpretéieren a virun allem ka praktesch uwenen. Also Kompetenzen, déi mer am Alldag stänneg mussen uwenen, an zwar kaum op lëtzebuergesch, mä virun allem op franséisch oder op däitsch an ëmmer méi oft op englesch.

Ech hunn op alle Fall am Berufsliewe weéneg Texter op Lëtzebuergesch gesinn, weder en Ingénieur, nach e Proff, nach e Mécanicien, nach en Infirmier muss jee een Text op Lëtzebuergesch uwenen. Duerfir constatéiert PISA, dass ons Kanner mat 15 Joer net genügend a mëme sinn en Text op franséisch oder däitsch ze liesen, ze verstoen a praktesch

ëmzesetzen, mä grad dat musse mir jo am Berufsliewen uwenen a grad dat ass den Haaptdéfi vun onser öffentlecher Lëtzebuerger Schoul. Dobäi gëtt nach allgemeng gesot d'Lëtzebuerger wieren am Schrëftlechen nach besser wéi am Mëndlechen. Duerfir goufe jo rezentenweis eréischt mëndlech Epreuven agefuert.

Mä da stellt lech emol vir de PISA-Test wier mëndlech duerchgefouert ginn. Wou stéinge mer dann do? Déi Gréng hu schonn an hirem Grondsazpabeier vun 1998 glas-kloer analyséiert a prezis Virschléi gemaach, déi ech kuerz wäert resüméieren. Éischtens dass et net d'Sproochesituatioun eleng ass, déi fir den Échec scolaire vun den auslännesche wéi vun de Lëtzebuerger Kanner verantwortlech ass.

Zweetens dass et méiglech muss sinn an och technesch méiglech ass, dass déi allermeeschte Schüler a Schülerinnen, déi mat 15 Joer kéinten d'Schoul verloossen oder an der Schoul weider ginn, genügend Basiskompetenzen an de Sprooch Lëtzebuergesch, Franséisch, Däitsch an Englesch kënnen hunn, dass se domat gerüst wiere fir déi praktesch Kompetenze jee no hire jeeweilege Besoinen am Beruff oder an hirem spéiderer schoulescher Carrière ausbauen ze kënnen.

Drëttens dass déi Basiskompetenzen an engem Tronc commun bis 15 Joer fir all Schüler a Schülerinne vermëttelt kéinte ginn.

Véiertens dass déi Basiskompetenzen net grammatikalesch Spitzfindegkeete betreffen, mä Basiskompetenzen an der Kommunikatioun, verbal a schréfflech, an der Compréhension an an der Umwendung an der Praxis baussent de Schouldieren.

Fënneftens dass eréischt duerno, no 15 Joer, déi spezifesch Kompetenzen op de jeeweilege Filière verdéift solle ginn. D'Secondaireschüler verdéiwe sech dann zum Beispill an de Labyrinth vun der Sproochewëssenschaft a vun der Literatur. D'Techniquesschüler léieren hir noutweneg Fachausdréck an deenen dräi Sproochen, wahrscheinlich dann oft mat hirem Sproocheproff zesummen, well deen huet déi och op der Uni net geléiert.

Sechstens dass dat net verhënnert, dass all Schüler a Schülerinne vun alle Filiären déi néideg Voraussetzunge vermëttelt kréie fir hir Allgemengbildung ze verbessern, sief et an der Schoul, sief et an enger Bibliothéik oder um Internet, sief et an enger Vollekshéichschoul, déi nach zu Lëtzebuerg ze schafen ass.

Siwintens dass schliesslech de Schlëssel zum Erfolleg vun dëser nuancéierter Villsproochegkeet letztendlech bei interessante Programmer a motivéierenden an interaktive Methode läit. Parallel dozou dierf natierlech keen Opwand gescheit gi fir eng optimal Incitatioun zum Liesen ze garantéieren, vum éischte Schouljoer bis an d'Altersheim. Praktesch Initiative ginn et schonns, iwwregens ass net méi spéit wéi haut den Owend eng Veranstaltung zum Thema Leseförderung am Kader vun der Lieswoch vum Info-Video-Center um halwer aacht. Avis aux amateurs.

Dat féiert mech dann zu der Verbesserung vun de praktesche Kompetenzen, well net nëmmen an de Sproochen, mä och an der Mathé an an den Naturwëssenschaften huet onse PISA-Tuerm hänkeg Schëlleren. Dobäi sinn awer op deene Gebidder Efforte gemaach ginn. Och misst d'Mathematik jo awer wäitgehend onofhängeg vu sproochleche Kompetenzen ze verstoe sinn. Trotzdeem ass och do de Lëtzebuerger Schüler alles aneschters wéi en Daniel Düsentrieb. Mir mengen ënner anerem folgend Schwächte bei de mathe-

mateschen a bei den naturwëssenschaftleche Kompetenzen identifizéiert ze hunn.

1. Et huet een den Androck, dass d'Schüler oft net deen déiwere praktesche Sënn vum Unterricht erkennen, virun allem an der Mathematik.

2. Wann een d'Schoulbicher vu verschiddene Branchen, wéi zum Beispill Geographie, Biologie, Geschicht oder Civique kuckt, fält engem dee schwéierfällige wëssenschaftleche Langage op, dee vill Kanner, besonnesch virum Alter vu 15 Joer, einfach net verstinn.

3. Déi naturwëssenschaftlech, gesellschaftswëssenschaftlech a mathematesch Fächer si quasi net matenee verknäppt. Oft léiere Schüler Sujeten a verschiddene Fächer ouni en Zesummenhang ze erkennen.

Duerfir menge mir, an aller Bescheidenheet, et misst een der Programmkommissioun ënner anerem folgend Opdrag mat op de Wee ginn: Toilettag vum de Kéip vu kuerzfristigem Wëssen zugonschte vun exemplarescher Verdéiung vu wichtegen Essentials, déi dem Schüler eng Method ginn och spéider aner Themen unzegen; ofkomme vum zillosen auswenneg léieren zu enger méi konsequenter Approche, fir dat och ze verstoe wat een do léiert; méi oft induktiv amplat deduktiv Methoden, also éischter vum Beispill op déi allgemeng Theorie wéi émgekéiert; e manner abstrakte Langage, manner hochtrabend Dingwörter a méi Verben déi erklären; méi kloer a kuerz Satz amplat komplizéiert Schachtelsatz ouni Ufank an ouni Enn.

Domat muss aus dem Cours an der Schoul keng Clownennummer an och keng Soap ginn. Et geet duer, dass de Cours interessant ass. Dat ass net ëmmer einfach, mä Methoden a Beispiller ginn et genuch. An anere Länner ass et net vill besser. Wéi huet de Le Monde de l'éducation als Chapeau vun engem Beitrag mam Titel „Voyage au bout de l'ennui“ geschriwwen, ech zitieren: „Découragement, inappétence, manque de motivation, passivité, chahut, transgression, l'ennui scolaire prend des formes multiples et conduit les jeunes à l'échec. Les lycéens ne se satisfont plus d'un enseignement classique, qu'ils jugent rébarbatif. Leur motivation passe par une diversification de l'approche des disciplines.“

Déi Iwwerleeung féiert mech dann zum véierte Punkt, nämlech der Verbesserung vun der pedagogescher Praxis fir eisen essentielle Beräich. Här President, säit 30 Joer dréit sech d'Bildungsdiskusioun zu Lëtzebuerg, sofern se iwwerhaupt stattfënnt, 90% ëm Strukturen an ëm de Statut vun den Acteuren an deene Strukturen, an net emol 10% ëm déi pedagogesch Praxis. Net dass et keng Expérience pilote op der Basis gëtt, vill an ëmmer méi Enseignanté woe sech op nei didaktesch Terrainen. Mir hunn also schonn eng Menüskaart mat etleche pedagogesche Platen. Et feelt awer nach déi Kaart komplett ze maachen, se virum Schoulrestaurant auszustellen an d'Leit duerch Weiterbildung zu flotte Programmer a Coursen hinzeféieren.

Wat mir also brauchen ass manner eng Offensiv op de Strukturen, mä eng am Beräich vun de Lernziler, vun de Programmer a vun de Methoden. Ech brauch net méi an den Detail ze goen, schonns bei menger Interpellatioun zum Thema „Contenu vun der Schoul“ vum November 2001 hunn ech eng Rei Defiziter opgezeechent an eng hel-le Wull vu Suggestiounen gemaach, déi e Joer méi spéit vun der PISA-Etüd voll bestätegt gi sinn. Dat Signifikantst war deemools iwwergens, dass vun onse 27 Motiounen grad déi refuséiert gi sinn, déi op d'Methoden an d'Programmer agaange sinn, während vill vun deenen, déi sech ëm Strukture ge-dréit hunn, akzeptéiert goufen.

Dobäi geet et ëm net méi eng Optimiséierung vum Betrib Schoul, esou wéi eng Fabrik méi effizient schaffe soll an eng Administratioun theoretesch soll reforméiert ginn. Et geet hei drëm déi bestehend an ausgebild Fachkräften an der Schoul méi effizient anzesetzen. Eng Measure, déi allgemenge Konsens fonnt huet, war de quantitativen Ofbau vu Léierstoff zugonschte vun enger qualitativer Verdéiung vun exemplaresche Schülerkompetenzen a méi diversifizéierte Methoden, ouni dass ee muss an dat anert Extrem falen. Manner Frontalunterricht heescht net kee Frontalunterricht, interaktiv Methoden heescht net permanent Showtime an der Klass, Gruppenearbecht heescht net keen individuell Léiere méi, manner auswenneg léieren heescht net kee Wësse vu Fakte méi, praktesch Kompetenzen heescht net, dass ee keng theoretesch Basis méi hätt.

Op déi richteg ausgewoe Mëschung kënn et un. Dat gëtt een als Enseignant och net op der Uni geléiert. Duerfir gehéiert pedagogesch Recherche, Innovatioun an Unterrichtsentwécklung als éischt Gebot an de Kathechësser vun der Initial- a vun der Weiterbildung.

Wann een elo manner Frontalunterricht, méi interaktiv Methoden, méi Gruppenearbecht, manner auswenneg léieren a méi praktesch Kompetenzen an d'Schoul abréngt, da muss dat sech och op d'Evaluatioun vun de Schüler auswirken. Da geet weder eng Zensur mat Punkte bis 60 duer, nach e puer Satz Luef oder Tadel. Da muss den Tableau vun de Fäegkeete vun all Schüler méi Faarfstufungen hunn. Da mussen no der Neuvième oder Cinquième méi selektiv Schwéierpunkten erausgraff kënne ginn an och e puer Must vum Lëtzebuerger Bildungsmainstream sacrificéiert ginn. Da muss et och fir d'Schüler méiglech sinn, eng gravéierend Schwächt ze kompenséieren, awer net duerch en anert Fach, mä doduerch, dass ee méi e flexibele Programm ubitt, mat Saachen déi Hauptfach sinn, an engem Choix vu Wahlfächer, wou een dann och emol eppes kann ewech loossen. Quitte dass dat, besonnesch wat d'Sprooche betrëfft, um Ofschlossdiplom och net figuréiert.

Da muss et méiglech sinn, d'Lëtzebuerger Schoul ze verloossen an an enger Sproch nëmmen de basic Kommunikationsniveau ze hunn. Mir soen alleguete jo zu der Dräi- oder Véiersproochegkeet zu Lëtzebuerg. Et geet awer duer, dass een der zwou dovunner ganz gutt beherrscht an an deenen anere kommunizéiere kann, en Text liesen a verstoe kann, an net onbedéngt all Gross- und Kleinschreibung oder Participe passé beherrscht; wéi iwwergens de groussen Deel vun deene 60% Net-Lëtzebuerger Arbeitnehmer zu Lëtzebuerg nëmme kënnen, an déi trotzdeem berufflech ganz gutt eens ginn.

Fënnefte Punkt: D'Verbesserung vun der Grond- a Weiterbildung vun den Enseignanten. An der Diskussioun ëm PISA gouf sech oft op d'Enseignanten ageschoss, net nëmmen am Café du Commerce, mä och hannert de politesche Kulissen. Elo ass et awer esou, dass zumindest déi brevetéiert Enseignanté sech fir hir Grondausbildung net ze schumme brauchen. Den ISERP huet sech kontinuierlech verbessert. D'Proffen hu souwéi sou déiselwecht Ausbildung wéi hir Kollegen am Ausland, quitte dass de Stage pédagogique ëmmer nach verbesserungsfäeg ass.

Mir brauchen also keng Enseignanten ze entloossen, ze privatiséieren oder ze kujenéieren. Mir müssen hinnen awer nei Missiounen zoukomme loossen, déi vill vun hinnen elo schonn assuméieren, anerer müssen eben zu hirem pedagogesche Gléck nach gefléit kréien. Fir ons ginn et dobäi zwou essentiell Mesuren: 1. d'Opbrieche vun dem pedagogeschen Individu-

alismus an 2. Formation continue, Formation continue an nach eng Kéier d'Formation continue.

Zum Thema Teamwork: Loosse mer dach d'Enseignanten aus der Isolatiounskummer eraus huelen. Wou gëtt et nach e Beruff wou ee quasi seng ganz Aarbecht hannert der zouener Dier mécht. D'Enseignanté solle keng individuell Artiste sinn, déi méi oder manner virtuos hir Coursen inszenéieren. Duerfir ass d'Schafung vun der Teamarbecht, onser Meenung no, déi allerwichtigst Aufgab an der Schoul selwer. Natierlech gëtt och mat Recht op d'Pénurie vun den Enseignanten higewisen a gesot, mir kënnen net och nach d'Enseignanten zousätzlech e puer Stonnen aus der Klass huelen, soss hu mer der net genuch déi Schoul halen, an dat kascht och nach enorm vill.

Mir sinn och der Meenung, dass een d'Enseignanten net fir all zousätzlech Concertatiounsstonn muss fräistellen. Och wann d'Syndicater esou eppes net gär héieren, an duerfir ausser ons och keen dat seet. Mä et muss een éierlech sinn, wann ee sech als Enseignant regelméisseg concertéiert, da gewënnt een och Aarbechtsopwand an Zäit, déi een normalerweis a sengem Büro doheem geleescht hätt. An net nëmmen Zäit an Aarbecht, mä och wäertvoll Erkenntnisser gewënnt een, wéi zum Beispill, dass och aner Kollegen a Kolleginnen Schwieeregkeeten hunn. Och fachlech Ustéiss a moralesch Motivatioun gewënnt een duerch e gutt organiséierten Teamgescht. An oft kann een zesummen de Problem vun engem onméigleche Schüler ugoen, eng depriméierend Situatioun léisen, ier se beim Gréngen Dësch lannt.

Mir wëllen, dass d'Enseignanté sech erëm mat Freed moies op de Schoulwee maachen. Mir mengen dowéinst, dass een zwar zousätzlech Tächen, déi wäit iwwert d'Beschriwwend erausginn, soll rémunérieren, wéi zum Beispill Recherche, Ausaarbechte vu Coursen, eng méi professionaliséiert Programmkommissioun oder Koordination vu Concertatiounen. Mä déi gemeinsam Plagé vum Teamwork sinn an déi global 40-Stonnen-Täche vun all Enseignanten anzegliden, well se jo och innerhalb vun der Täche Aarbechtslichterunge bréngen.

Dozou gehéiert dann en zweete Piller, nämlech d'Formatioun continue. Mir haten de 17. November 2001 hei eng Motioun eestëmmeg ofgestëmmt, fir dass soll an d'Täche vun den Enseignanten e minimale Volet obligatoire vu Formation continue agebaut ginn. Et ass och deemools betount ginn, dass et net kann op de Konto vun de Schoulstonne goen. Am Kloertext, déi Weiterbildung geschitt dann entweder op de fräien Nomëtter, Owender oder Weekender, wéi dat an der privater Wirtschaft och zum Deel de Fall ass, oder an enger vun deene 16 Woche Vakanz, déi d'Schüler zougestane kruten, an déi och d'Enseignanten net müssen an der Schoul verbréngen. Vill Enseignanté maache schonns Weiterbildung ausserhalb vun de Schoulhorairen. Et feelt awer e Gesamtkonzept an e kohärent Ugebot an deem sech déi meescht Enseignanten erëm fannen a wou se konkret eppes fir hiren Unterrecht mat ewech droen.

Sechste Punkt, Här President, an zweetleschten: Wa PISA eppes ausseet wat keng nei Erkenntnis ass, dann ass et de Constat, dass bei ons d'Kanner aus de sozial net privilegiéierte Schichten - ob Ausländer oder Lëtzebuerger - manner Chancen de départ hu wéi déi, déi aus de Mëttelschichte kommen oder aus dem sou genannte Bildungsbürgertum. Dat ass zwar an all Land vun der PISA-Etüd esou,

mä a kengem Land ass déi Diskrepanz esou krass wéi zu Lëtzebuerg. Näischt neies also, well scho säit de 70er Joren ass dee Mëssstand bekannt. En hat deemools souguer zu den Tronc commun Experimenten gefouert, vun deenen net gewosst ass ob se d'Situatioun deemools entschäerft hunn. Et gouf nämlech ni eng offiziell a wëssenschaftlech Evaluatioun gemaach.

A vu dass kee mer kann de Géigen-deel beweisen, woen ech hei empiresch ze behaupten, dass et deemools Verbesserungen gouf. Nach haut begéinen ech auslännesch Schüler a Schülerinnen déi 1983 an enger Proffeninitiativ vum deemolegen Diddelenger Modell während dräi Joer am Däitsche getrimmt si ginn an déi spéider schoulesch a berufflech Carrière konnte maachen, déi hinnen ënnert den normale Konditiounen vun der öffentlecher Schoul verwiert bliwwen wäeren.

Et ass méiglech, Dir Dammen an Dir Hären, mat engem décidéierten Effort och ons komplex Sprooche-situatioun ze léisen, fir dass net nëmmen d'Ausländerkanner aus der Europaschoul gläichwäerteg Chancen zu Lëtzebuerg hunn. An ech muss, als Défenseur vun der öffentlecher Schoul, aneren Défenseure vun der öffentlecher Schoul soen - an d'Matricule schreift et, et deet mir Leed -, dass et och signifikant ass, dass d'Fördermoossnamen am Däitsche fir portugisesch Meedercher ausgerechent an enger vun de konfessionelle Privatschoule stattfannen, déi elo esou heftig attackéiert ginn. Och dat soll der öffentlecher Schoul ze denke ginn, well Privatschoule ginn et virun allem do, wou d'öffentlech Schoul verschiddenen Aufgaben net gerecht gëtt.

Wat sinn also e puer vun eisen Haaptorientéierungen, fir de Gaspillage vun ze vill Matière grise tëschent dem Précocé an der Première ofzebauen. Éischstens, en diagnosteschen Suivi, Schüler a Schülerinne vum Précocé bis zur Première. Eng Zort Passeport scolaire, wou d'Fäegkeeten, d'Schwächen, d'Interessen an d'Ofneigungen, psychologesch, psychosozial a psychomotorisch Eegeheeten zesumme mat de schoulesche Leeschtungen kontinuierlech erfaasst ginn, also net nëmmen Nummern op der Zensur, och méi wéi ee Bulletin d'inscriptif.

Natierlech wär en Deel vun deenen Domäne confidentiel an nëmmen dem CPOS zougänglech. Mä domat kéint dat verhënnert ginn, wat nämlech hei zu Lëtzebuerg geschitt ass, dass eng Dislexie eréischt op Huitième erkannt gëtt, dass auslännesch Schülerinnen a Schüler sech mat gravéierende Lacunen am Däitsche bis Neuvième duerchwurschtelen an duerno ënnerginn, dass d'Schwächen ze spéit a Begabunge guer net erkannt ginn. Domat kéinten am Précocé an am Primaire e groussen Deel vun den Defiziter erkannt, gezielt bekämpft an do wou et méiglech ass och opgehewen oder atenuéiert ginn.

An op der Basis vun deem kontinuierlechen Diagnostik kënne fir d'alleréischst gezielte Fördermoossname fir all Schüler opgebaut an duerggezu ginn, de préférence an der öffentlecher Schoul, Hausaufgabenhëllef muss net ausgesourct ginn. Sou genannt Kanner mat Déficits spécifiques müssen net op Eupen, Tréier oder Arel ausgelagert ginn. A wann et dann esou wäit ass fir am Tronc commun vu Septième bis Neuvième/Cinquième Schüler ze orientéieren, dann trëtt déi sou genannt Education au choix op de Plang. Domat gëtt erfaasst wou zum Zäitpunkt x d'Kanner fäeg sinn, motivéierbar sinn, motivéierbar sinn, verbesserungsfäeg sinn, an domat baséiert déi definitiv Orientéierung op méi wéi en Test oder Prüfung.

Mir müssen awer och schonns an der Primärschoul fir méi eng grouss Mixitéit suergen. Firwat kommen Ausländerkanner, déi am Lëtzebuerger Secondaire erfollegräich sinn, ganz oft aus regionale ländleche Schoulen, wou se sechs Joer mat enger Majoritéit vu Lëtzebuerger Kanner an enger Klass sinn, an net aus de Quartierschoule wou se ënnert sech sinn, oft mat engem oder e puer Lëtzebuerger Kanner, wou dann allebéid Kategorien an enger iwwerméisseger Proportioun am Préparatoire oder am Adapte landen.

Méi eng grouss Mixitéit ass, zumindest an de Quartieren, net duerch waarm Appeller ze realiséieren. Duerfir widerhuelen ech ons Forderung, endlech eng besser Mixitéit an de Quartieren duergzusetzen, sief et duerch en aneren Tracé vum Anzugsgebit, sief et duerch Transferte vu Schüler an eng aner Schoul.

Domat ass et natierlech och net gedoe fir déi ongläich Chancen esou wäit ofzufiedere, dass net méi de sozialen Origine, mä just nach d'Fäegkeet an d'Motivation fir de Succès scolaire ausschlaggebend sinn, muss d'Schoul eng differenziéiert an individuell Approche zu de verschiddene Schüler anhuelen, an net sech op ee mëttelméisseg Ideal orientéieren. Dofir dat, wat ech virdu gesot hunn, méi gezielt an individuell op d'Besoinen vun de Kanner agoen, wéi dat de Credo vun der Schoul a Finnland ass.

Här President, ech kommen zum leschte Punkt: Strukturell Reformen an onsem Schoulsystem. Ech hu bewosst déi strukturell Reformen als leschte Komplex vu Mesurë gewielt, net well se manner wichtig si wéi déi inhaltlech, mä well ee sech fir d'éischt iwwer Lernziler, iwwer Programmer an iwwer Methoden eens muss sinn an dann eréischt oder zumindest parallel iwwert déi Strukturen, déi fir déi Inhalter géee-gent kënne sinn. Leider hu mer an der Vergaangenheet ze vill an ze vill ideologesch iwwer Strukturen gestritten an net genuch iwwer Programmer a Methoden nodeduecht, diskutéiert a virun allem gewot ze entscheeden. Stéchwuert, Dir wäert lech et erwaart hunn, integréiert Gesamtschoul.

Mäi Gott, fir ons sinn ideologesch Debatte passé. Elo geet et ëm Effizienz an trotzdeem, egal wéi een et dréint, erëm kënn den Tronc commun aus der Versenkung. All Mënsch kuckt no Skandinavien an op déi Länner, déi esou e System praktizéieren. Déi meeschte Länner vun der OECD praktizéiere souwisou eng Opsplitterung vun de Schüler eréischt am Alter vu 14 oder 15 Joer an net mat 10 Joer wéi an Däitschland an 12 Joer wéi bei eis.

Et gesäit esou aus, wéi wann d'Organisationsform vun der integréierter Gesamtschoul e Modell wär, dee gutt Viraussetzungen fir eng besser Schülerperformance ka bréngen. Mä geet et domat duer? Et ginn och Gesamtschoulen, déi schlecht bei PISA ofgeschloss hunn, an et ginn och konventionell Schoulen, déi gutt ofgeschloss hunn. Et war schonn ëmmer ons Meenung, dass den Tronc commun zwar eng Condition nécessaire, mä net eng Condition suffisante ka si fir onse Schoulsystem ze verbessern. Och d'Gesamtschoul muss mat pedagogeschem Liewen erfüllt ginn, soss dreet se e bürokratesche Léierapparat ze ginn. Grad d'Kombinatioun vu Gesamtschoulstruktur, mat enger lieweger Innovationspädagogik an enger autonom geféierter Dynamik vun allen Acteuren an der Schoul, erschéngt ons als déi optimal Formel fir eng Schoul vum Erfolleg. Integratioun, Autonomie, Innovatioun.

Aus deem Grond war et fir ons net iwwerraschend, dass grad esou eng Schoul an Hessen mat besserer Resultater wéi Finnland oder Kanada opgewaart huet. The Winner is bei PISA, Helena Lange Schule

zu Wiesbaden. Sécherlech ass déi Schoul net an alle Punkte vergläichbar, besonnesch wéinst hirer motivéierter Schüler- a Profjekonstellatioun. Mä si ass éischters eng „integrierte Gesamtschule“, wat natierlech d'CDU an Hessen, déi se wëllt ofseeën, zimlech peinlech beréiert. A si ass zweetens säit de 70er Joren e Labo fir innovativ, pedagogesch Praxis a fir eng konsequent duerchduechte Schoulentwécklung. Den däitsch-lëtzebuerger Publizist Rainer Holbe huet iwwert den Émwee vun engem Brëif un de Premier ons opgefuerdert déi Schoul besichen ze goen. Wie sech also dee konkrete Modell wëllt ukucken, dee brauch allerdings net bis op Wiesbaden ze fueren. Déi interesséiert Nolauschterer verweisen ech op eng Konferenz, déi Déi Gréng Enn Abrell mat der Directrice vun där Schoul am Kader vun engem Bildungskongress organiséieren.

Här President, integréiert Gesamtschoul jo, awer mat engem ongeheieren, pedagogeschen Innovatiounseffort. Sécher, déi kann een zu Lëtzebuerg net iwwer Nuecht an och net aus dem Bunker vum Ministère dekreteieren. Mä et kann een awer Mutt maachen, Mutt maache fir Pilotprojeten, seriö duerchduechte Pilotprojeten, déi net nëmmen an Deelaspekt vun der Schoulpraxis betreffen. Zum Beispill Ganzdagesangebot am Précoce ass saucissonnéiert Ugebuerer iwwert d'Woch verdeelt. Zum Beispill Modeller vu Ganzdaagsschoul am Primaire, wou net d'Schüler aus der Schoul vum MEN, Ministère de l'Éducation nationale, an d'Fittecher vun der Famille oder privat Crècheen iwwerreecht ginn, mä wou et e Gesamtkonzept vu sënnavoller Fräizäitbeschäftigung, vun Hausaufgabenhëllef a vu Suivi pédagogique gëtt. Zum Beispill Ganzdaagsschoul am Postprimaire, wou déi Schüler, déi wëllen, zousätzlech Ugebuerer bis Enn den Nomëtteg kréien.

Dräimol, Här President, krute mir hei eng Motioun ënnergebottert fir esou e Modell, zum Beispill no den Iddie vun der A.s.b.l. Lycopa, an engem neie Gebai virzegesinn. Fir d'éischt zu Mamer, dann am Aline Mayrisch de Saint Hubert an dann zu Réiden. Hei feelt et zu Lëtzebuerg un engem allgemengen Etat d'esprit. Wann ech da gesi wat bei engem Modell passéiert deen net emol un d'Strukture rësele geet - ech schwätze vun deem sougenannten Alima -, wou souguer Leit, déi soss fir d'Reformen an der Schoul antrieden, direkt Deregulierung a Liberaliséierung richen, wann eng Schoul e puer Enseignanten an e puer Laptope méi kritt.

Mir müssen also och an onse Käpp d'Schoulentwécklung an hir Pilotprojeten als eppes Normales ugesinn. Et kann een natierlech och Reformen iwwert de Knéi brieden. Wann ech elo héieren, datt sech d'Gebaier vum IST innerhalb vun dräi Woche müssen entscheede fir bei engem Pilotprojet matzemaachen dee soll am Hierscht ulafen, da gëtt et mer e bësse baang, och wann d'Intentioun gutt ass, fir Fällereen am ënneschten Zyklus vum IST opzebrieden. Mä wou ass dann do de Secondaire classique? Soll do Binnendifferenzierung gemaach ginn? Wien huet d'Erfahrung, déi Binnendifferenzierung erfollegräich duerchzezielen? Froen iwwer Froen.

Här President, ech hu virdru kritiséiert, datt et an de Ministère an an der Chamber weéng Beereitschaft fir eng Bildungssoffensiv gëtt, mä och éischter e Retour bei déi ominös Basics gesinn. Sinn dat déi Basics vum Echec vun der Lëtzebuerger Schoul vun de leschten 30 Joer? D'Basics vun deenen 52% Ofgänger ouni Ofschloss, déi vun der DP am leschte Wahlkampf ëmmer erëm op de bloe Fuedem geschriwwen gi sinn? Et muss een awer fairerweis zouginn, datt et bei den Acteuren um Terrain an och bei der Bevëlkerung e weéng ent-

wéckelte Bewosstsënn iwwert déi noutwendeg Reforme gëtt. D'Bildungspolitik huet bei ons säit 20 Joer méi zu Gemeckers wéi zu déifgräifende Reflexiounen gefouert. An et muss ee scho bal zynesch soen, datt mir Bildungssoffensiven net esou néideg hate wéi e Land mat 15% Aarbechtslosegkeet wéi Finnland virun 10 Joer. Ons Lëtzebuerger Schüler si bal nach ëmmer vun der Economie opgefaange ginn. Fir d'éischt vun der ARBED, du vun de Banken an ëmmer nach zousätzlech vum Stat a vun de Gemengen. Mir hunn och ëmmer Leit fonnt déi am Ausland ausgebild goufen an zu Lëtzebuerg verantwortlech Poste bekleeden. Bei de Banke sinn et 70%.

Mir hunn och ëmmer Main-d'oeuvre kënne importéieren, fir déi méi désagréabel Beruffer um Bau, am Handwerk an am Nettoyage ze besetzen. A vill vun deenen hire Kanner sinn am Schoulsystem ausgesift ginn, virun allem awer net nëmmen duerch d'Däitscht. Mä hir Lobby war net staark genuch fir de Braindead ze verhënnere, virun allem elektoral net staark genuch. An déi Illusioun, Dir Dammes an Dir Hären, gëtt weider bedriwwen. Elo solle fir déi eng Tâche Leit aus dem kathoulesche Polen importéiert ginn an déi aner High-Tech-Labour-Force fir op eis Uni, onse Centre de Recherches oder déi nei Nischen, wéi déi vun de Biotechnologien. A gehofft gëtt, déi Lëtzebuerger Schoulofgänger mat schwaaichen oder mat kengem Ofschloss weider an der Economie, mä och nach weider bei der Chasse gardée vu Stat a Gemengen ënnerzebréngen. Déi Rechnung ka vläicht opgoen, mä spéitstens säit engem halwe Joer, wou et och zu Lëtzebuerg méi lues geet, wësse mer datt och dat kann an d'A goen. Well wéi gesäit et an zéng, 20 Joer aus? Zwee extrem Szenarië kann een an d'Ae faassen. Gëtt ons wirtschaftlech Dynamik gebremst, da kënnt et onweigerlech zu Verdeelungskämpf um Aarbechtsmaart, an do gewannen déi mat der beschter Ausbildung an der fondéiertster Weiterbildung. An d'Fro ass: Wäerten dat Schüler vun der öffentlecher Schoul zu Lëtzebuerg sinn? Musse mer par contre weider an de 700.000-Awunnerstat goen? Da ginn et zwar méi Aarbechtsplazen, och méi Kandidaten, och méi Frontalieren, och méi verschidden Nationalitéiten an der öffentlecher Schoul. An da gëtt déi komplex Sproochsituatioun, mat där verschidde Leit de PISA-Debakel wëllen entschëllegen, nach méi komplex.

Här President, dobäi kënnt nach eng méiglecherweis allgemeng Liberaliséierung vun de Services publics an Europa. Déi ass da vläicht esou wäit fortgeschrott, datt d'Kanner vun deene Leit, déi sech et kënne leeschten an an deier Franchise-Eliteschoule vun transnationale Chainé ginn, déi näischt mat de biederer an harmlose Privatschoulen ze dinn hunn, déi Verschiddener vun eis als Rückzugsgengecht hei bekämpfen. Déi nei Privatschoule wäerten dann d'Kaderschieden vun der Wirtschaftselite vun iwwerमार sinn, an de Rescht vun de Kanner, Lëtzebuerger oder Ausländer, geet an déi öffentlech Schoul, fir déi et dann ëmmer mander Steiergelder gëtt.

Egal, Här President, wéi d'Zukunft am Kaffissaz ausgesäit, mir kommen net derlaanscht ons öffentlech Schoul fir déi nei Dëfi fit ze maachen, virun allem déi öffentlech Schoul, well mir wëllen net datt et deier Eliteschoule fir eng privilegiéiert Minoritéit gëtt an e schlechte Service publique fir d'Majoritéit, wat leider an enger Partie vu Länner de Fall ass.

Här President, haut, den 29. Januar 2003, 400 Deeg no der Publikatioun vun der PISA-Etüd, ass déi Opbrochstëmmung fir den Défi net ze spieren. Si muss awer kommen. Wann net elo, dann an zwee oder dräi Joer.

Mir hunn onst gesot, mir hunn onst gemaach. Et soll kee soen an hätt näischt vun de Problemer an en hätt näischt vun de Léisungsvirschléi vun ons a vun anere matkritt. Debatten hate mer, Orientierung sinn ugebuede ginn, dat säit 20 Joer. Et muss elo nach gehandelt ginn. Elo schnell an duerchgräifend, mat méi wéi dräi oder véier rouegen oder wibbelegen Hänn, ier et wierklech ze spéit ass.

Ech soen lech merci fir d'Nolauschteren an ech déposéieren nach hei déi Elementer vun enger Motioun, déi ech am November ouni Erfolleg an der Kommissioun schonn agereecht hat.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- *considérant les résultats de l'étude PISA sur les performances des élèves de l'école publique luxembourgeoise publiée en décembre 2001;*

- *considérant les auditions avec les forces vives du domaine de l'éducation de 2002;*

- *convaincue que des mesures rapides et cohérentes s'imposent pour améliorer d'une façon durable la qualité de l'école publique dans notre pays;*

invite le Gouvernement

1. Réactions à moyen terme face à l'étude PISA

- *à mettre en place dans les meilleurs délais une «task force PISA» chargée d'élaborer un plan d'action PISA comprenant des mesures à court et à moyen terme pour améliorer les performances de l'enseignement public luxembourgeois;*

- *à procéder au renforcement personnel et à l'affinement des missions du SCRIPT en vue d'un saut qualitatif dans l'analyse du système scolaire et dans l'élaboration de mesures visant à améliorer la qualité de l'enseignement;*

- *à prévoir et à préfigurer un Observatoire de l'école luxembourgeoise dans le cadre de la future faculté pédagogique de l'Université de Luxembourg.*

2. Mesures relatives à l'apprentissage de langues

- *à élaborer un concept concret en vue de la différenciation de l'apprentissage des langues, concept qui tienne compte d'une part du niveau de développement individuel des enfants et de l'autre des profils spécifiques requis par les différentes filières scolaires et professionnelles ainsi que des débouchés professionnels visés par les élèves en fin de scolarité;*

- *à redéfinir en profondeur les objectifs de l'apprentissage des langues suivant la maturité des enfants et suivant les différentes filières choisies à partir du cycle moyen de l'enseignement post-primaire;*

- *à concrétiser ces nouveaux objectifs nuancés dans une révision des programmes et des méthodes des branches linguistiques, ceci en collaboration étroite avec les personnes compétentes et responsables sur le terrain, notamment les commissions des programmes et le SCRIPT.*

3. Mesures relatives à l'apprentissage des maths et des sciences

- *à entreprendre une évaluation critique des codes linguistiques et formulations abstraites contenus dans les manuels en usage dans tous les ordres d'enseignement;*

- *à entreprendre une analyse critique des objectifs, des programmes et des méthodes de l'enseignement des mathématiques et des sciences, ceci en vue de l'identification des faiblesses dans les relations entre les matières théoriques*

enseignées et dans les applications pratiques ultérieures;

- *à renforcer l'utilisation de méthodes inductives, d'un langage plus clair et d'une approche moins abstraite et plus exemplaire dans le cadre des reformulations périodiques entreprises sur les manuels.*

4. Mesures relatives au clivage social

- *à mettre en place un système de diagnostic, d'accompagnement et de soutien continu qui assure un «monitoring» de tous les élèves de l'enseignement public luxembourgeois, depuis l'éducation précoce jusqu'à la fin de la carrière scolaire, le cas échéant sous forme d'un «passeport scolaire»;*

- *à mettre en oeuvre, en étroite collaboration avec les communes concernées, des moyens visant à assurer un meilleur équilibre entre élèves étrangers et luxembourgeois dans les écoles de quartier et dans les classes, le cas échéant par des modifications dans la topographie des cartes scolaires;*

- *à augmenter considérablement la présence de services éducatifs dans l'enceinte des écoles du post-primaire en général et du préparatoire en particulier.*

5. Mesures générales visant à améliorer la pratique pédagogique

- *à faire une évaluation critique des surplus quantitatifs des matières enseignées et à tirer des conséquences pertinentes pour alléger de façon utile les programmes;*

- *à instituer un „centre de documentation des projets pédagogiques“ comme institut de documentation et de sensibilisation pédagogiques, équipé pour effectuer un travail de motivation actif à l'attention des partenaires scolaires;*

- *à faire élaborer par les instances responsables - commissions des programmes, SCRIPT, responsables de projets pédagogiques, etc - des curriculums adaptés pour l'utilisation efficace des nouvelles méthodes pédagogiques auxquels les enseignant-e-s pourront s'orienter;*

- *à mettre sur pied un programme de formation continue axée sur l'innovation pédagogique (leçons, projets, curriculums,...);*

- *à établir un recueil des méthodes pédagogiques visant à favoriser la collaboration entre enseignant-e-s dans le cadre d'activités pédagogiques communes;*

- *à instaurer un groupe de travail visant à faire une évaluation critique du système de contrôle continu et de certification dans l'école luxembourgeoise;*

- *à introduire, sur base d'exemples mis à l'épreuve dans d'autres pays, différents moyens pour diversifier et nuancer le contrôle continu et la certification dans tous les ordres d'enseignement.*

6. Mesures générales visant à améliorer la formation et la formation continue des enseignants

- *à proposer des mesures en vue de l'introduction de la collaboration et du travail en groupe dans la tâche des enseignant-e-s de tous les ordres d'enseignement;*

- *à élaborer une stratégie visant à intégrer peu à peu une part minimale d'éléments de tâches communes dans la tâche des enseignant-e-s;*

- *à proposer un concept visant à intégrer un volet obligatoire de formation continue dans la tâche des enseignant-e-s sans pour autant mettre en péril le bon déroulement des cours;*

- *à élargir par la suite l'offre de la formation continue pédagogique accessible dans notre pays et dans la région.*

7. Mesures générales pour adapter les structures de l'école publique

- *à proposer des scénarios possibles pour assurer le passage du système unique de l'enseignement*

post-primaire vers un échiquier d'établissements bénéficiant d'une autonomie pédagogique, aussi large que possible, mais bien cernée pour ne pas entraver l'égalité de traitement de tous les élèves dans l'école publique;

- *à introduire - sur base des modèles différents de systèmes scolaires dans la plupart des pays de l'OCDE qui permettent une plus grande perméabilité entre les filières scolaires jusqu'à l'âge de 15 ans ou qui pratiquent carrément un système d'école unique jusqu'à l'âge de 15 ans - un ou des modèles adaptés au Luxembourg et permettant un retardement - global ou nuancé - de la séparation définitive des filières secondaire, technique et professionnelle;*

- *à proposer aux communes intéressées des modèles pour l'introduction progressive d'une offre scolaire dite «à plein temps» dans un ou plusieurs de leurs établissements scolaires;*

- *à mettre en oeuvre des dispositifs visant à initier l'expérience d'un lycée coopératif à plein temps comme offre scolaire ciblée dans un des nouveaux établissements de l'enseignement post-primaire.*

(s.) Robert Garcia, François Bausch, Camille Gira, Jean Huss, Renée Wagener.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Claude Wiseler agedroen. Den Här Wiseler huet d'Wuert.

Discussion générale

M. Claude Wiseler (CSV).- Här President, Dir Dammes an Dir Hären, zu Lëtzebuerg grad esou wéi an anere Länner ass Educatiounspolitik e Sujet deen ëmmer passionéiert, mä iwwert deen eng sachlech Diskussioun enorm schwéier ass, an dat aus enger Rei Grënn.

Éischters mengen ech wéinst der Komplexitéit vun der Diskussioun. Eng Fro déi ee léist bréngt ganz oft zéng aner Froen, nei Froen mat sech, wéinst der Diversitéit vun de Situatiounen, d'Richtegkeet vun enger Moosnam déi een hält, ob ee Sujet kann op engem anere Sujet falsch op der Plaz sinn.

Zweetens ass et och eng Diskussioun, déi zu Lëtzebuerg wéi an allen aneren europäesche Länner eng Vergaangenheet huet, wou verschidde politesch Parteien d'Stellunge säit Jorzénge besat hunn, déi also ganz séier ronderëm Ideologien dréit, wou Ideologien matspillen an een dofir och ganz schnell an d'Polemik iwwergeet.

Drëttens well et eng Diskussioun ass, déi net einfach ass duerch eng ganz Rei A-priorien, duerch eng ganz Rei Droits acquis déi do matspillen, well een d'Positiounen, wann een doriwwer schwätzt, muss anhuelen, déi heiansdo Tabuen urieden, déi heiansdo och müssen, wann ee wëllt weiderkommen, Tabuen ëmstoussen. Et ass wesentlech, datt d'Schoulpartner alleguer an där Diskussioun deelhuele kënnen. Dat huet d'Chamber och gemaach duerch hir Hëringen. Et ass awer och wesentlech, datt een den Ennerscheed, deen heiansdo vun dem Intérêt vun de Schoulpartner engersäits an dem Intérêt vun der Schoul anerersäits, gesäit. Dat stëmmt oft iwwerteneen, mä heiansdo awer sinn och Ennerscheeder do, et stëmmt net ëmmer iwwerteneen.

Véiertens ass d'Diskussioun do duerch erschwéiert, datt op där enger Säit d'Theorie d'politesch Diskussioun, politesch Décisiounen op där enger Säit, an op där anerer Säit den Émsaz am Kllassesall ganz oft wäit ausernee leien. De Minister kann duerch ee Gesetz Strukturen änneren, datt ass zum Beispill gemaach ginn am Cycle supérieur. Domat ännert en awer

net direkt, wann dat Gesetz hei gestëmmt gëtt, wann dat Gesetz hei ugeholl gëtt, dat wat, wann d'Dier am Kllassesall zou ass, am Kllassesall geschitt. Sait 15 Joer - an ech ginn ee Beispill - seet d'Regierung ënnert deene verschiddene Ministeren, datt mer déi Schoulprogrammen, déi mer mussen hunn, élargéiere missten, datt mer se vereinfache mussen. Ech hunn awer d'Impressioun, datt se, wann ech zrëckkucken, an deene leschte Jore sécherlech net méi einfach gi sinn, mä datt nach zousätzlech Quantitéit vu Matière dobäi komm ass. D'Education nationale ass e groussen Apparat wou politesch Décisiounen Bestanddeel sinn, mä deen awer och vill méi ass wéi politesch Décisiounen, deen och Zäit brauch fir d'Ëmsetzung an d'Realitéit.

Fënneftens well mer an der Schoulpolitik ganz oft mat Konzepter ze dinn hunn, well vill Wieder gebraucht ginn, ouni datt d'Definitioune vun deene Wieder ëmmer esou kloer ass. Tronc commun, Gesamtschoul - et ass virdru vu mengem Virriedner gebraucht ginn -, dat ass eng Notioun wou jiddferree mengt e wéisst wat se géing heeschen, mä déi awer fënnef, sechs, siwe Bedeutung kann hunn. A wann een d'Europäesch Schoulen hei kuckt, déi sech vun deem Modell gesinn, da gesäit een, datt eng Rei esou Modeller duerch Europa, déi verschidde sinn, ënnert deem Sigle lafen. Definitioune sinn op déi Konzepter, déi ee seet, wesentlech. Ech wëll déi Diskussioun, andeem ech hei ufänken, bewusst an deen dote Kontext setzen, well dat de Kontext vun der Realitéit ass a well den Empfang mat der Realitéit an deem politesche Beräich wesentlech ass, grad esou wéi a villen anere politesche Beräicher. All déi Wieder, all déi Theorien, datt Theoretischt, dat Pädagogesch, déi sozial an déi psychologesch Satz déi mer heiansdo soe si wonnerschein, mä mir mussen ëmmer kucken, datt se der Realitéit Rechnung droen. Mir mussen ëmmer kucken, datt se och där richteger, realer Analys ënnerleie kënnen.

Ech wollt dat kloer soen, well et wesentlech am Aspekt ass vun där heiter Diskussioun. Datt déi Diskussiounen iwwer PISA also nëmme ka mat Kloerheet vun de Konzepter a vun de Konzeptionen gefouert ginn. Datt een och muss an där ganzer Diskussioun lwwerleeunge maachen iwwert d'Lenkungsfaegkeet vun eise Schoulinstrument, well dat e wesentlechen Aspekt vun der Schoulpolitik och ass, an datt een och sech muss bewusst si vun der Realitéit vum Machbaren an een dovunner muss ausgoen an dann heiansdo de Courage muss hu Saachen unzeschwätzen, Saachen a Fro ze stellen, déi als Tabu considéiert ginn, a vläicht och déi Tabuen heiansdo ëmzegeheien.

D'PISA-Etüd huet eng ganz Rei Saache gewisen, mä d'PISA-Etüd huet eis awer och eng ganz Rei Saachen net gewisen. D'Resultat war dat, datt mer déi 29. waren an domat och de leschte Rang vun de Staten aus der Europäescher Unio- un ageholl hunn. Déi Resultater, déi sinn deelweis a Fro gestallt ginn, déi sinn deelweis contestéiert ginn. Et ass gesot ginn, mir hätten eng aner Sprooch wéi eis Mamme-sprooch. Et ass gesot ginn, datt déi Villsproochegkeet, déi fir eis en Advantage war, an der PISA-Etüd een Désavantage war, datt mer net gewinnt waren un déi Zort vun Testen. Datt se heiansdo och an der Exekutioun net esou seriö geholl ginn ass wéi se hätt solle seriö geholl ginn. Datt se net optimal organiséiert war. Datt mer mat 18 Joer vill besser wäre wéi mat 15 Joer. Alles dat mag jo och zu engem Deel sinn, mä ech mengen awer och ganz kloer, datt dat nëmmen Nieweneffete sinn, Niewenaussoen, déi näischt un der fundamentaler Ausso vun der PISA-Etüd änneren. Ob mer elo op der 29. Plaz oder op der 27. oder op der 26. Plaz ge-

lannt sinn, mécht en fin de compte absolut keen Ënnerschied un deene Froen, déi mer obligéiert sinn eis ze stellen, an un deem Seriö mat deem mer mussen un déi Etüd do erугоen.

Wat heescht den Text? Et ass virdru gesot ginn, den Text mécht keng Kontroll vun deem wat mer an der Schoul geléiert hunn, mä e kontrolléiert d'Faegkeet vun den Uwendungen vun deem Wëssen, d'Innovatioun. E kontrolléiert d'Kreatiounsméiglechkeete vun de Kanner. Mir stelle fest, datt mer ganz vill, ganz schwach Kanner an eise Schoulsystem hunn, datt bei eis déi sozio-ekonomesch Situatioun eng ganz grouss Influenz huet a mir stellen och fest, datt staark Schüler ganz oft net genügend ënnerstëtzt sinn. Eleng dat si Gedanken, déi eng Reaktioun sécherlech noutwendeg maachen, déi d'Politik erausfuerderen. Wéi reagéieren?

Ee Wuert oder zwee zu der Ausso „Back to basics“, well se och vu mengem Virriedner ugeschwat ginn ass: Et ass eng Zauberformel déi heiansdo gebraucht gëtt an et ka jo am Fong och kee soen, datt se falsch ass, well et ass kloer datt d'Schoul muss Rechnen, Liesen a Schreiwen de Kanner bäibréngen. Dat stellt jo och absolut kee Mënsch a Fro. Kloer ass, datt Basics - et ass och eng...

(Interruption)

Jo, ech wollt genau dorobber kommen. Et ass kloer, datt d'Basics musse gewosst sinn. Mir mussen d'Fundamenter vun der Mathematik kennen, mir mussen d'Fundamenter vun der Sprooch kennen. Mir wëssen, datt d'Sprooch um Fundament vun allem Wëssen, wat een an deene Joren déi een an der Schoul ass léiert, op der Basis dovunner ass. Et ass awer och grad esou kloer, datt déi Basics an de Sproochen, dat Grammatikalescht, och déi orthographesch Kenntnëser, sécherlech wichteg sinn, mä eis och an enger PISA-Etüd keng Plaz weider bruecht hätten, well et jo genau dat ass wat an der PISA-Etüd net getest ginn ass, mä d'Innovatioun, d'Kreativitéit, d'Applicatioun vun deem Ganzen. Et ass net ëm d'Grammaire vum Text gaangen, et ass ëm de Sënn vum Text, ëm d'Verstoe vum Text gaangen. Fir eis ass et esou, datt et kloer ass, datt mer ouni Fundament - an dat ass jo och oft gesot ginn, ouni Fundament geet et sécherlech net - net weider kommen. Mir brauchen net just en theoretescht Fundament ouni d'Méiglechkeet fir et unzewenden, well et, wa mer et just eleng wëssen, ëmsoss a sënnslos ass. Et ass just d'Mémorisatioun an et ass zum Vergiesse verdaamt. Basics jo, mä net just Basics, et muss een och nach wësse wéi a wat ee kann domadder maachen.

Dofir geet et drëm éischstens eng prezis Redefinitioune vun de Missiounen an der Zilsetzung vun der Schoul ze ginn: zweetens och eng Redefinitioune vun de Kompetenzen, an ech soe ganz kloer vun de Kompetenzen an net vun de Matière.

Ech héieren esou oft, wann een iwwert d'Schoul schwätzt, wann een iwwer Matière an der Schoul schwätzt, datt gesot gëtt: Mä d'Kanner mussen dach dat hei gesinn, si mussen d'Mëttelalter gesinn hunn, oder si mussen de Rabalais oder de Baudelaire oder wien oder ëmmer gesinn hunn. Or, a sech mag dat jo och nach sinn, mä et bréngt u sech en terme de compétence net ganz vill ob mer elo Dealer vun dem Programm gesinn oder net gesinn hunn. Wat wesentlech ass, datt ass, datt mer eng Rei Saache kennen, wëssen domadder ëmzegoen a wëssen déi Matière déi mer léiere beherrschen an eppes domadder ufänken. Mir mussen d'Programmer duerchkucken, Joer fir Joer, Fach pro Fach, dat lwwerflëssegt eraushuelen, eis konzentréieren op dat Wesentlecht. Dat géllt selbstverständlech och fir d'Methoden an d'Pädagogie.

Wat mech impressionéiert huet, dat war den Här Baumert, Direkter vum Max-Planck-Institut, dee bei eis an der Kommissioun war an deen eis erkläert huet wéi déi Recherche iwwert d'Pädagogie, iwwert d'Methodologie an de Schoule géif gemaach ginn. Wou et Methode sécherlech ginn déi d'Interesse vun de Schüler, d'Kompetenze vun de Schüler direkt uschwätzen. Wou et drëm geet, dat, wat se als Basiswësse musse kennen, net einfach als eng Theorie hinnen opzeschreien an zum Auswennegléieren ze ginn, mä wou et drëm geet fir dat mat hinnen auszuschaffen, dass si et och integréieren an als uwenbaart Wëssen dono beherrschen, anstatt eng Formule auswenneg ze wëssen, wou si et net faerdeg bréngen se duerno unzewinnen, well se net richteg wëssen wat et heescht. Do ass en enormen Effort, denken ech, an der Schoul ze maachen, fir op déi Resultater ze kommen, déi mir awer sécherlech op eng flott Aart a Weis an der Educatiounskommissioun beschriwwen kritt hunn.

Deen nächste Punkt ass deen, dass et wesentlech ass, dass d'Qualitéit vérifiéiert gëtt, dass mir regelméisseg eng Evaluatioun maache vum Wësse vun de Kompetenzen. Nach e Punkt ass d'Motivatioun vun alle Schoulpartner an net nëmme eng Motivatioun déi dem Hasard ausgeliiwert ass, mä ech denken dass d'Motivatioun suscitéeire schonn an de System vun eiser Schoul muss agebaut sinn. Ech kommen duerno nach eng Kéier dorobber zrëck.

Dann als leschte Punkt déi géigesäitig Unerkennung an der an duerch d'Zesummenaarbecht vun deene verschiddene Schoulpartner. Et ass wesentlech, dass déi Leit, déi iwwert d'Schoul schwätzen, an dass déi Leit, déi Schoulpolitik maachen déi Leit, déi an der Schoul schaffen, respektéieren, unerkennen an och gesinn a wësse wat fir eng wichteg an ordentlech Aarbecht do gemaach gëtt.

Déi Zesummenaarbecht tëschent de Schoulpartner ass awer an eiser Schoul net onbedéngt eng Gewunnecht, ass net institutionaliséiert an ass och net geléiert gi vun deenen déi an der Schoul schaffen. Ech denken, dass dat e wesentlechen Ënnerschied ass dee mir mat anere Länner hunn, wou d'Kollaboratioun tëschent de Schoulpartner seit Jorzéngten, Jorhonnerten a verschiddene Schoulsystemer eng Traditioun ass. Et ass also eppes wat bei eis muss institutionaliséiert ginn an notament och agefouert muss ginn an d'Formatiounen vun den Enseignanten.

Wat de Précoce an de Préscolaire ugeet, vläicht just ee Wuert fir ze soen, dass, wéi de Précoce agefouert ginn ass, en op eng grouss, eng allgemeng Zoustëmmung gestouss ass, och wa sengerzäit vill Diskussionsstoff do war an och wann d'Madame Hennicot, déi en agefouert hat, et net ëmmer einfach hat fir dat duerchzusetzen wat awer haut allgemeng als eng gutt Iddi unerkannt ass.

Mir haten an deenen Entrevuen an der Educatiounskommissioun eng laang Diskussioun iwwert d'Gewicht vun de Sproochen hei zu Lëtzebuerg. Den Här Baumert, dee jo Expär doranner ass, huet eis an engem Saz gesot, dee mech engersäits erschreckt huet, mä dee mer op där anerer Sait awer agelicht huet, mir missten hei zu Lëtzebuerg elo eng Décisioun huelen a wat fir enger Sprooch mir eise System géinge maachen. Well déi Villsproochegkeet, déi mir hei hätten, hält natierlech hir positiv Säiten, mä géif natierlech och eng ganz Rei Problemer mat sech bréngen.

Dat war natierlech e weëneg, esou hunn ech et op jidde Fall fonnt,

richteg, mä laanscht déi Lëtzeburger Realitéit ganz kloer. Mä wat awer nach richteg ass, dat ass dass déi Situatioun, déi mir hei hunn, sécherlech keng einfach ass innerhalb vun allen europäesche Schoulsystemer, mä et ass awer wichteg, dass si en Deel vun der Lëtzeburger Realitéit ass an dass een dofir ganz vrsiichteg muss domadder ëmgoen.

Seng Ausso war déi, dass den Inhalt vun de Programmen, esou wéi mir se elo hunn, esou voll ass, dass mir net nach méi laang Schoulzäit, méi laang am Joer, méi laang am Dag, méi laang am groussen Ganze kéinten halen, mä dass mir just nach eng Méiglechkeet hätten. Dat wär ze kucken, an dat ass deelweis jo duerch de Précoce gemaach ginn, fir déi Schoulzäit am Ufank vum Liewe vum Kand mat dräi Joer unzefänken, fir esou den Apprentissage e weëneg ze verlängeren, well déi Matière, déi d'Kand haut muss léieren an där Welt wou mir haut sinn, awer relativ grouss sinn. Dofir ass et a mengen Ae wichteg, dass mir och schonn am Précoce an am Préscolaire kucken, dass mir prezis Definitioune vun de Finalitéite vum Précoce a vum Préscolaire ginn, fir dass déi Methoden, déi keng Léiermethoden, mä déi Spillmethode sinn, selbstverständlech dem Alter vum Kand mussen ugepasst sinn. Mir mussen déi fixéieren, fir dass mir och d'Objektiven, déi mir wëllen erreechen, kloer gesinn an d'Viraussetzunge schäfe fir d'Objektiven ze erreechen a fir eng Alphabétisatioun, déi am éischte Schouljoer ufänkt, ënner ordentlechen a gudde Konditiounen kënnen unzefänken.

Dann och ee Wuert iwwert d'Roll vum Lëtzebuergeschen, déi och jo seit enger Rei Méint hei zu Lëtzebuerg an der politescher Diskussioun eng ganz aner Dimensioun kritt huet, och dowéinst well déi Immigration, déi mir an deene leschte Joren hei zu Lëtzebuerg hunn, net nëmme eng Immigration ass déi net méi eleng aus dem romanophoné Sproochraum kënnt, mä eng Immigration ass déi och aus anere Länner vun Europa erauskënnt an dee Moment aner Sproochenorigin mat bréngt, esou dass d'Lëtzebuergesch en fin de compte méi wichteg gëtt, well et dann u sech hei zu Lëtzebuerg déi Kommunikatiounssprooch ka ginn déi jiddferree gebraucht.

Duerfir kritt dat Lëtzebuergesch an deenen nächste Joren och an der Schoul méi eng wichteg Roll ze spillen. Mir mussen awer do och ganz gutt oppassen, dass mir net e lëtzebuergesche Grammairesunterrecht maachen, fir dass mir net dat am Lëtzebuergesche maachen, wat heiansdo an anere Sprooch gemaach gëtt, Orthographe - a Grammairekorrektioun vum Schreiwen, mä dass mir Lëtzebuergesch als déi Kommunikatiounssprooch gesinn déi mir brauche fir hei am Land mateneen ze schwätzen. Och dat wollt ech eng Kéier, well et mir um Mo heiansdo läit, ganz kloer soen.

D'Sprooch stellen eng vun deene wesentleche Froen duer am lëtzebuergesche Schoulsystem. Et mécht eis Stärkt aus, dat ass scho méi wéi eng Kéier gesot ginn. Déi Dräisproochegkeet, oft Véiersproochegkeet bei auslännesche Kanner, oft Fënnesproochegkeet, déi se hunn, ass sécherlech eng Stärkt, mä et bréngt awer och eng Rei Froen an eng Rei Problemer mat sech. Mir brauche vill Zäit fir all déi Sproochen ze léieren. Mir hunn also manner Zäit zu engem Deel fir aner Fächer. Mir kreéieren domat eng Rei Problemer fir net lëtzebuergesch Kanner, déi méi Schwierigkeiten hu wa se zu Lëtzebuerg am Ausland si wéi wa se an anere Länner am Ausland sinn, well se net nëmme eng auslännesch Sprooch, mä zwou oder dräi auslännesch Sprooch musse léieren. Dat gëtt nach accentuéiert mat der Diversifikatioun vun der Auslännerpopulatioun.

Mir hunn eng Rei Echecen an der Schoul déi op d'Sproochen zrëckzeféiere sinn an déi eng ganz Rei Schüler bremsen, och wa se wëllen a Beruffer goe wou net direkt d'Sproochekenntnisser ausschlaggebend sinn, mä wou aner Kenntnisser ausschlaggebend sinn. Mä et ass nach wie vor kloer - an dat denken ech hunn all d'politesch Parteie gesot -, dass déi Dräisproochegkeet an eise System vu Lëtzebuergesch, Franséisch an Däitsch e wesentlechen Aspekt ass dee mir musse bäibehalen, mä eis awer nach kloer an daitlech d'Fro stellen: Wat heescht dann elo déi Dräisproochegkeet déi mir wëllen hunn?

Fir mech ass et ganz kloer, dass déi Dräisproochegkeet heescht, dass mir déi Sproochen alleguer als Kommunikatiounssprooch eise beherrschen, fir mateneen eens ze ginn, fir mateneen ze schwätzen, mä dass ee sech awer ganz gutt ka virstellen, dass an deem engen oder deem anere Schoulsystem den Apprentissage méi detailléiert op eng Sprooch geluecht gëtt fir déi perfekt ze beherrschen an hiren orthographeschen a grammatikaleschen Detailler, an dass dat net onbedéngt muss op deenen dräi oder zwou Sprooch gescheien, mä dass dat anescht ers gewicht gi kann, deemno wat fir eng Richtungen ee mécht. Jo zur Dräisproochegkeet, mä eng lwwerleeung iwwert dat, wat Dräisproochegkeet heescht. Dat ass e wesentlechen Aspekt dovun.

An da soen ech ee Wuert, wat den Här Garcia zu menger lwwerraschung scho virdru selwer ugeschwat huet, iwwert de Modell Allet, deen um Fieldche seit 15 Joer gebraucht gëtt als Modell fir a sech auslännesch Kanner, déi hei an d'Land erakommen, wa se net Lëtzebuergesch oder Däitsch kënnen, an engem relativ präzise Modell an déi Sprooch eranzeféieren, fir se duerno erëm ze integréieren an de kllassesche System mat deenen anere Kanner zesummen. Dat ass e Modell, deen eng extrem gutt Erfahrung ass, deen extrem gutt réuséiert ass an deen et och faerdeg bruecht huet, notament am Secondeaire classique, vill méi portugisesch Kanner um Fieldchen ze hu wéi dat an der öffentlecher Schoul de Fall ass. Also et kann ee sécherlech hei net vun enger „Eliteschoul“ schwätzen, mä et ass eng Schoul déi wéi déi aner öffentlecher Schoul och hir sozial Missioun huet an déi mat relativ grousser Effikasitéit leeft.

Eng lwwerleeung nach zum Engleschen, well dat an déi ganz Diskussioun vum Sproochesystem hei zu Lëtzebuerg och erapasst. Mir gesinn d'Evolution, déi dobause ronderëm eis d'Sproochen hunn. Mir stelle fest, dass Englesch en ëmmer méi grousst Gewicht kritt. Et fällt mir schwéier - dem Här Fayot wahrscheinlech och als Franséischproff - dat als fréiere Franséischproff ze soen, mä ech denken, dass mir eis awer wierklech mussen lwwerleeunge maachen ob mir net an eise Schoulsystem d'Englesch musse méi fréi am Curriculum vun de Kanner ufänken, net onbedéngt fir hinnen erëm do Schwierigkeiten oder eng Quell méi ze maache fir eng Schouklass net ze packen, mä fir d'Konfrontatioun mat der Sprooch ze hunn, d'Sprooch ze léieren an d'Sprooch ze kennen, well Englesch eng wesentlech Sprooch ass an ëmmer méi Wichtigkeet hei zu Lëtzebuerg an an Europa kritt. Ech menge mir komme fréier oder spéider net derlaanscht dee Wee ze goen.

D'Schoul huet nach ëmmer an eisen Aen eng wichteg sozial Roll. Mir wëllen eng Schoul, eng Primärschoul, wou all d'Kanner zesumme sinn, well wa mir dat net géife maachen, wa mir géifen d'Kanner auseneen huelen an der Primärschoul, dann hätte mir fréier oder spéider ganz sécher eng sozial Fraktur an eiser Gesellschaft, an déi kënne mir eis an deser Gesellschaft net erlaben.

Mä dat huet awer och eng Rei Konsequenzen. Dat huet an eisen Aen d'Konsequenz, dass mir och schonn an der Primärschoul mat enger Pédagogie vun der Différenciation mussen schaffen, well et noutwenneg haut ass a well d'Originé vun de Kanner, hir Kenntniser an hir Basisen déi se matbréngen, extrem verschidde sinn.

Wann ech vu Primärschoule vu fréier, vu virun 30, 40, 50 Joer erzielt kréien, wou et engem Schoulmeeschter méiglech war Schüler vum éischte bis d'sechst Schouljoer an därselwechter Klass ze hunn a fir en differenziéierten Unterrecht ouni Problem ze maachen an enger Klass zesummen, da war dat wahrscheinlech déi Zäit méiglech, well mir vill méi eng grouss Homogénéitéit vun deene Klassen haten. Haut hu mir dat net méi. Haut ass déi intern Différenciation sécherlech eng Schwierigkeet an haut muss ee kucke wéi een déi Différenciation an enger an därselwechter Schoul organiséiert kritt, fir dass mir d'Méiglechkeet hu fir jiddfer Kand gerecht ze ginn.

Ech wëll eng Citatioun hei, an dat ass déi eenzeg déi ech maachen, vum SNE virlesen, dee sech och an deene Berichter, déi mir an der Educationskommission vun deene verschiddene Schoulpartner kruten, mat deem dote Problem ausernee setzt. Den Text ass op lëtzebuergesch, ech liesen en einfach vir, dee seet: „D'Hétérogénéitéit vun den Elève verlaangt regelrecht no anerem, neien Unterrechtsmethoden:

Et kann een net weiderfuere mat Klassen, déi bontgemëscht si mat e puer douéierten Eléven, enger Rei méttelméissegem a schwaaachen, dobäi iwwer 35% Auslännerkanner an e puer sozial Fäll an engem an deemselwechte Klasseverband ze ënnerriichten.

An esou enger Konstellation, an dobäi a Klasse vu 15 bis 18 Eléven, och nach differenzéierende Gruppenunterrecht wëllen ze fuerdere grenzt u Verrécktheet.

Wat ee sollt versichen, dat ass fir e gutt preparéierte Projet-pilote, am Sënn vum Enseignement modulair, ze starten.

Queesch duerch d'Altersklassen - also klassen-iwwergräifend a jore-siwwergräifend - Niveaugruppen ze schafen an de Sproochen an an der Mathematik, fir déi schwach Elève besser kënnen ze encadréieren an déi gutt oder ganz gutt Eléven net ze bremsen an ze demotivéieren, mä se systematesch ze fuerderen an ze fördern. Selbstverständlech muss et ouni weideres méiglech sinn dass Elève jee no Begabung, Talent a Progrès am Laf vun der Zäit den Niveau-grupp wiesselen.“

Ech fannen dat wat do gesot gëtt fundamental richtig. Et geet drëm an eise Primärschoulen den Duerchschnitt ze vermeiden, jiddferengem op deemselwechte Wee duerchschnëttlech Education ze ginn. Et geet drëm deene schwachen Eléven op hirem Niveau eng ugepassten Education ze ginn an et geet och drëm déi staark Eléven ze ënnerstëtzen, datt si och weider kommen.

Déi Motiounen, déi hei ugeschwat sinn, wéi d'Schoulcyclen, den Teamteaching, d'Zesummenaarbecht vun den Enseignanten - well et ass esou wou ee kann eng extern Différenciation an enger an därselwechter Schoul errechen -, vu Module wéi et hei ugeschwat gëtt, schéngen mer déi Termen, déi Konzepter ze sinn, déi mussen an deenen nächste Joren och an eiser Primärschoul exploréiert ginn. An ech maachen d'Citatioun vum SNE fäerdeg, deen ofschléisst a seet: „Dëse System, deen eiser Schoulsituatioun besser ugepasst wär, verlaangt net vu vir era méi Enseignanten“ - dat ass och wichtig -, „mä méi eng grouss Flexibilität vun den Enseignanten, méi a besser Concertation vum Léierpersonal an eng besser ofge-

stëmmt Koordination vun de Programmer an de Matière.“

Ech hu virdru schonn iwwert d'Elagatioun vun de Programme geschwat. Mir mussen do kucken, datt mer dat wat mer säit 15, 20 Joer an der Politik soen, datt déi Programme mussen vereinfacht, élargéiert ginn, och fäerdeg bréngen an d'Realitéit ëmzesetzen an datt mer dat och fäerdeg bréngen duerno am Klassenall ze hunn.

Dofir mengen ech, datt mer och mussen kucke fir eis aner Moyenen ze gi fir déi Zilsetzung ze erreechen. An ech mengen d'Moyene fir déi Zilsetzung ze errechen ass fir ze iwwerkucke wéi een déi Institutionen, déi momentan d'Programmer ausschaffen, kann an de Grëff kréien, fir datt een och déi Zilsetzungen doduerch kritt.

Dofir sinn ech iwwerzeegt, datt eng Professionalisation vun Instanzen déi Programmer ausschaffen, souwuel am Primaire wéi och am Secondaire, noutwendeg ass. Am Secondaire, mengen ech, datt ee muss pedagogesch, professionell Cellulé kréieren, déi spezifesch mat där doter Missioun chargéiert ginn, an datt déi national Kommissiounen fir d'Programmer och nach ëmmer do sinn, well si wichtig sinn, an et wesentlech ass, datt d'Enseignanten och un de Programmer kënnen matschaffen. Mä datt esou Kommissiounen méi eng consultativ wéi eng executiv Missioun hunn, dat ass och eppes wat deene Wënsch, vun deene ville Leit déi do vill Aarbecht maachen, entsprécht.

Wat d'Elteren ugeet - ech hunn et scho virdru gesot - hu mir hei zu Lëtzebuerg weíneeg Tradition vun der Elterenaarbecht, wat an anere Länner, notament an den angelsächsesche Länner, eng Tradition ass, datt d'Elteren en Deel vun der Schoul sinn an aktiv, iwwer Elterevereenegungen, iwwer Anciens-vereenegungen, un der Schoul participéieren. Dat ass net esou zu Lëtzebuerg, dofir ass hei e speziellen Effort noutwendeg, well déi Participatioun awer, wéi et am pedagogeschen Ëmfeld bekannt ass, eng essentiell Roll ze spillen huet.

Ech weess, dass dat einfach kléngt, mä wann ee mat Eltere schwätzt, da mierkt een, dass et awer an der Realität enorm komplizéiert ass. Déi meescht heibannen hu jo selwer Kanner an hunn och scho mat villen Eltere ronderëm geschwat an ech weess och wéi déi Situatioun fir Elteren ass, déi net einfach ass, fir bei e Schoulmeeschter ze goen, well do oft eng gewëssen Distanz ass, well do och heiansdo eng Angscht ass, deem no wat ee seet, wéi e reagéiert a wat fir eng Influenz dat op mäi Kand huet. Dat ass jo dat, wat heiansdo an der Realität d'Schwierigkeet ass, an op där anerer Säit héieren ech jo och vill Enseignanten, mat deenen ech schwätzen, soen: Mä wa mer Elteren an d'Schoul ruffen, da kommen ëmmer d'Eltere vun deenen déi am Fong net misste kommen, well dat déi gutt Schüler sinn, an déi mat deene mer Schwierigkeeten hunn ze schwätzen, dat sinn d'Eltere vun de Schüler déi Schwierigkeeten hunn, an déi kréie mir net erbäi fir mat hinnen ze schwätzen.

Den Dialog ass eppes wat eis evident schéngt, mä wat awer net esou einfach ass ze organiséieren. Dofir mengen ech, datt deen Dialog sécherlech nach weider institutionaliséiert muss ginn, sou datt eng Obligation vun deem Kontakt op regelméissegem Niveau besteet. Dat ass jo och esou an deene leschte Joren an d'Schoul agefuert ginn an dat muss och, mengen ech, erweidert ginn. Datt dat och bei den Enseignanten, zu engem Deel an hirer Formation continue oder an hirer Formation initiale, als e Bestanddeel vun der Formation do steet. Och Elterenaarbecht ass net eppes wat jiddferen einfach esou aus dem Arm rësel, dat brauch eng Rei Hiwäiser, dat brauch eng Formatioun a muss also och do ugaange sinn.

An da muss ee kucke fir all méiglech Saachen ze organiséieren, fir datt Elteren automatesch an der Schoul participéieren. Ech ka mer do gutt virstellen, an anere Länner ass dat schonn esou, datt ee Konferenzen, Séminairen organiséiert, wou Elteren an Enseignanten zesumme kënnen dohinner goen. Ech ka mer och virstellen datt, am Kader vun der Communauté scolaire, d'Eltere vill méi an d'Schoul erageholl ginn. Dat ass jo an deene Projeten, déi d'Madame Brasseur amgaangen ass auszuschaffen. Et ass ee vun de prinzipielle Punkten déi se wëllt maachen.

Ech ka mer awer och virstellen, datt mat esou ganz einfache Methode wéi déi Zensuren - an dat sidd Dir jo och amgaangen ze maachen, Madame Brasseur -, wou méi Kommentare sollen dropkommen, wou och e ganz anere Suivi soll dropkommen, wou net nëmme just solle Punkte stoen. Datt dat och e wichtige Kontakt ass mat den Elteren, datt op all deene Prüfungen, déi erëm zréckginn - déi d'Elteren awer liesen -, eng Plaz ass fir Entëten, wou e Kommentar geschriwwen gëtt, wat gutt war, wat schlecht war, wat misst weider geléiert ginn, wou eng Appréciation kënn, déi iwwert dat rengt punktuellt erausgeet, fir eng aner Realität unzeschwätzen. Alles dat, dat dréit zu dem Kontakt mat den Eltere bäi.

An ech sinn och iwwerzeegt - well ech domat eng gutt Experienz hat, an déiselwecht gutt Experienz och bei villen Eltere konnt héieren -, datt esou eppes wéi dat, wat mer am sechste Schouljoer hunn, déi Tests uniformes déi am sechste Schouljoer gemaach ginn, och e wichtige Punkt ass vun dem Kontakt deen Eltere mat der Schoul hunn.

Wat ass do gemaach ginn? De Passageexamen ass ofgeschafft ginn an et sinn Tester agefuert ginn. Mä d'Tester u sech waren net onbedéngt do wichtigst. Dat wat wichtig war, dat ass datt eng Obligation agefuert ginn ass, datt d'Elteren an d'Schoul komm sinn a sech mat dem Enseignant déi Tester ugekuckt hunn, datt se och d'Meenung vum Psycholog a vum Schoulinspekter haten, an datt domat iwwer eng objektiv Basis, wou d'Eltere wosste wou an der Moyenne vum Land hiert Kand do géif stoen, wou et Schwächen hätt, wou et Stärken hätt, an datt déi Diskussioun konnt stattfannen.

Op jidde Fall huet et mir an där Diskussioun als Elteren dee Moment extrem vill gehollef. Ech hunn och nach ganz vill Echoe vun ähnlechen Experienze kritt a sinn och iwwerzeegt, datt d'Introduction vun esou Tester, mä awer ëmmer verbonnen mat där Diskussioun déi doraus muss entstoe fir datt dat Ganzt e Sënn huet, um aneren Ënn vu Schoulcyclen - wa mer vu Schoulcycle schwätzen - och géing Sënn maachen, wou een awer gutt muss oppassen, datt dat elo net erëm zur Promotioun bäidréit, zu neien Tester, zu neiem Stress, mä et awer zur Ouverture, zur Evaluation an zur Diskussioun ka bäidroen.

D'Zäit ass e wichtige Faktor hei an der Chamber, mä et ass och e wichtige Faktor an der Schoul. D'Schoul brauch Rou an Zäit fir ze léieren, fir hiren Aufgabe kënnen gerecht ze sinn. D'Schoul brauch eng Zäit bis se de Kanner an de Kanner hirer Familljewelt ugepasst ass. Dat ass och deelweis an deene leschte Jore geschitt, wou Rhythmusen iwwert d'Gemengen, engersäits iwwert d'Etablissementer vum Enseignement post-primaire, ugepasst gi sinn.

Mä ech denken awer, datt fir alles dat wat mer an der Schoul brauchen, all déi Zäit fir den Apprentissage, d'Utilisation, den Training,

d'Répétitioun, wat wesentlech Effeten, wesentlech Etappe vum Léiere sinn, mer nach méi Zäit brauchen. Mir brauchen op där enger Säit eng Vereinfachung vun de Programmen, eng Déconcentration vun de Programmen, manner Matière, fir se méi am Fong ze beherrschen. A mir brauchen op där anerer Säit méi Zäit, fir déi manner Matière besser ze beherrschen. Déi zwee Aspekter zesumme bilden a mengen Aen eent, fir eis Efficacitéit vun eisem Unterrecht ze verbessern.

Dofir ass et kloer, datt déi Reflexioun déi ugefaangen huet iwwert d'Schoulzäit, iwwert d'Dageszäit, d'Joreszäit, d'Wocherhythme muss weider gefouert ginn. An dat schéngt mer e wesentleche Punkt ze sinn, fir déi Reflexioun, ouni Tabuen, och kënnen unzegoen.

D'Qualitéit ass och en Aspekt vun der Schoul. Mir brauchen eng Schoul, eng Primärschoul, vu Qualität, dat heescht datt mer och Qualitätspersonal brauchen a wëllen. Dofir denken ech, datt et och wichtig ass, datt mer haaptsächlech déi Akzenter setzen, vum Recrutement a vu brevetéiertem Personal.

Dat ass natierlech schrecklech einfach hei op der Tribün gesot an ech weess wéi schwéier datt dat an der Realität ass, an datt dat do eng vun de Froen, eng vun den Herausforderunge vun der Zukunft ass.

Da kënn nach dobäi, datt déi Erausforderung do nach eng ganz aner Problematik mat sech bréngt. Wann een nämlech kuckt wéi vill Enseignanten - quasiment 200 fir de Primaire an 200 fir de Secondaire d'Joer - mer misste rekrutéieren, wa mer all déi Besoinen, déi mer kréien, mat brevetéiertem Personal wëllen ofdecken, dann heescht dat an anere Wierder, wann ee weess datt mer ongeféier 1.000 Primaner hunn, datt mer quasiment 40% vum Effektiv vun alle Primaner, déi all Joer aus der Schoul erauskommen, wa mer eis Schoul mat brevetéiertem Personal wëllen uerdentlech un d'Fonctionnéiere kréien, missten an den Enseignement rekrutéieren. Wat awer fir eist Land keng evident Situatioun ass, an dat weess jiddfereen.

Dofir ass et e Risendéfi vun eise Schoulen an dofir muss ee sech Gedanke maachen iwwert de Recrutement, wéi, wien, iwwert den Asaz vun deene Leit, déi an der Schoul sinn, déi ee momentan huet.

Dat ass ee vun de wichtigen, ganz sensibelen Themen, déi een och muss ugoen. An da mengen ech, datt een och direkt muss kucken datt déi Leit, déi qualifizéiert sinn, déi een huet, déi Experienz hunn, och esou agesat ginn an deene sensibele Klassen, zum Beispill am éischten an am sechste Schouljoer.

Ech fannen et net gutt, an dat ass och sécherlech de Gemengen hir Responsabilitéit, datt mer am éischten an am sechste Schouljoer, a Classes d'appui, a schwéiere Klassen, onbedéngt dat jonkt Personal, dat och gutt seng Aarbecht mécht, Chargés de cours, déi sécherlech och gutt hir Aarbecht maachen, asetzen, mä datt mer op déi sensibel Klassen awer probéieren och brevetéiert, qualifizéiert Personal ze kréie mat enger Erfahrung.

D'Qualitéit vum Enseignement ass och d'Qualitéit vun der Organisation vun der Schoul. Dofir si mer der Meenung, datt de Shoulddirekter oder de Schouladministrateur, wéi een en och ëmmer wëllt nennen, eng wichtig Positioun an Zukunft an eise Primärschoule ka kréien. E soll responsabel si fir d'Organisation, e soll Projets d'école initiéieren a géréieren, e soll Kontakt mat den Eltere kënnen hunn an e soll och Kontaktperson mat de Gemengenauforditeiten an de Schoulautoritéiten am groussen Ganze sinn. E soll och den Inspek-

teren erméigleche sech op hir essentiell pedagogesch Missioun ze konzentréieren. Och dat dréit zu engem Deel zu der Qualitéit vun der Schoul bäi.

Dann zum Postprimaire: Och do, an et ass vu mengem Virriedner gesot ginn, brauche mer en differenziéierten Unterrecht. Mir brauchen eng Schoul déi jiddfer Eenzelne gerecht gëtt. Dofir brauche mer eng Schoul, déi Differenziation virgesäit. An dat ass jo och eng eminent politesch Diskussioun, déi vill an deene leschte Jore gefouert ginn ass, déi och iwwert d'Notiounen wéi Tronc commun oder wéi Gesamtschoul gefouert ginn ass, ouni datt ëmmer déi Termen, wa se gebraucht gi sinn, kloer definéiert waren.

D'Fro stellt sech wéi séier déi Differenziation muss geschéien, woubäi een och nach ëmmer muss wësse wat d'Differenziation och hei erëm am Term heescht. Ech hu virdru vun der Primärschoul geschwat, wou ech mengen, datt eng Differenziation och do scho verschiddelecht noutwendeg ass, andeem mer awer d'Kanner zesummen halen.

(Interruption)

Här Zanussi, selbstverständlech gëtt et an de Primärschoulen déi Erfahrungen. Et si verschidde Gemengen déi Experienze vum Teamteaching maachen, schonn aner Saachen organiséiert hunn, an dat ass och gutt esou, an ech mengen, déi Konkusiounen, déi mir an enger éischter Etapp doraus zéien, sinn och relativ positiv.

Mä wann ech elo op d'PISA-Etüd zréckkommen an ech kucken d'Resultater vu PISA, well dat jo en Deel vun der Diskussioun war, an ech probéieren emol ze kucke wien dann elo wat fir eng Resultater huet, da soen ech: Bei deene Länner, wou esou Troncs communs existéieren, obwuel Tronc commun nach ëmmer net Tronc commun ass, ass et Finnland dat jo relativ gutt Resultater huet. Dat ass méi wéi eng Kéier gesot ginn. Et ass Schweden dat op véierter Plaz vu 15 läit, et ass Dänemark dat op der aachter Plaz vu 15 läit, an dann ass et Portugal dat op der 14. Plaz vu 15 läit, wann ech vun Tronc commun schwätzen.

Wann ech dann aner Länner huelen déi déi klassesch Opdeelung hunn, da stellen ech fest datt do Éisterräich op fënnefter Plaz vu 15 läit, a wann ech Däitschland kucken, wou mir jo e gemëschtene System hunn, da stellen ech fest datt Länner wéi Bayern, wann ech se géif op d'europäesch Moyenne héichrechnen, och op fënnefter Plaz vu 15, dat heescht op enger gudder Plaz europäesch géiffe leien, an op der leschter Plaz Däitschland läit, wou par contre Hessen eng ganz aner Plaz, déi lescht, am däitsche System huet.

Ech wëll awer net ze vill doraus schléissen. Ech wëll soen, bei där doter Diskussioun muss een nu wierkelech op déi vereinfacht Soluatiounen, déi vereinfacht Konklusiounen, déi een doraus zitt, oppassen, well wa mer alles hei kucken, da beweist et sech, datt keng esou vereinfacht Konklusiounen doraus ze zéie sinn. A wann ech da Länner wéi Irland kucken dat dat zweet vu 15 ass, da stellen ech fest datt mer do e System hunn, deen zwar all Kanner zesummenhält an deene selwechte Gebaier, mä deen am Kader dovunner eng Wiel vun de Fächer organiséiert an och pro Fach eng Wiel vun den Niveauen organiséiert. Dat heescht, e probéiert sech op déi do Aart a Weis ze adaptéieren op all Kand.

D'Konklusioun, déi ech doraus zéien, zumindest déi, déi d'CSV doraus zitt, datt ass, datt mer net direkt fir e Modell vun Tronc commun a Gesamtschoul sinn, wann dat heescht datt an dräi Joer alles soll zesummen an ondifferenziéiert sinn, mä datt d'Schoul an eisen Aen an deenen nächste Jore sécherlech duerch Terme wéi Fle-

xibilitéit, déi Transitiounen erlaabt, an Differenziatioun wäert gepräegt sinn.

An zwee Punkten, déi eis elo ganz kloer als wesentlech erschéngen, dat ass, datt mer der Meenung sinn, datt all Kanner scho sollen, mindestens am Cycle inférieur, an deene selwechte Schoulgebaier sinn. Do hu mer jo eng Rei Experience gemaach. Wann ech elo den Aline Mayrisch kucken, wou dat esou ugelaf ass a bis elo kee Problem war, do waren éischter zefriddenstellend Resultater. Wann ech och de Lycée vu Mamer kucken, deen esou geplangt ass, datt ass zu Bouneweg - an den Här Sonnen setzt heibannen - jo och esou gewiescht. Dat ass um Fieldchen säit ëmmer esou gewiescht, ouni datt et e Problem war an den Transitiounen. Extrem vereinfacht och e Beispill duerch de Fait datt d'Privatschoulen e ganz soziaalt Engagement an deem Sënn kënnen hunn.

(Interruption)

D'Méiglechkeet dann, niewent dem Fait datt all Kanner an engem Gebai solle sinn, vun der Aféierung vu verschiddene Coursen op verschiddenen Niveauen. Virdrun hunn ech schonn d'Aféierung vun enger éischter an enger zweeter Sprooch ugeschwat. Et kann een dat och fir aner Coursen iwwerleeën. Dat erlaabt eng besser Upassung, dat erlaabt besser Transitiounen.

An dann deen allerwichtigste Punkt vum Lëtzebuerger Schoulsystem, denken ech, ass eng Reflexioun iwwert d'Motivatioun an eise Schoulen. Et ass den Zentralkpunkt vun all System, dee muss fonctionnéieren, och vun der Schoul. Oft feelt d'Motivatioun an der Schoul. Eng Constatatioun déi ech aus ville d'Gespräicher maachen, ob dat elo mat fréiere Beruffskolleegen oder esouguer mat Schüler ass. Dat wëllt awer net heeschen, datt d'Enseignanten alleguer demotivéiert sinn, sécherlech net. Mä wann ech eise System analyséieren, da muss ee feststellen, datt awer eng gewësse Rigiditéit, eng Onflexibilitéit dran ass, a sécherlech ass dat net motivatiouns-fördernd.

Pedagogesch Engagementsaarbecht ronderëm d'Schoul, schwéier Tächen déi een an der Schoul iwwerhëlt, sinn net ëmmer unerkannt an deene Systemer déi mir elo hunn. D'Formation continue ass net onbedéngt eng zousätzlech Valeur am Curriculum vun engem Enseignant, an d'Participation an de Projeten och net ëmmer. Eise System, d'Permutatioun, d'Promotioun ass haaptsächlech ëm d'Anciennetéit momentan opgebaut.

Bei de Schüler ass et esou, datt, wann ech mat de Kollege vu mengem Kanner schwätzen, mer ganz oft eng Diskussioun hunn iwwert d'Punkten. Eng Diskussioun „Op 30 schaffen, dat geet jo duer“. Dat ass fir mech keng motivant Haltung. Wann ech och kucke wat a PISA niewent der Analys ass, wou iwwer Punkte geschwat gëtt, da stellen ech fest, datt eng schrecklech interessant Fro doranner besteet fir d'Kanner ze froen, ob se vill mat hiren Elteren doheem géinge schwätzen. Do kënt dann eraus, datt 44,1% vun de Kanner soen, si hätte ganz vill Diskussiounen mat hiren Elteren, datt och 84,6% vun de Kanner soen, datt se zesumme mat hiren Eltere géingen um Dësch setzen, iessen, an do och mat hinne schwätzen. A wann da gefrot gëtt, an dat fret d'PISA-Etüd, wat gëtt da geschwat, da lëschtegerweis kënt als eng vun den Haaptäntwerten, datt 47,2% vun de Kanner mat hiren Elteren iwwert d'Schoulresultater, d'Punkte schwätzen, an net iwwert d'Inhalter, wat an der Schoul geléiert gëtt, mä iwwer „wéi vill krut ech an der Prüfung“ an net „wat hunn ech geschriwwen“. Dat ass signifikativ fir eise System an ass net ganz motivant. Motivant wär iwwert d'Inhalter, iwwert d'Begeeschterung vun

deem wat ee léiert ze schwätzen. An do ass och de Kärpunkt vun deenen Iwwerleeungen, déi mer musse maachen.

(Interruption)

Wéi kréie mir d'Motivatioun an d'Schoul eran? Här Asselborn dat ass richteg, et ass zu engem Deel wéi an der Politik.

Ech sinn iwwerzeegt, datt ee vun de wichtige Punkte fir d'Motivatioun an d'Schoul eranzekréien dee vun der Schoulautonomie ass. Autonomie bréngt Responsabilisatioun, an Autonomie net nëmmen an dem organisatoreschen, net nëmmen am finanzielle-budgetären, mä och am pedagogeschen, och iwwert d'Schoulprojeten. Dat beinhaltet dann eng ganz Rei vu Saachen. Dat beinhaltet a mengen Aen, datt de Rekrutement vun den Enseignanten an deene verschidde Schoule muss nei iwwerluecht ginn, net méi onbedéngt ka just op der Anciennetéit baséieren, mä op anere Kritären. Well et schéngt mer ganz einfach d'Basislogik ze sinn, wann een e grouse Projet mécht, ech soen elo emol iwwer Sport an de Schoulen, Sportsklassen an esou weider, datt dann och déi Enseignanten, déi an déi Schoule kommen, Leit sinn, déi eng Ahnung dovun hunn, déi dat interesséiert, a wou et logesch ass, datt déi an där Schoul Schoul hale wou esou e Projet ass, an net an enger anerer Schoul wou en anere Projet ass, wou se manner kompetent dofir sinn. Also ass doriwwer och, mengen ech, op jidde Fall eng Iwwerleeung ze féieren.

Autonomie soen ech dann net nëmme vun den Direkteren, mä zu engem Deel eng Autonomie vun der Schoulgemeinschaft, well Autonomie Responsabilisatioun bréngt, a well Responsabilisation Motivatioun bréngt, och eng Deelautonomie vun der ganzer Schoul gemeeschtert vun alle Schoulpartner. Autonomie muss duerch administrativ Moyenen an duerch Formation zur Autonomie begleet ginn. Mä Autonomie mengen ech awer geet nëmmen an der grousser Transparenz. An Transparenz kann een nëmmen erreechen duerch regelméisseg Evaluatioun an duerch regelméisseg Contrôle. Dofir sinn ech der Meenung, datt déi national Tester, déi an deene leschte Joren agefouert gi sinn, an déi och nach erweidert ginn op 5ième, 3ième, 9ième, 11ième, scho wichtig sinn, well se jiddfer Kand erlaben ze wësse wou et net nëmmen a senger Klass steet, well dat ganz oft net aussagekräftig ass, mä datt et weess wou et an der nationaler Moyenne do steet a sech selwer kann évaluéieren, an domat seng Orientatioun vu sech selwer och vereinfacht. Dobäi ass et wesentlech, datt déi Resultater transparent a kloer sinn. Evaluatioun ass noutwendeg, Evaluatioun vun de Schüler muss am grouse Ganze gemaach ginn op eng Aart a Weis, wou net nëmmen eng normativ Evaluatioun ass, wou net nëmme Punkten ofgezu ginn, mä wou et eng formativ Evaluatioun ass, déi u jiddfer Eenzelnen ugepasst ass a wou se och motivant ka si fir weider ze schaffen.

Evaluatioun, denken ech, muss sinn, well Evaluatioun leeschtungs-fördernd ass. Si muss just positiv sinn a si muss dem Kand gerecht ginn. Si muss Orientéierung kënnen erlaben.

Evaluatioun och vun den Enseignanten. Eng formativ Evaluatioun vun den Enseignanten. Eng Evaluatioun, déi am Kader vun der Schoulautonomie geschitt, déi an Teemaarbecht ka geschéien, déi Formation continue beinhaltet, Formation continue déi a mengen Aen eng Obligatioun an ee Recht muss sinn, mat der Zilsetzung fir jiddferen, deen do schafft, et nach besser kënnen ze maachen.

Eng Evaluatioun awer och vun de Schoulgebaier hire Projeten, eng regelméisseg Evaluatioun. Och international Evaluatiounen vum eise Schoulsystem nom Modell PISA sinn a mengen Aen noutwendeg.

Ech sinn iwwerzeegt, datt am Interne vun dem Fonctionnement vun eiser Schoul d'Notioun vu Motivatioun ëmmer méi muss erreecht ginn.

Niewent der Anciennetéit, ech hunn et virdu scho gesot, sollen och Engagement an Initiativ an eise Promotiouns- a Permutatiounssystemer hir Plaz fannen. Pädagogesch Engagement, Aarbecht ronderëm d'Schoul, d'Acceptatioun vu schwéieren Tächen, Kontakt mat Schüler an Elteren, Formation continue, pädagogesch Projete mussen doranner hir Plaz hunn. An deem Kontext ass och eng Reflexioun iwwert d'Tächen noutwendeg, zum Beispill iwwer Koeffizienter. Haut hu mer jo vill Koeffizienter, loosse mer et emol esou ausdrécken, haut hu mer héich Koeffizienter ganz oft bei héije Klassen, bei Première wou wëssenschaftlech vill gefuerdert ass a wou eng grouss Virbereedungsaarbecht bei den Enseignanten ass, a manner héich Koeffizienter bei Klassen, déi pädagogesch méi erausfuendernd sinn. Ech mengen, datt bei deene Koeffizienter déi pädagogesch Valeur vun de Klassen, déi pädagogesch Aarbecht, déi ganz schwéier ass bei manner wëssenschaftlech fuendernde Klassen, muss an Zukunft méi an de System mat agerechent ginn, muss méi accentuéiert ginn.

Des Weideren ass et wesentlech, datt am Kader vun där doter Diskussioun all déi Aarbecht considéiert gëtt, déi virun an déi no de Schoulstonne gemaach gëtt. D'Schoul ass net eriwuer wann et bis geschellt huet. D'Schoul ass net eriwuer wann d'Schouldier opgeet. E wichtigen Deel vun der Schoul fänkt dann un, deen Deel, deen de kontinuierleche Kontakt fördert zwësche Schüler an Enseignant, de kontinuierleche Kontakt zwëschen Enseignant an Elteren, deen eng Noutwendegkeet an der Schoul ass.

An deem Kader wollt ech froen, wéi wäit d'Educationsministesch mat deenen Aarbechten ass, déi am Regierungsprogramm virgesi sinn iwwert déi ganz Reflexioun vum Perimeter vun der Missioun vun den Enseignanten?

D'Ganzdagsschoul. Dat ass och esou eng grouss Diskussioun. Fir d'CSV, soen ech ganz kloer, kann d'Ganzdagsschoul eng Alternativ sécherlech sinn, mä mir sinn awer der Meenung, datt d'Ganzdagsschoul net allgemeng an net obligatoresch sollt sinn, well wa se allgemeng an obligatoresch wär, géif dat viles an eisem soziale Liewen, wat haut wichtig ass, futti maachen. Se entsprécht och sécherlech net dem Familljeliewe vun enger ganzer Rei Familljen, déi sech kënnen a wëllen anescht organiséieren.

D'Ganzdagsschoul soll a kann ee ganz flotte Modell sinn, dee fir ganz vill Famillje viles brénge kann. Mä wat heescht et a wéi soll een et maachen? Och dat ass eng wesentlech Fro.

Mir hunn an der Stad Lëtzebuerg, wann ech dann dorobber därer zrëckkommen, gemengt, datt mer kënnten dee System, notament do wou mer responsabel sinn, also fir d'Primärschoulen esou organiséieren, datt mer bei jiddfer Quartier a bei jiddfer Primärschoul e Foyer ouvert an e Foyer scolaire géingen dohinner setzen, wou all Kanner, déi et wëllen, kënnten niewent der Schoul dohinner goen, do versuergt ginn - mä dat ass jo net de wesentlechen Deel -, awer och pädagogesch Hëllef kréien, deen Encadrement kréien, dee wichtig ass, deen hinne ka schoulesch an och nach an hirem normalen Développement weider hëllefen.

Ech denken, datt dat e Modell ass, esou wéi een d'Ganzdagsschoul

ka gesinn. Dat Ganzt jo dann an enger Hand an zwar an der Gemenghand, an déi Diskussioun, ob et elo d'Education nationale ass an d'Famille, stellt sech guer net, well et ass hei d'Gemeng déi et an de Primärschoule kann organiséieren an et an enger Kontinuitéierlechkeet kann organiséieren déi Sënn mécht fir de ganze System. Et gëtt esou Modeller an der Stad Lëtzebuerg, mä sécherlech probéieren och nach aner Gemengen dat ze realiséieren, mä ëmmer als Optioun, Optioun, wou awer elo quasiment 40% vun de Kanner déi am stater Schoulsystem sinn op irgendeeng Manéier vun deenen Offeren, déi do gemaach ginn, profitéieren.

An da mengen ech och, datt ee kann am Kader vun der Schoulautonomie higoen a Projete vun der Ganzdagsschoul am Postprimaire erméiglechen, mä, wéi gesot, dat muss ee kucken, wéi een dat dann organiséiert am Kader vun der Schoulautonomie. Et si jo scho verschidde Gebaier déi aner Programmer, aner Horaire sech eraus gewielt hunn, no aneren Horaire fonctionnéieren. D'Ganzdagsschoul kann ee sech och virstellen, datt se am Kader vun där Autonomie an engem oder dem anere Gebai organiséiert gëtt.

An da kommen ech zum Schluss, fir ze soen, datt ech probéiert hunn hei eng Rei Iddien, eng Rei Konzepter ze développéieren, eng Rei déi sécherlech net komplett ass.

En résumé wëll ech soen, datt PISA eng Etüd ass, déi Resultater bruecht huet, déi sécherlech seriö ze huele sinn, datt mer hei eng Schoul wëllen, déi kannergerecht ass an déi jiddfer eenzelne Kand gerecht gëtt an domat Diversificatioun an de System vun der Primärschoul, vum Post-primaire erasetzt; datt mer eng Schoul wëlle wou geléiert gëtt, wou geschafft gëtt a wou och Zäit ass fir ze léieren a fir ze schaffen. Dat heescht Programmer rekonzentréieren, dat heescht awer och déi Methoden, déi mer hunn, esou iwwerschaffen, datt Kreativitéit an Imaginatioun eng Selbstverständlechkeet ginn. Dat heescht weider, datt mer eng Schoul wëlle wou Autonomie a Responsabilitéit grouss geschriwwen sinn, wou Evaluatioun an Transparenz eng Normalitéit sinn. Datt mer eng Schoul wëllen, déi net ophält wann d'Schell geet a wou d'Kanner Orientatioun an Hëllef fannen, eng Schoul, déi prioritär sech ronderëm d'Kand orientéiert.

Ech soen lech merci fir d'No-lauschteren.

M. le Président. - Als nächst Riednerin ass d'Madame Mady Delvaux-Stehres agedroen. D'Madame Delvaux-Stehres huet d'Wuert.

Mme Mady Delvaux-Stehres (LSAP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et sinn elo 13 an en halwe Mount hier datt d'PISA-Etüd virgestallt ginn ass, am Dezember 2001, an ech hat eigentlech deemools gemengt dee PISA-Schock, dee wär salutare, dee géif Bewegung bréngen an d'Schoulreformen, besonnesch eng Ministesch, déi sech d'Bildungsoffensiv an de Fändel geschriwwen hat, déi géif doraus Energie a Motivatioun schöpfe fir dann och déi Bildungsoffensiv hei ulafen ze loosser. Mä ech hat mech awer do geiert.

Et ass roueg gi ronderëm d'Schoul. Ech huelen un, dass dat de Ministère och arrangéiert. Alles gëtt jo gemaach fir d'Leit anzeschlofen. Dofir, huelen ech un, bedeelegt Lëtzebuerg sech net un der PISA-Etüd, well dat kënt jo mol erëm Opreegung hei am Land provozéieren, wann déi géif erauskommen. A wann ech esou kucken, wéi sech esou virbereet gëtt op déi nei PISA-Etüd, da gëtt jo alles gemaach fir dass mer do e bësse besser ofschneiden. Et geet also drëm fir Rou ze schafen. Ech weess awer net ob et duergeet

nëmme Window-dressing ze maachen, well ech denken, dass d'Problemer hei am Land vill méi eescht sinn an dass d'Situatioun aner Mesuré verlaangt.

Ech wëllt hei awer och soen, dass d'Chamber hir Aarbecht an deem Dossier net gemaach huet. Et läit kee Rapport hei vir zu esou engem wichtigen Débat, ee Rapport wou ee sech géif ausernee setze mat deene villen Aussoen, déi hei am Hearing am Abrëll gemaach si ginn. Dat kann een elo interpretéieren wéi ee wëll, entweder hat kee Loscht e Rapport ze maachen, ech mengen zwar, den Här Garcia hat Loscht, mä et hat kee Loscht fir hie Rapporteur ze nennen.

(Interruptions)

Op där anerer Säit ass et och vläicht esou, dass d'Majoritéitsparteien net eens sinn iwwert déi Politik déi soll an der Regierung gemaach ginn an dass dat eng Ursaach kënt si firwat dass kee Rapport do läit. Mä ech loosser déi Spekulationen op der Säit, dat bréngt eis jo elo hei net weider. Ech hu just héieren, dass anscheinend eng Motioun soll komme vun de Majoritéitsparteien. Déi, déi circuléiert ass virun haut, déi ass alerdéngs esou vague an déi seet alles an näischt. Si setzt keng Prioritéiten a si widderhëlt wat esou oft schonn hei an där Chamber an och op anere Plaze gesot ginn ass.

Ech mengen, mä ech sinn awer méi nei an deem Dossier, dass eigentlech deen Text « Demain l'école », deen ënnert dem Marc Fischbach erauskomm ass, schonn eng komplett Oplëschung gemaach hatt vun de Schwéierpunkter, vun den Objektiver vun der Schoul, wéi ee misst dorun erugeen, mä den Här Fayot seet mer, scho laang virdu wär dat alles do gewiescht. Et war also alles gesot. Alledéngs feelt et un der Emsetzung. A wann elo eng Motioun géif kommen, wäert Dir lech jo net wonnere wa mer déi, déi do circuléiert ass, net géife stëmmen. Par contre wëllt ech am Laf vu menger Intervention Motiounen zu prezise Punkte virleeën. Ech erklären och firwat mer net eng Motioun mat enger allgemenger Reform vun der Schoul dohinner leeën, well ech perséinlech hunn et jiddefalls sat, dass jiddferen hei seng Visiounen entweckelt wéi eng Schoul kënt ausgesinn an dass mer an deene Visiounen esou grouss sinn, dass mer mat deene klengen Schrëtt, déi mer wëlle maachen, net dorun erukommen. Ech mengen, dass eis Schoul konkret Mesuré brauch, fir dass mer fir d'Kanner, fir d'Elteren, fir d'Land weiderkommen.

Mä dee Rapport, deen et also net gëtt, deen hätt awer kënnen e Constat zrëckhalen iwwert den Zoustand vum Bildungswiesen zu Lëtzebuerg. En hätt eis erlaabt och dat Positiiv an eisem Schoulsystem vläicht festzehalen, wéi zum Beispill d'Villsproochegkeet, déi mir jo scho laang praktizéieren, mat méi oder manner Gléck, mä déi awer neierdéngs en Objektiv ass vun Europa, wat déi aner Länner elo probéieren unzestriewen.

Alledéngs hätt de Rapport och missen déi negativ Punkten zrëckhalen. Mir hunn en immens héijen Taux d'échec an der Schoul. 20% vun de Jugendleche verloossen d'Schoul ouni Diplom, ouni Qualifikatioun. Eis Schüler kënnen dat geléiert Wëssen net uwenden oder schlecht uwenden. Eis Schoul combléiert déi soziokulturell Defiziter vum Elterrenhaus net. Ganz krass gesot hänkt den Erfolleg an der Schoul zu Lëtzebuerg net vun der Intelligenz vum Kand of, emol net vu sengem Fläiss, mä vum soziale Milieu aus deem et kënt. An dat ass net eng nei Erkenntnis, dat huet d'Magrip-Etüd an de 70er Jore scho ganz kloer beluecht.

Dee Rapport, deen et net gëtt, hätt misse Prioritéiten a mengen Ae festleeën an de Punkt maache wou mir stinn, well eigentlech, wann ech ëmmer déi Rieden hei lauschteren, an och op anere Plazen, gëtt

et jo awer e Konsens iwwer verschidden Aktiounen, déi mir fir d'Schoul zu Lëtzebuerg misste maachen. Emol éischters Kompetenzen definéieren, déi d'Schoul soll vermëttelen, d'Programmer entlaaschten, Methoden ausschaffen, pedagogesch Methoden, d'Ausbildung vun de Schoulmeeschteren a vun de Léierinnen, d>Weiderbildung obligatoresch maachen, Projets pilote évaluéieren a se wëssenschaftlech begleeten.

A wéi steet et da mat deenen Aarbechten? D'Kompetenzen definéieren, déi d'Schoul soll vermëttelen? Ech weess net, wou dat definéiert gëtt. Ech héiere just d'Ministesch soe mir misste back to basics. Ech huelen un, dass dat also déi Kompetenze sinn, déi si definéiert huet. Ech bleiwe bei menger Meenung, dass dat e bësse kuerz gegräff ass. Ech muss och soen, wann ech dat hannerfroen, schonn eleng beim Liesen, well wat heescht liesen, dat heescht jo net, dass ee Wieder, Buschtawe kann uneneestrecken, dat heescht jo dass ee Lieser sech ka mat engem Text auserneesetzen, dass hien e kann interpretéieren, dass hien e kann analyséieren an hie verlaangt vum Lieser e ganz komplex Mobiliséiere vu verschiddene Fäegkeeten a Kompetenzen. Datselwecht ass mam Schreiwen. Et soll een eng Postkaart kënne schreiwen, e Rapport, eng Dissertation oder eng Ried fir an d'Chamber. Deen einfache Slogan do, fir ëmmer ze soe mir musse liesen a schreiwe léieren, mir geet dat net duer als Definitiou.

Deen zweete Punkt. D'Programmer iwwerschaffen an déi sollen dann délestéiert ginn, méi einfach, méi kleng gemaach ginn. Anscheinend kruten d'Programmkommissionen och déi Aufgab. Meng Fro ass: Wou si se drun? Wat krute se als Aufgab? Wou sinn déi Moyenen, fir dass se där Aufgab kënne gerecht ginn? Wéi bauen déi Kompetenze mat an hir Programmerdiskussion mat eran? Wou ass déi fächeriwwergräifend Kommissioun, déi deem Ganze géif eng Kohärenz ginn, fir dass dat net e Puzzle gëtt, wou erëm jiddfereen a sengem Eck e Programm zesummebastelt?

Wéi ass et mat der Reform vun der Ausbildung vun de Schoulmeeschteren a Léierinnen? Elo hu mir jo e Projet Uni Lëtzebuerg. Zwar gesinn ech, dass den ISERP doranner soll opgoen an da gëtt et eng Diskussioun anscheinend, ob d'Schoulmeeschteren an d'Léierinnen sollen dräi oder véier Joer ausgebilt ginn. Ech brauch hei net nach eng Kéier ze soen, dass mir der Meenung sinn, dass ee soll véier Joer ausbilden, mä anscheinend gëtt et do awer keen Accord an der Regierung. Mä wat sinn d'Inhalter vun der Lehrerausbildung a wéi glidder dat sech an an déi Hierarchie Bachelor, Master an esou weider?

Dat si lauter Froen, wou ech keng Äntwert drop weess, mä vläicht gi mir dat jo alles haut gewuer. Ech wëll och net héieren, dass dat ënner d'Kompetenz vun engem anere Ministère fält, well da muss ech hei nach eng Kéier soen, dass ech dat lamentabel fannen, dass zwee Ministeren sech déi Kompetenzen do deelen.

Dann déi obligatoresch Weiterbildung vun den Enseignanten. Hei hu mir eng Motioun gestëmmt, dass dat soll geschéien. Firwat ass dat dann net gemaach ginn? Firwat maache mir dann en Débat hei, wann déi Saachen, déi mir hei decidéieren, net geschéien? Wou ass dann dat Konzept dovunner? Ech héieren, ech liesen an ech weess, dass dat och esou ass, dass e ganz grousst Ugebot besteet u Weiterbildung, an dass d'Enseignanten och ganz gutt dovun profitéieren. Mä gëtt et dann e Konzept? Ka jiddfere sech säin Hobby eraussichen, wat hien do wëllt an der Weiterbildung maachen, wou een awer weess an der Zwëschenzäit gëtt et awer Literatur genuch, fir dass Weiterbildung eigentlech nëmmen e Sënn mécht,

wa se sech an e pädagogesch Ensemble abett a wann net een Einzelnen eppes léiert, mä dass dat Répercussiounen huet op eng Equipe an op en Team.

Projet-pilote ze évaluéieren an ze begleeten: Véier Punkten huelen ech eraus, mä déi Lëscht ass endlos. Déi nei Fibel: Elo säit enger gewëssener Zäit héiere mir am Hierscht géif déi nei Fibel generaliséiert ginn. Ech weess zwar net wéi een Hierscht - an dat gehéiert eigentlech och net zu menger Fro -, mä et schéngt awer esou ze sinn, dass elo déi éischt nei Fibel säit Joer getest ginn ass an dann ass fonnt ginn, déi wär awer net esou gutt, an da gëtt elo eng zweet nei Fibel ausgeschafft an déi gëtt getest.

Elo hunn ech awer héieren an engem Reportage op der Televisioun, dass elo erëm en neie Grupp vun Enseignantë sech mat der éischter neier Fibel beschäftegt an déi dann test an der Schoul. Wann ech dat elo richteg verstinn, da ginn et also elo dräi Zorte vun Alphabetisation: déi eng mam Simalabim, déi zweet mat där éischter neier Fibel an déi drëtt mat där zweeter neier Fibel. Dat wär jo elo en interessant Experiment fir dat begleeten ze loosse vun engem Comité scientifique, deen da géif kucke wéi eng Method dann déi beschte Resultater huet. Dat wär jo eng eenzeg Chance. Meng Fro ass: Geschitt dat?

Zweete Punkt: Dat éischt an dat zweet Schouljoer kann ee jo elo a verschidde Projets pilote an dräi Joer maachen. Dat gëtt et scho während enger Rei vu Joren. Verschidde Gemenge praktizéieren dat. Esou wäit ech weess sinn déi Modeller net all d'selwecht. Verschidde Gemengen organiséiere sech e bësse anescht, déi eng leecher déi schwierig zesummen. Enfin, et gi verschidde Modelle fir dat ze organiséieren. Meng Fro ass: Wou ass den Accompannement scientifique dovunner? Wéi ee Modell ass dee beschten? Sinn déi Modeller gutt, fir dass ee se ka generaliséieren am ganze Land? Si se vläicht esou gutt, dass een dat kann ausdehnen op dat drëtt a véiert Schouljoer, well wann ee kann déi éischt zwee Schouljoren an dräi Joer maachen, da gesinn ech awer am Fong net a firwat mir déi Flexibilitéit net an deenen anere Schouljoren offréieren.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Eng drëtt Fro zu de Sproochen. Mir wëssen, dass mir eng Chance an e Problem hu mat eiser Villsproochegkeet. Dat gëtt jo hei ëmmer erëm betount. Da misst also eng fundamental Reflexioun iwwert den Enseignement vun de Sproochen zu Lëtzebuerg stattfannen. Ech denken och, dass dat geschitt. Ech kenne jiddefalls perséinlech e ganze Koup Leit, déi sech domadder beschäftegen.

Ech war elo am Hierscht op engem Séminaire deen organiséiert ginn ass vum Ministère zesumme mam Conseil de l'Europe hei zu Mondorf zu Lëtzebuerg - du has och kee groussen Déplacement -, an dat ass iwwert de Portfolio européen des langues gaangen. Ech muss soen, ech hunn dat immens interessant fonnt. Ech krut och ganz vill Dokumentatioun mat. Et ware vill interesséiert Enseignanten do an ech hat d'Impressioun, mä ech sinn awer kee Spezialist, dass dat en Instrument kéint sinn, fir dass mir eis en Outil ginn op eng differenziéiert Manéier Sproochenunterricht hei zu Lëtzebuerg ze maachen, well et eis géif erlabe verschidden Niveaux de compétence am Liesen, am Schreiwen an am Verstoe festzeleeen an et géif eis eng Flexibilitéit gi fir en differenziéierte Sproochenunterricht net nëmmen am Secondaire technique, mä an allen Unterrichtsorden hei zu Lëtzebuerg bis an de Secondaire ze offréieren. Meng Fro ass: War dat elo eng Eintagsfliege oder gëtt dorunner geschafft? Ginn

et do Scientifique, déi do e Konzept ausschaffen?

Dee véierte Punkt, deen ech hei wollt huelen - mä wéi gesot, ech erspieren lech all déi aner -, ass de Modularunterricht an ech hunn elo just héieren, ech menge vum Här Wiseler, dass dat jo kënnt eng interessant Pist si fir en differenziéierten Unterricht. Elo hu mir e Modularunterricht am Régime préparatoire. Meng Fro: Gëtt dat dann och évaluéiert? Ech héiere Rumeuren, déi ech net kann novollzéien: Dat wär net esou positiv an et géif och dru geduecht gi fir dat erëm ofgeschafen, well dat deene Schüler näischt géif bréngen. Mä um Gottes bittes Wëllen, wa mir lauter Projet-pilote maachen, da kommt mir évaluéiere se dach. Mir loosse d'Leit dach net riets a lénks ronderëm lafen, Saache mat vill Energie a vill Enthusiasmus an d'Welt setzen an dann herno verlafe se am Land. D'Leit si frustréiert. Et bréngt der Schoul näischt. Ech weess net firwat dat gutt ass.

Ech weess a jiddfereen heibanne weess, dass Schoulreformen nëmme laangfristeg Effeten hunn, an dass ee Minister net responsabel ass fir dee ganze Schoulmisère hei zu Lëtzebuerg, mä mir bräichten awer e Minister als Kapitän, e Pilot deen d'Richtung ugëtt an dee sech net verzettelt a lauter Aktiounen, déi dorëmmer am Sand verlafen. Ech mengen, dass et Mesurë ginn, déi kuerzfristeg kënnen en Effet hunn an dat ass, vu dass d'Erkenntnis vun der wëssenschaftlecher Literatur jo weist, dass ee Kanner soll fréi fördern - dat ass iwwerall e Konsens -, well se do am réceptivitéit si fir nei Stimulien a well am jonken Alter déi meescht kulturell Désavantages nach kënnen ofgebaut ginn, wat herno vill méi schwéier ass, wann d'Kanner méi al sinn.

Dat géif also heeschen, dass d'Education précoce misst generaliséiert ginn. Mir ware fir déi Education précoce, mä et ginn awer nach ëmmer 46 Gemengen déi se net hunn. Dat heescht net, dass d'Kanner müssen dohinner goen, mä a 46 Gemengen hei am Land hunn d'Kanner déi Méiglechkeet guer net. Frühförderung heescht och, dass bei jonke Kanner, dat heescht also Spillschouls- a Primärschoulskanner, eng pädagogesch Betreuung niewent den traditionellen Schoulstonne misst offréiert ginn an der Schoul, well et do mat deem meeschte Succès méiglech ass sozial Defiziter aus der Welt ze schafen.

Déi Offer u Betreuung nieft der Schoul ass net noutwenneg fir dass d'Kanner versuergt ginn - wéi hei esou oft gesot ginn ass - oder fir dass d'Mammen hir Rou hunn oder dass se kënne schaffe goen an, wéi dann och nach béis Zonge soen, fir dass se kënne bei de Coiffeur goen, wann d'Kanner da gutt versuergt sinn. Et ass falsch fir ze mengen dat wär just e Confort deen een den Eltere géif bidden. Mir brauchen eng pädagogesch Betreuung vun de Kanner niewent der Schoul fir déi Kanner déi defavoriséiert sinn, fir deenen d'Kultur méi no ze bréngen, fir deenen nei Ureegungen ze ginn, déi se dohem net fannen. Dat ass e pädagogesch Konzept.

Dat ass fir d'Chancéglaichheet hei am Land ze garantéieren an net fir d'Bequemlechkeet vun den Elteren, wéi hei an Aussoe gesot gëtt. Wann ech héieren, dass d'Ministesch d'lescht Kéier gesot huet dee Besoin géif et net an alle Gemenge ginn an op där anerer Säit misst ee Fräizäit a Schoul vun eneen trennen, dann ass dat menger Meenung no e falsch Konzept, well et geet drëm Förderung vun de Kanner an deene Stonnen ze maachen an net iergendwelche Larifari.

Ech hunn och an deem Sënn, Här President, eng Motioun eraginn.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- *considérant que les résultats de l'étude PISA (program for international student assessment) présentés le 6 décembre 2001;*

- *considérant que le Luxembourg affiche des résultats très faibles par rapport aux autres pays de l'OCDE;*

- *considérant que seuls 1,7% des élèves ont atteint le niveau de compétence le plus élevé, contre 10% en moyenne dans les autres pays;*

- *considérant que 35,1% des élèves se situent au niveau de compétence le plus bas, ce qui est le double de la moyenne des autres pays de l'OCDE;*

- *considérant que la situation socio-économique des élèves a une forte influence sur les performances des élèves et que le système scolaire luxembourgeois ne parvient pas à combler les déficits des enfants issus de milieux défavorisés;*

- *considérant que les élèves ne sont pas suffisamment en mesure d'appliquer leurs savoirs;*

- *considérant que avec un pourcentage de 1,63 d'étudiants le Luxembourg se situe en deçà de la moyenne de 2,5% des pays de l'Union européenne;*

- *considérant qu'il faut procéder à une remise en question fondamentale des savoirs que l'école doit transmettre;*

- *considérant qu'il faut définir les compétences que l'école doit développer chez les enfants et les jeunes;*

- *considérant qu'il faut développer les méthodes pédagogiques y adaptées;*

- *considérant qu'il faut doter le pays des outils d'évaluation et d'accompagnement scientifique de la pratique enseignante;*

- *considérant qu'il faut réformer la formation des enseignants conformément aux objectifs ainsi définis;*

- *considérant que ces réformes ne porteront leur fruit qu'à moyen et long terme;*

- *considérant qu'il est établi que pour réagir contre l'échec scolaire, il faut scalariser les enfants le plus tôt possible et intervenir de manière différenciée;*

invite le Gouvernement

- *à généraliser l'enseignement précoce dans toutes les communes du pays;*

- *à réunir au sein d'un même ministère les compétences de l'organisation scolaire et celles concernant la prise en charge des enfants en-dehors des heures de classe;*

- *à développer en collaboration avec les communes un concept d'accompagnement pédagogique des enfants en-dehors des heures de classe;*

- *à rendre obligatoire dans toutes les communes une offre d'accompagnement pédagogique qui restera facultative pour les parents;*

- *à prendre en charge cet accompagnement selon les mêmes modalités que l'enseignement proprement dit.*

(s.) Mady Delvaux-Stehres, Jean Asselborn, Ben Fayot, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Da ginn et annoncéiert Reformen. déi awer anscheinend net esou richteg lafen. Ech schwätzen do iwwert d'Schulgesetz vun 1912.

An der Regierungserklärung steet jo, dass eng grondleegend Reform géif gemaach ginn. Dat ass allerdings och net einfach. Ech kann net matschwätzen, well d'Parlament ass jo aus deenen Diskussiounen an deene Konsultatiounen, déi do lafen, ausgeschloss. Ech hu

just ee Punkt an deem Zesammenhang, well dee méi an der Öffentlichkeit diskutéiert gëtt, an dat ass Schoul a Partner. Déi Zesummenaarbecht vun de Partner an der Schoul soll jo och am Gesetz geregelt ginn.

Et ass jo esou - an ech mengen och do sinn d'Pädagogen an d'Wëssenschaftler d'accord, dass et sënnvoll ass -, dass d'Schoul an d'Famillje sollen zesumme schaffen, fir dem Kand eben déi beschtméiglech Chancen ze gi fir sech ze entwéckelen, vu dass d'Erzëiung eppes Ganzes ass, wou d'Elteren an d'Schoul müssen zesumme schaffen.

Ech mengen awer, dass et ganz ënnerschiddlech Virstellungen driwwer gëtt wat déi Verbindung vu Schoul a Famill soll ausmaachen. Geet et drëm d'Elteren als Hilfslehrer auszubilden, fir dass se d'Schoul an deem Sënn stëtzen? Geet et drëm Elteren ze organiséieren fir Fräizäit a fir Geld ze beschafe fir d'Schoulfester, oder wëllt een d'Elteren an d'Entscheidung mat abezéien déi an der Schoul geholl ginn? Well et ass jo oft esou, dass eng Schoul definéiert wat eng Betreuung ass.

Der Schoul hiert Objektiv ass et Kanner ze hunn déi gutt an der Schoul fonctionnéieren, fir dass se e Maximum kënne léieren. D'Elteren hu jo oft eng aner Vue vun hire Kanner, si kucke méi déi ganz Perséinlechkeet a kënne sech mol virstellen, dass momenterweis d'Schoulresultater net esou wichtig si wéi déi perséinlech Entwécklung vum Kand.

Ech weess also net wéi eng Participatioun hei ugestriift gëtt, mä mir schéngt et, dass et wichtig wär dass déi zwou Parteien eppes dobai bréngen an dass net deen een deem anere virschreift wat en ze maachen huet.

Also eppes muss ech awer hei lass ginn. Also, d'Ministesch seet eis jo ëmmer, wéi wichtig déi Roll vun den Elteren an der Schoul wär, mä wann dat sech awer drop beschränkt den Elteren ze soe si sollen hir Kanner héiflech a pünktlech an d'Schoul schécken a si misste Respekt hunn, wann dat de ganze Message ass, da weess ech net wat dat soll. De Message huet sech an der Zwëschenzäit schonn esou verengt, dass et duergeet senge Kanner fënnef Wieder bäizebréngen, fir dass se an der Schoul kënnen iwwerliewen, an dat sinn: Moien, Addi, Merci, wann ech gelift a...

■ Une voix.- Pardon.

■ Mme Mady Delvaux-Stehres (LSAP).- ...Pardon.

Neen, dat gëtt net geléiert. Ech hu gesinn, dass enzwooch anescht Campagné lafe wou d'Kanner sech net sollen alles gefale loosse, mä ech wëll dat elo net duerchernee geheien. Mä et si jo nach aner Wieder, déi een eventuell misst wësse wann een an d'Schoul geet.

Mä wat dee Bréif ubelaangt, deen am September un d'Eltere vun de Kanner vum éischte Schouljoer gaang ass, do muss ech soe weess ech net wat dat soll. Well déi Elteren, déi souwisou hir Kanner pünktlech, héiflech, a respektvoll erzunn hunn, fir déi ass dat jo bal eng Beleidigung, déi wëssen dat jo souwisou, dat huet jo kee Wäert. An ech weess net ob da bei deenen aneren Elteren, déi, déi dat dann net géife maachen, ee Bréif duergeet fir hinnen dat bäizebréngen.

Ech hunn awer an deem Bréif eng Offer vun der Schoul un d'Eltere vermësst. Ech weess, dass mer hei am Juli oder am Juni e Gesetz gestëmmt hunn iwwert d'Regeneratioun vum Inspektorat. Et war elo kee grousst Gesetz, et war fir ze soen, d'Inspektore solle regional organiséiert ginn an da sollen all déi Servicer, déi eng Hëllef an der Schoul solle sinn, wéi de SREA, Service de Guidance, CMP an

esou weider eng gemeinsam Adress, eng Ulafstell kréien, wou d'Eltere kënnnten higoe wa se Hëllef, e Rotschlo an en Interlocuteur brauchen.

Dat ass hei eestëmmeg gestëmmt ginn, jiddferee war der Meenung dat wier eng gutt Saach. Et ass och gesot ginn et muss nach virun der Vakanz gestëmmt ginn, well dat muss am Hierscht ulafen. Do hat ech mer geduecht, de Minimum wär dass an deem Bréif un d'Elteren op d'mannst eng Telefonsnummer oder eng Adress géif stoe wou se sech kënnnten hiwenden, wa se an der Schoul géife Rot sichen. Awer neen, do hat ech mech op eppes Falsches gefaasst gemaach.

Da gëtt et nach ee Punkt dee mer ganz vill Suerge mécht, an dat ass wéi mer géint de Mangel u Qualifikatioun vun de Jugendleche reagéieren. Ech brauch jo net drun ze erënneren - d'Madame Reding huet dat elo kierzlech an engem Top-Thema gemaach -, dass 20% vun de Jugendlecher eis Schoul ouni Diplom an ouni Certificat verloossen.

An da wëll ech drun erënneren, dass am Mee 1999, um Sommet zu Lissabon, d'Stats- an d'Regierungschefen vun der EU decidéiert hunn, d'Zuel vun deene Jonken, déi d'Schoul ouni Diplom verloossen, bis 2009 ëm d'Halschent ze reduzéieren. Et ass also en Engagement wat d'Regierung geholl huet a wat, mengen ech, och positiv ass. Deemools huet d'europäesch Kommissioun och festgehalten dass d'"lutte contre l'échec scolaire est au coeur de la réforme de l'éducation". Dës Deklaratiounen ginn ëmmer erëm an allen europäeschen Texter widderholl, an ech denken dass eis Unterrichtsministesch deem zu Bréissel net widerspricht.

(Interruption)

D'Regierungserklärung vun 1999, déi dréit och nach Spure vun där do Absicht fir d'Lutte contre l'échec scolaire, do heescht et nämlech: „Le Gouvernement entend faire des efforts particuliers afin de mettre en place une véritable offre d'école de la deuxième chance, présentant un concept de prise en charge psycho pédagogique permettant un nouveau départ dans une scolarisation souvent difficile, en tenant compte des problèmes individuels qui peuvent se présenter.“

Mä och hei froen ech: Wat geschitt an der Praxis? Wou ass déi Ecole de la deuxième chance? Ech lisen an der Äntwert déi d'Ministesch dem Här Loes op eng Question parlementaire de 25. Juni 2002 ginn huet, dass se punktuell Initiativen opzielt, déi a vereenzelte Schoule lafen, a verschidde Modulen, an an der Berufsausbildung géifen och Stagen ugefouert.

Ech hat mer ëmmer ënner Pédagogie de la deuxième chance ee ganzt Konzept virgestallt. Et heescht jo psycho pédagogique, d'Prise en charge vun der ganzer Persoun.

An da schreift d'Ministesch: „La construction d'une école de la deuxième chance, regroupant dans un établissement ces jeunes en difficultés, n'est donc pas envisagée.“ Dat ass also an Opposition mat der Regierungserklärung déi seet, dat géif gemaach ginn.

An dann, wat déi Objektivier ugeet, ass se och ganz virslichteg an der Formulatioun, well do heescht et: „Le Ministère pourra être en mesure de se rapprocher à moyen terme des objectifs du sommet de Lisbonne“; dat ass pour le moins virsichteg. Dat ass also hei net déi energesch Aktioun fir kloer, prezis, chiffréiert Objektivier ze erreechen. Ech denken dass d'Regierung awer och misst hir Engagementer anhalen an dofir hunn ech och an deem Sënn nach eng Motioun eraginn, Här President.

Motion 3

La Chambre des Députés,

- *considérant la décision des chefs d'Etat et de gouvernement des pays de l'Union européenne au sommet de Lisbonne de réduire d'ici 2009 de 50% le nombre de jeunes sans diplôme et sans qualification qui quittent l'école prématurément;*

- *considérant que la lutte contre l'échec scolaire doit être au cœur de toute réforme de l'éducation;*

- *considérant que ce combat est primordial pour construire une économie durable, une société stable et une démocratie à laquelle chacun puisse participer;*

- *considérant qu'au Luxembourg 20% des jeunes quittent l'école sans diplôme;*

- *considérant que les réformes de programme et de méthodes, qui commencent à être esquissées, ne profiteront guère aux jeunes actuellement en situation d'échec;*

- *considérant la déclaration gouvernementale qui annonce la mise en place d'une «véritable offre d'école de la deuxième chance présentant un concept de prise en charge psycho pédagogique permettant un nouveau départ dans une scolarisation souvent difficile, en tenant compte des problèmes individuels qui peuvent se présenter»;*

invite le Gouvernement

- *à mettre en place une offre de pédagogie de la deuxième chance;*

- *à faire rapport annuellement à la Chambre des Députés en présentant une évaluation de cette offre.*

(s.) Mady Delvaux-Stehres, Jean Asselborn, Ben Fayot, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Also dat war dann emol d'Opzierung, déi ech awer hei net ganz sënnerlech gemaach hunn. Mä ech stellen dann awer fest, dass jiddfereen no Reforme rifft, seet dass et néideg ass dass esouguer e Konsens iwwer verschidde Saache kënn gemaach ginn. A wat kréie mer dann offréiert? E Gesetz zur Finanzéierung vun de Privatschoulen.

(Interruption)

Ech wëll direkt soen, dass ech hei kee Plädoyer géint d'Privatschoulen halen, ech denken net drun. Ech hunn einfach e Problem domat, dass an engem Moment, wou mer vun alle Säite bescheinigt kréien, dass eise Schoulsystem net den Uspréch vun haut a vu muer entsprécht, an enger Zäit wou ze vill jonk Leit d'Schoul ouni Diplom verloossen, wou all d'Länner ronderëm Efforte maache fir méiglechst vill Kanner vun enger Generatioun op en Niveau Bac ze bréngen, si mir zu Lëtzebuerg op 28%. Just als Zil, als Visioun: Finnland huet 70% vun de Kanner vun enger Generatioun op engem Niveau Bac a si hunn nach eng besser Qualitéit vun Unterrecht.

An enger Zäit wou mer misste probéiere fir qualifizéiert Personal zu Lëtzebuerg auszubilden, well mir jo awer dat qualifizéiert Personal an d'Ausland siche ginn, mat all deene Problemer déi dat mat sech bréngt; an enger Zäit wou mer nëmmen 1,63% vun enger Generatioun op der Uni hunn, wou d'Moyenne an Europa 2,5% ass; an zu Zäite wou Generatiounen vun immigréierte Kanner hei sacrificéiert ginn, déi nëmmen an eise Schoulen en Echec erliewen; an da schwätze mer parallel vun Integratioun an Zesummeliwesen.

An engem Moment also wou d'öffentlech Schoul all eis Efforte géing brauchen, wou all Effort misst concentréiert gi fir déi ze verbessern, do presentéiert d'Ministesch eis e Projet de loi fir d'Privatschoulen ze finanzéieren. Ech fannen dat, éierlech gesot, komplett demüüwerent. Deen déposéierte Projet provocéiert dann natierlech e Sträit

zwësche Privatschoulen an öffentleche Schoulen, zwësche Verfechter vun deenen engen an deenen aneren, dat ass jo normal.

Dee Sträit hätte mer jo de Moment an eisem Misère am Fong net néideg. A wat mech am meeschten erfëiert, dat sinn d'Argumenter déi vun de sougenannte Verteidiger vun de Privatschoule benotzt ginn, an ech zitéieren e Bréif, deen Der wahrscheinlech alleguerte krut, an ech muss soen, wann dat den Effet vun deem Projet de loi ass, da si mer awer wierklech um Holzwee.

Dat ass en Här, deen ass Professor an engem öffentleche Lycée an ass Papp vun dräi Kanner déi an d'Waldorfschoul ginn. Dat ass jo alles säi gutt Recht, an hie schreift och ganz richtig, an ech mengen och jiddfereen ënnerschreift dat: „Erziehung muss mehr denn je dem Kind dazu verhelfen seine Individualität in Freiheit, Selbstbestimmung und Verantwortung zu entfalten und dabei seine eigenen Fähigkeiten und Talente zu entwickeln“. Ech mengen dat wier effektiv d'Objektiv vun der Schoul an eppes wat mer alleguer kënnnten ënnerschreiw. Mä da seet hien „dass sich Erziehungs- und Unterrichtskunst in einem Klima der staatlichen Gängelei und Gleichmacherei, trotz gutem Willen und lobenswerten Reformen, nicht entwickeln kann“. Op néng Säite beschreift deen Här, dee Papp a Professor ass, dann den öffentleche Schoulsystem, deen de Besoinë vun de Kanner net gerecht gëtt, deen hirer Individualitéit keng Rechnung soll droen, déi géif mat verstëbste Bicher a Programmer schaffen, iwwer staatlech Gängelei.

Ech mengen net dass et esou an der öffentlecher Schoul ass. Mä ech stellen awer fest, dee Bréif do, dat ass ee vun deene villen Hëllefseruffen, endlech der öffentlecher Schoul déi Reformen zoukommen ze loossen déi se brauch, de Gemengen déi Ennerstëtzung ze ginn, finanziell a konsentuell, dass se kënnen eng Prise en charge vun de Kanner niewent der Schoul organiséieren, den Unterrecht an der Schoul esou flexibel ze maachen, dass d'Kand seng Individualitéit a Fräiheet - ech zitéieren - „Selbstbestimmung a Verantwortung“ kann entfalten.

Ech hunn Angscht, dass d'öffentlech Schoul, déi déi grouss Majoritéit vun alle Kanner hei am Land opféilt, déi se begleet an déi se forméiert, déi öffentlech Schoul, op déi mer ëmmer esou stolz waren an déi déi wichteg Aufgab huet all Kanner zu engem Maximum vu Chancen ze verhëllefen an hir Potentialitéiten ze entwéckelen, dass déi öffentlech Schoul vernoleisseg gëtt an ech hätt gären, dass déi öffentlech Schoul esou effizient gestallt gëtt, dass se net ugesi gëtt als en zweete Choix, mä als éischte Choix vun den Elteren a vun de Kanner hei zu Lëtzebuerg. An deem Sënn hunn ech nach eng Motioun hei déposéiert.

Motion 4

La Chambre des Députés,

- *considérant que la société luxembourgeoise, avec 37,6% de résidents étrangers, a besoin d'une stratégie d'intégration;*

- *considérant que l'école publique est un élément essentiel de cette stratégie;*

- *considérant que tous les enfants de partout se côtoient et apprennent à se connaître et à se respecter à l'école publique;*

- *considérant que c'est au sein de l'école publique que les enfants acquièrent le système linguistique, donc aussi le Luxembourgeois;*

- *considérant que face aux carences de l'enseignement luxembour-*

geois, constatées par l'étude PISA, il importe d'investir dans l'éducation de tous les enfants;

invite le Gouvernement

- *à présenter dans les meilleurs délais les projets permettant un enseignement différencié et une prise en charge de tous les enfants selon leurs besoins au sein de l'école publique;*

- *à retirer le projet de loi 5029 modifiant la loi du 31 mai 1982 concernant les relations entre l'Etat et l'enseignement postprimaire privé.*

(s.) Mady Delvaux-Stehres, Jean Asselborn, Ben Fayot, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Ech soen lech merci fir d'No-lauschteren.

M. le Président.- Merci, Madame Delvaux. Den Här Urbany huet d'Wuert.

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Här President, ech iwwerreechen lech heimat eng Motioun.

Motion 5

La Chambre des Députés,

- *considérant que seul un système de „tronc commun“ dans l'école publique (öffentliche Gesamtschule), réunissant tous les élèves jusqu'à la fin de la scolarité obligatoire, peut parer à court terme aux graves inégalités sociales qui distinguent le système scolaire luxembourgeois face à la plupart des autres systèmes scolaires;*

- *considérant que seule une telle politique volontaire remplit les conditions nécessaires pour permettre un épanouissement de toutes les ressources humaines dans notre pays et pour créer les bases d'une formation supérieure sur une échelle beaucoup plus vaste en préparation de l'Université de Luxembourg;*

- *considérant que ce tronc commun doit être accompagné de mesures massives de soutien à tous les élèves, à commencer par les classes d'âge les plus jeunes qui doivent être accompagnées par plusieurs enseignants, ceci notamment dans le but de pallier aux problèmes linguistiques spécifiques au Luxembourg;*

invite le Gouvernement

à instituer un groupe de travail devant préparer toutes les bases légales à l'institution d'un tronc commun progressif dans les conditions sus-mentionnées avant la fin de l'année 2003.

(s.) Serge Urbany, François Bausch, Robert García, Camille Gira, Jean Huss.

M. le Président.- Den nächsten Orateur ass d'Madame Agny Durdu. Madame Durdu, Dir hutt d'Wuert.

Mme Agny Durdu (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wann ech zu dëser Orientéierungsdebat d'Wuert ergräifen, da brauch ech jo net méi weider ze erkläre wat d'PISA-Etüd wor. D'Virriedner hunn et méi wéi eng Keier ënnerstrach. Ech wollt nach just drun erënneren, datt et sech bei der Evaluatioun vu Kanner gehandelt huet vu 15 Joer an datt dësen Test an deenen 32 OECD-Länner duerchgefouert ginn ass an datt par rapport zum Ausland eist Land an all Schoulgebaier matgemaach huet. Am Ausland war dat net onbedéngt de Fall. Zënter dem 6. Dezember 2001 ass et och kee Geheimnis méi, datt Lëtzebuerg weess wéi et do steet an där Etüd, nämlech himmelschreiend schlecht. Datt an eisem Schoulsystem esou muenches net géif klappen hat meng Partei virun de Wahlen ugeprangert a gesot. Nozeliesen ass dëst an eisem Bildungspabeier vun deemools, e Pabeier, deen deemools wéi haut näischt u senger Richtigkeet verluer huet.

(Interruptions diverses)

Ee Pabeier, deen eng ganz Rëtsch vun neien a wichtige Weeër an der Educatiounspolitik opgezeechent huet. E groussen Deel vun dëse Virschléi gouf dann och vun där neier Regierung a vun där neier Educatiounsministesch iwwerholl an huet och domat bewierkt, datt mat oder ouni PISA-Resultater oder Rapport no dëse Kommissiounsaarbechten e frëschen Elan an eisem Bildungsmilieu ze spieren ass. Dofir huet sech och eis Educatiounsministesch duerch d'PISA-Resultater net aus dem Konzept brénge gelooss, obwuel esou gutt si wéi eis Partei entsat waren iwwert d'Ausmooss vun de Resultater.

Panik maachen, Här President, ass garantéiert net de richtige Wee, fir aus eisem Schoulsystem eng beschtméiglech Bildungsinstitutioun ze maachen. Dofir kann ech eiser Regierung an der Educatiounsministesch nëmme gratuléieren, datt si et virgesinn huet op de Wee vum kontinuéierleche Schaffen ze goen, besser wéi wa se op e chaotescht Asetze vun irgendwelche Gremien zrëckgegraff hätt.

Genau esou wichteg ass et awer, datt endlech jidderee sech agesteet, datt mir Reforme brauchen wa mer eng Schoul vum Erfolleg wëllen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et wor fir eis als Kommissioun wichteg ze héiere wat déi eenzel Schoulpartner zu der Schoul a méi speziell zur PISA-Problematik ze soen hätten. Fir dee beschtméiglechen Iwwerbléck ze gewannen hate mer als Kommissioun decidéiert, déi nämlech Interlocutueren zrëckzebehalen an ze ruffen, respektiv schréfflech ze invitéiere Positioun ze bezéien, wéi beim éischten Débat d'orientation iwwert d'Schoulen. Et huet eis wichteg geschéngt d'Positiounen vun deemools mat deenen heitegen ze vergläichen, au cas pour cas, an eventuell feststellen, wou gëtt et Evolutiounen, wou hunn d'Positiounen sech geännert. Aus deem Grond eraus hate mer dann och d'Madame Basseur an d'Kommissioun invitéiert, fir gewuer ze gi wéi wäit déi gestëmmte Motioun, déi beim Débat d'intégration zrëckbehalen gouf, ëmgesat ginn ass.

Doriwwer eraus hate mer aus Däitschland den Här Baumert vum Max-Planck-Institut invitéiert, deen eis d'Analys vun der Etüd PISA aus sengem Bléckwénkel duergeluecht huet. Et war dëst en excellenten Exposé, deen alle Kommissiounsmembere vill bruecht huet. Ech wollt och vun hei aus de Merci vun de Kommissiounsmemberen ausdrécken un all déi Privatpersounen, déi mat invitéiert wore Positioun ze bezéien. Merci fir hir Positiounen, hir Iwwerleeungen, hir Ureegungen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, andeems ech dann elo der Plénière d'Froen an d'Äntwerten erläuteren, déi mer als Kommissioun gestallt haten an analyséiert hunn, wëll ech an engems analyséiere wat dës Koalitioun gemaach huet, respektiv wou et nach ze schaffen gëtt. Ouni irgendenger Konklusioun wëlle virzepräife vun iergendengem heibannen, soen ech eng Saach awer ganz kloer an daitlech. Et ass onméiglech all déi Feeler a Mësstänn, déi sech an deene leschte Jorzéngten an eise Bildungssystem erageschlach hunn, an enger Legislaturperiod auszeraidéieren.

Ech kommen dann elo zu deenen eenzelen Froen, mat deene sech d'Kommissioun befaasst huet an déi ech a fënnef Themekreesser wollt erëmginn.

Déi éischt Fro ass déi vum Organisations-PISA-Test iwwerhaapt. Et besteet kee groussen Zweifel dorunner, datt d'Organisatioun vun der PISA-Etüd net an alle Beräicher perfekt wor. All Schoulétablissemment wor et fräi iwwerlooss den Test esou ze organiséiere wéi en et fir gutt befonnt huet. Leider muss

een im Nachhinein feststellen, datt zum groussen Deel, esou gutt Enseignanté wéi Schüler, d'Wichtigkeet vum Test verkannt hunn, well wéi ass et soss ze erklären, datt a verschiddene Gebaier d'Kanner emol moies fir d'éischt eng Prüfung haten an dunn de PISA-Test hannendru geschriwwen hunn? An nees anerer kruten erkläert, esou bal wann der fäerdeg sidd, kënnst der op de Buss goen.

Ech mengen, et kann ee 15-jährege Schüler net de Reproche maachen, datt ënnert dësen Émstänn e gewëssene Grad u Motivation gefeelt huet, ëmsou méi wa se och nach gesot kruten, et zielt net, et gi keng Punkten.

Op dëser Plaz wollt ech dann och nach zwou Remarque maachen, déi vu Syndikater respektiv vun aneren Auteurs opgeworf gi sinn. Dem SEW, der APESS an dem Schüler-syndikat no ass dësen Test vun de Besoinen, vun den Ékonomiën aus deene verschiddenen OECD-Länner därmoosse markéiert, datt fir si eng Schoul eenzeg an eleng do ass fir d'Kanner en fonction vun der Wirtschaft auszebilden. Sollt deem esou sinn, wollt ech eppes kloer stellen.

An eisem Schoulsystem war et nach ëmmer esou, datt d'Schoul ganz sécher op de Beruff virbereede soll a muss, mä d'Schüler mussen awer och genau sou vill eng zolidd Allgemeinbildung mat op de Wee kréien, an ech gleewen och kaum, datt dës Regierung vun dësem Konzept wëllt ofwäichen. An als beschte Beispill wollt ech d'Reform vun der Division supérieure am Enseignement secondaire zitieren, wou d'Schüler e Programm zur Verfügung hunn, deen hinnen et net nëmmen erlaabt de wirtschaftlechen Ufuerderungen nozekommen, mä gläichzäiteg kréie se esou e Bagage vu Connaissance générale mat op de Wee.

Et ass wouer - dat ass déi zweet Remarque, déi mer gemaach kritt hunn -, datt déi Aart a Weis wéi d'Froen an d'Systematik vun de jeeweilege PISA-Froe gehale goufen, éischter dem angelsächsesche Schoulsystem entsprach hunn. Wann een awer engem Expär wéi dem Här Baumert Glawe schenke kann, dann ass dat keng Excuse fir déi schlecht Resultater déi mir hunn. Firwat hien dat esou gesäit, wäert ech nach méi spéit a mengem Exposé analyséieren.

éi zweet Fro, déi mer eisen Interlocuteur gestallt hunn, war déi: Huet eis sproochlech Situatioun en Afloss op d'PISA-Resultater gehat? Do woren eis Interlocuteurs sech all eens a si woren sech och bewosst, datt eise Multilinguismus a Relatioun steet mat de Resultater. Wann an all deenen anere Länner d'Kanner all d'PISA-Tester, respektiv hir Schoulausbildung an hirer Mammesprooch maachen, eou trifft dat hei zu Lëtzebuerg net zou. Vun de Kanner aus Immigrationsfamilljen ass emol gewosst, datt déi hir Ausbildung net an der Mammesprooch maachen. Mä och fir d'Lëtzeburger stëmmt dat emol net, well weder däitsch nach franséisch sinn eis Mammesprooch.

Considérieren ech awer d'Aussoe vun de Schoulpartner vun haut a vun deene vu virun dräi Joer, da steet eppes fest: Kee wëllt op dese Multilinguismus renoncieren. Deemno sinn also déi Konkusiounen, déi mir aus dem Débat d'orientation vun 2001 gezunn hunn, nach ëmmer richteg a mir mussen se dann och ëmsetzen.

Wat gëtt an dësem Beräich a puncto Sproochen da geschafft? Lëtzeburgeresch gëtt allgemeng als Langue véhiculaire betruecht a par conséquent och als Langue d'intégration. Dës Approche soll laut eisen Interlocuteurs bestoe bleiwen, fir datt Net-Lëtzeburger Kanner déi beschtméiglech Chancen an eisem Schoulsystem kréien a gläichzäiteg mat der däitscher Sprooch ufänke kënnen mat deenen anere Kanner. Och e Jürgen Bau-

mert ass der Meinung, datt et extrem wichtig ass datt d'Kanner eng „Verkehrssprache“, wéi hien dat genannt huet, beherrschen, eng Sprooch, déi si esou fréi wéi méiglech léieren a kenne léieren. Dës Opfuerderung komme mir hei am Land och entgéint. Net nëmmen, datt an deem Débat d'orientation virun 23 oder 24 Joer en zweet Spillschoulsjoer agefouert ginn ass, mä och de Précoce huet sech als Zil gesat d'Lëtzeburger Sprooch de Kanner méi no ze bréngen an do vun ënnen erop ze probéieren all eise Kanner déiselwecht Chancen ze ginn. Gläichzäiteg ass de Précoce awer och déi Plaz wou net nëmmen d'Ausländerkanner d'Lëtzeburger Sprooch léieren, mä esouguer wou d'Lëtzeburger Kanner d'Sprooch léieren. Well wann ech den Aussoe vu verschiddenem Personal aus dem Léierfach gleewen därerf, dann ass et esou datt esouguer Lëtzeburger Kanner, ouni dofir e speziellen Handicap ze hunn, mat engem extrem lapidären a lakunären Sproochvokabular an d'Schoul kommen.

De Précoce soll bei de Kanner d'Lëtzeburger Sprooch, d'Motorik an d'soziaalt Verhale kräftegen an ausbauen. Dat geet emol fir den Ufank am Précoce duer.

An dësem Sënn fannen ech et dann och schued, dass mir nach vill Gemengen hei am Land hunn, déi dësem Wonsch an dëser Erkenntnis net nokommen. Et gëtt och grouss Gemengen hei am Land, déi dësem Wonsch net nokommen. Ech zitieren do d'Stad Esch. Besonnesch si, déi jo awer garantéiert eng Populatioun huet, déi aus all mënscheméigleche kulturellen a sozio-ekonomeschen Émfelder zesumme gesat ass, misst dach awer dës Struktur offréieren.

An der Spillschoul, zwee Joer duerno, gëtt och nach un der Lëtzeburger Sprooch gefeilt. Den Educationnsministère huet zur Genüge didaktescht Material fir d'Vermittlung vun der Lëtzeburger Sprooch zur Verfügung gestallt.

Eng vun de Schlussfolgerunge vun dem Débat d'orientation iwwert d'Schoul war déi, dass mir d'Däitsch missten op eng aner Aart a Weis enseignieren. An dësem Kontext ass an der Primärschoul eng nei Fibel agefouert ginn, déi et all Kand soll erméiglechen déi däitsch Sprooch méi einfach ze assimilieren. Déi nämlecht Démarché lafe momentan wat déi franséisch Sprooch betrëfft.

Am technesche Lycée, Här President, gëtt dru geschafft fir Konzepter vun der éischter an zweeter Sprooch anzeféieren. Duerch déi vill verschidde Branchen am Technique ass et net einfach dese Projet ze managen. Op verschiddene Sektouren, zum Beispill der Section commerce et administration, ass et besonnesch schwierig dës Konzept anzeféieren, well grad hei d'Beherrsche vu méi Sproochen fir de spéidere Beruff vu grousser Wichtigkeet ass. Hautdësdays kann ee sech jo kaum virstellen, dass nach een de Schouloffschloss huet ouni Notiounen an der englescher Sprooch ze hunn. Am Secondaire technique gëtt et schonn eng Partie Formatioune a franséischer Sprooch. A wann Dir lech d'Publikatioun vum Educationnsministère zur Rentrée scolaire 2002/2003 ukuucht, do sti vill Informatiounen dran iwwert déi eenzel Méiglecheeten déi eis Schüler offréiert kréien, fir trotz der duerch de Multilinguisme zu Lëtzebuerg déi beschtméiglech Chancen ze kréie fir d'Schoul mat Erfolleg ofzeschleissen.

Den drëtten Themekreess, deen ech wollt belichten an dee mir mat eisen Interlocuteurs belicht hunn, ass: Ass d'PISA-Etüd en adequat Spigelbild vun eisem ganze Schoulsystem? Hei kommen ech dann op déi Fro zrëck, déi ech agangs just kuerz ernimmt hat,

nämlech d'Problematik vun dem angelsächsesche System vun der PISA-Etüd. Wat wollt de PISA-Test am Fong? Den Här Baumert hat et a klore Sätz ausgedréckt. Et wor esou gutt, dass ech et hei wëll zitieren: „Wie fair waren die Tests? Diese Frage taucht regelmässig auf, wenn Wissenschaftler die Resultate der PISA-Studie vorstellen. Hätte ein anderer Test, der sich eher an die kontinentaleuropäischen Schulsysteme anlehnt, nicht bessere Resultate gebracht? Professor Jürgen Baumert verneint diese Fragen.“

Lesen gehört zur Basisqualifikation bei der Aneignung von Wissen. Wer nicht oder schlecht lesen kann, nimmt weniger oder überhaupt nicht am gesellschaftlichen Leben teil. Er hat keine oder weniger Chancen einen Berufswechsel zu unternehmen und kann weniger gut oder überhaupt nicht mit modernen Medien umgehen. Er hat demnach keine Möglichkeit auf sprachbasierte Weiterbildungsangebote zurückzugreifen. In der modernen Gesellschaft wird zudem die Lesekompetenz zunehmend wichtiger. Man muss immer schneller und kompetenter lesen.

Der PISA-Test hat diese Kompetenzen erfasst und war ein gutes Instrument. Ein Gegentest hat gezeigt, dass Personen mit einer erhöhten Lesekompetenz auch höhere Diplome bekommen.

Bei der Mathematik war der Test vom Prinzip her eher auf einem niederländischen Modell aufgebaut. Die neuen deutschen Bundesländer haben etwas schlechter abgeschnitten, aber auch im Großen und Ganzen hat Deutschland insgesamt im Mathematik-PISA-Test schlecht abgeschnitten. Das Gleiche gilt für den Naturwissenschaftstest. Der Test konzentriert sich auf das Prozessverständniss und das Faktenwissen.“

An hei, Här President, kommen dann déi flott Diskussiounspunkten, déi och ewell hei de Mëtteg ugeschnidde gi sinn ëm Wëssen a Kompetenzen, Léiermethoden, Contenuen a Programmer. Allgemeng hunn d'Schoulpartner erkannt, dass eis Programmer iwwerluede sinn, dass eis Kanner vill ze vill Kenntnisser nëmmen einfach drummen, mä duerno näischt kënnen domat ufänken. Mä et war awer och zum Beispill ee Syndikat, wéi d'APESS, deen drop higewisen huet, dass eis Kanner net genuch géife lesen.

E puer Iwwerleeungen zu „Weniger ist mehr“, „Back to basics“, „Lesen, schreien, rechnen“: Dës Slogane huet meng Partei lancéiert virun an no de Wahlen a se bedeiten am Fong geholl ëmmer nëmmen datselwecht: manner Matière, besser assimilieren an natierlech och gebrauchen.

Wat huet eis de PISA-Test gewisen, respektiv confirméiert? Eis Kanner kënnen mol net méi richteg lesen, dat heescht si kënnen d'Wieder net entzifferen. Wéi solle si dann een Text verstoen an op een Text reagieren an Äntwerte ginn?

Eis Ministesch huet dës virun de Resultater vum PISA-Test erkannt. Mä wat sinn et Kritik ginn, wéi si héiflech gesot huet: An der Schoul muss ee lesen, schreien a rechnen léieren. Et geet drëms eise Kanner an der Schoul emol dat Essentiell bäizebréngen. Ech ka mech freeën, dass den Här Baumert seet wéi wichtig lesen ass, well ech huele jo un, engem Expär gëtt méi gegleeft wéi engem Politiker.

Ech begrëissen dann an dësem Beräich d'Initiativ vum Ministère, déi bei der Schoulentrée virgestallt goufen. Mat Recht ass erkannt ginn, dass d'Kanner natierlech net nëmmen an der Schoul mussen lesen, mä och ausserhalb, an dass si dofir awer och Hëllef-

stellung brauchen an dat no dem Motto: Wat liesen da Kanner, wat kënnen se lesen, wou fannen ech Geschichten a wat si Geschichten déi Kanner interessieren? Ech verweisen hei op den Dossier de presse vun der Rentrée scolaire 2002/2003. Am Précolaire kruten d'Elteren eng Lëscht vun adaptéierter Kannerlecture fir den Alter vu véier bis sechs Joer. An dann erënneren ech och hei un d'Budgetsdebatten, wou ech op deen décke Posten higewisen hunn, dee mer ënnert dem Educationnsministère erëmfannen, nämlech de Poste vun de Schoulbibliothéiken am Intérêt vum Postprimaire.

An dem Primärberäich sinn natierlech d'Gemengen éischter gefuerdert fir hei eng Hand unzepaken. Ech kann lech soen, a menger Schoul leeft esou e Projet, wou mer d'Infrastruktur zu Verfügung gestallt hunn, wou eist Léierpersonal déi Bicher, déi et an de Klasse verdeelt huet, zu engem ganz groussen Deel zesumme gesat huet, a wouduerch et de Kanner soll erméiglecht ginn dës Bicher ze fannen, se ze gebrauch während der Schulzäit an duerno, mat der Hoffnung dass se och nach duerno den Interessen un de Bicher hunn a geléiert hunn, wéi se sech ulyeë solle fir wat a wou ze lesen.

Zweet Iwwerleeung: Mat de Schoulpartner hate mir d'Diskusioun iwwert d'Sciences-Fächer. D'Fro war déi: Fänke mir domadder ze fréi oder ze spéit un? Et ass heibanne well gesot ginn, dass mir weinst de Sproochen eng aner Gewichtung an eisem Schoulprogramm hunn. Et gëtt nun emol méi spéit mat de Sciences-Fächer ugefaangen. Bei de Sciences-Fächer hu mir awer beim Gesetz iwwert d'Reforme de la division supérieure eng Partie Émännerunge gemaach, notamment déi, d'Spezialisatiounen éischter unzefänken, well dat de Sciences-Fächer zegutt kéim, déi jo e grouse Pensum u Matière ze verschaffen hunn.

Am Primaire sinn nei Approchen - dat ass dann déi drëtt Iwwerleeung - vum Rechnen ausgeschafft ginn. No éischten Echoe vun Elteren an Enseignanté schéngt dës Approche hire Wee ze maachen.

Véierte Punkt. Mir kommen natierlech net derlaanscht iwwer Programmer ze schwätzen an iwwert d'Noutwendegkeet se ëmzeänneren. Deen, dee sech un eise Slogane stéiert, ka jo dee franséische Slogan zréckbehalen dee seet: Jeter du lest. Dës ass eng Meinung, déi vun der Majoritéit vun den Enseignanten absolut gedeelt gëtt. Mä Problemer kommen dann, wann et heescht: Wat fir ee Lest werfe mir dann of? Wat ass Lest? Wat ass keen?

Hei ass et um Ministère fir eng Ligne de conduite ze fixéieren, an et ass un de Programmkommissionen, déi menger Meinung no d'Wichtigkeet vun hirer Missioun verkannt hunn, fir intensiv a séier - an ech pochen hei op d'Wuert séier - Ännerungen ze maache wa se néideg sinn. Si mussen Mesuren huelen déi hinnen et erlabe méi effektiv intern ze schaffen, wann dat de Problem sollt sinn. Zum Beispill mussen se de Groupes de travail zesumme setzen. Si brauchen och e Centre de documentation, deen awer leider net esou séier avanciert wéi mir eis dat virgestallt hunn.

Bei der Fro, wat mussen eis Kanner léieren, ass ëmmer erëm déi Thematik vu Wëssen a Kompetenz opgegraff ginn. Et ass falsch dës Konzepter géinteneen auszespillen. Dat eent geet nun emol net ouni dat anert. De PISA-Test beweist och, an dat geet dann iwwert d'Wëssen an d'Kompetenz eraus, dass eise Kanner nach eppes feelt, nämlech de Knoblergeescht.

(Interruption)

Sech auserneesetze mat de Problemer.

Och den Här Baumert ënnersträicht, dass ee Wëssen a Kom-

petenz brauch. Et gëllt mat adequate Léiermethoden de Kanner eng aner Approche zum Wëssen ze vermëttelen, awer ouni Effort get et dat nun emol net. An et ass, och esou lästeg wéi et kléngt, nun emol néideg, dass wann een eng nei Sprooch léiert, Vokabele léiert, well wann een ufänkt d'Wieder ze begräifen an ze verstoen, kritt ee Spaass un enger Sprooch an et gebraucht ee se. Et ass nun emol kee Meeschter vum Himmel gefall, an och dee beschte Meeschter huet emol eng Kéier kleng ugefaangen. Ier een e grouse Chercheur gëtt, muss een nun awer emol leider och emol d'ABC an d'Einmaleins intus hunn.

Et gëtt, no dem Här Baumert sengen Ausleeungen, och keen idealen Enseignement-type. Et ass um Enseignement, senger Meinung no, déi richtig Mëschung aus Exposé a Bedeelegungsgeescht bei de Kanner a bei de Jugendlechen ze fördern. De Gout fir den Effort ass net onbedingt ugebuer, mä et kann een, wann een d'Leeschtung belount, an dat net nëmmen duerch Punkten, den Effort bei de Kanner ënnerstëtzen, a si gesinn dass et hinne ka Spaass maache fir ze léieren.

Och dës huet d'Educationnsministesch emol eng Kéier an engem Interview gesot: „Methode mam groussen M, dat gëtt et net“. Mä oh weh, wéi ass se kritiséiert ginn. Mä hei seet awer grad en Expär dat, wat d'Ministesch ewell gesot hat.

Et ass wichtig, datt den Unterrecht d'Kand an de Mëttelpunkt stellt an all Kand gemeiss senge Méiglecheeten ënnerstëtzt. De PISA-Test beweist leider och nach eppes, wou ech wierklech guer net frou driwwer sinn, dat ass, datt emol net eis gutt Schüler erausstiechen. Redoublement sinn och net onbedéngt déi beschte Method an et muss een den Echec - dat ass eng Ausso vun engem Expär - vum klengsten Alter u vermeiden. Duerfir sinn dann och Projekte wéi déi vum Teamteaching an déi zweet éischt Schouljoren an dräi ze maache grad esou Konzepter, déi et erméigleche missten eis der Problematik bewosst ze ginn an d'Problemer vum klengsten Alter un ze behiewen an d'Redoublementer ze vermeiden fir do derno. D'Madame Minister hat d'Gemengen invitéiert ab dësem Schouljoer de Cycle d'apprentissage anzeféieren. Vläch ka si eis emol soe wéi vill Gemengen dann iwwerhaupt dësem Appel nokomme sinn.

Véierte Punkt: D'Betreiung vun eise Kanner. Eng Fro, déi mir eisen Interlocuteurs gestallt hate war déi, ob d'Relatioun Schoul/Elteren eng Inzidenz op d'PISA-Resultater hätt. Wéi soll d'Rolleverdeelung tëschent Schoul, Elteren a Kanner sinn? D'Meenunge waren net ëmmer unanime, mä eppes konnt een aus enger éischter Analys vun der PISA-Etüd erkennen, dat ass wouer an all Land, mä besonnesch hei am Land, datt anscheinend d'Kanner aus sozial-ekonomesch schwache Verhältnissen och nach déi Schwächst an de Schoulnresultater sinn.

Firwat ass dat esou? Heiriwwer leeft momentan nach ëmmer eng Etüd. Déi hu mir also net zur Verfügung. Mä ouni wëllen dës Auswertung virzegraifen an ouni ze wëssen, wat doraus als Konklusioun erausgezu gëtt, mengen ech, kënnen mir folgend Iwwerleeungen awer maachen: Éischten kënnst all Kand an d'Schoul mat enger bestëmmter ugebuerener Intelligenz. Zweetens gëtt nodeem aus wat fir engem Milieu et kënnt ass seng Astellung deementspreechend gepräegt an et bréngt ewell e bestëmmt Grondwësse mat, wat vläch aner Kanner, deementspreechend vu wou datt se kommen, net hunn.

Équitabilitéit, Fairness a Chancgläichheet si wichteg Prinzipien, déi sech eis Regierung am Beräich Schoulpolitik gesat hat, Prinzipien un deene si festhält a fir déi si sech

ëmmer erëm nei asetzt. Ob sozial schwaach oder sozial staark, ob talentéiert oder net, all Schüler soll déi Ausbildung kréien, déi am beschte fir hien ass, fir datt hie sech an eiser Gesellschaft um sozialen a beruffleche Plang kann erëmfannen.

Déi éischt Bezugspersounen, wa mir un déi Dialogfreedegkeet oder un déi Rolleverdeelung tëschent Schoul, Elteren a Kanner denken, sinn a bleiwen d'Elteren. D'Missioun vun der Schoul ass et net d'Elteren ze ersetzen. Sécher gëtt an der Schoul nieft Rechnen, Schreien a Liesen de Kanner Sozialverhale vermëttelt. Mer fänken dat jo ewell am Précoce un. Mä den Dialog Enseignanten/Elteren/Kanner ass einfach primordial an duerfir musse mir dat, esou schlëmm wéi dat engersäits och ass, ebe legal instituëieren.

An dësem Kontext wëllt ech dann op zwee Diskussiounspunkten agoen, nämlech dee vun den Hausaufgaben an dee vun de Betreuungsstrukturen. Hausaufgabe sollen net gemengt sinn, fir datt d'Elteren doheem d'Plaz vum Enseignant iwwerhuelen a stonnelaang mat de Kanner bei de Bicher sëtzen. Schoulaufgaben oder Hausaufgabe sollen esou sinn, datt d'Kand léiert op eng selbstständeg Aart a Weis selwer ze evaluëieren an ze erkennen, ob et dat begraff huet, wat et an der Schoul gesinn huet, eventuell unhand vun neien Exercicen, ob et dat Wëssen dann och kann ëmsetzen an eventuell sech och bewusst ginn, wou et nach Problemer huet. Déi Erkenntnisser, déi d'Kanner hunn, sinn natierlech grad esou wichteg fir den Enseignant, dee sech jo da ka positionéieren a senger Klass a gesäit où le bas blesse.

Et geet net drëm, ob d'Eltere wëllen oder net wëllen, ob si kënnen oder net kënnen mat de Kanner Hausaufgabe maachen, et geet dodrëm, datt si iwwerhaupt emol drop oppassen, datt d'Kanner hir Hausaufgabe maachen. Wann et Problemer ginn, da muss Récksprouch tëschent den Elteren an den Enseignantë gehale ginn. Déi allermeescht Gemengen offréieren an deem Kontext Hausaufgabenhëllef an de Ministère de l'Education nationale iwwerhëlt en Deel vun de verursaachte Käschten, wann d'Leierpersonal hei aspréngt.

Wann ech elo u Betreuungsstrukture bei de Primärschoulen denken, dann ass deen Débat am Fong geholl hei an der Chamber ewell gefouert, ech wollt en awer just nach eng Kéier an Erënnerung ruffen. D'Schoul als Institutoun gehéiert zum Ministère de l'Education nationale. De Fonctionnement vun de Betreuungsstrukturen iwwerhëlt de Familljeministère an de Bau vun de Strukturen ass Gemengesaach. All Gemeng muss selwer décidéieren, ob si Betreuungsstrukture wëllt, ob dat dem Besoin vun der Populatioun op hirem Terrain entsprécht. A wéi ech dësen Text geschriwwen hunn, hunn ech just gehofft, datt de Wëlle vun deene Gemengen, déi dës Betreuungsstrukture baue wëllen, net weinst der finanzieller Situatioun onméiglech gemaach gëtt.

Wann ech dann awer den Här Wolter gëschter a senger Deklaratioun héieren hunn, wou d'Regierung entscheet huet, datt Gemengenzentralschoule 75% Ennerstëtzung kréien, an ech hoffen, datt dat jo dann net nëmme fir d'Schoulgebäuer, mä och fir d'Betreuungsstrukturen ass, da mengen ech misst et all Gemeng hei am Land méiglech si fir dëse Besoinen nozekommen, wann d'Populatioun de Wunsch do derno ausdréckt.

Am postprimäre Secteur gesäit et e bëssen anderscht aus. Et ginn ewell eng Partie Kantinen, well do geet jo ganz dacks ewell de Problem fir d'Kanner un, déi vum Ministère de l'Education nationale offréiert a gefouert ginn, mä et feelt eis eppes: Et feelen eis öffentlech Internater! Ausser déi Internater,

déi mir zu lechternach fannen an zu Dikrech, an dann zu Elwen eben an der Primärschoul, hu mir ganz vill Lacunen opzeweisen, wa mir eisen Tissu vum Land kucken. Duerfir freeën ech mech, datt nieft dem Bau vum Réidener Lycée och en öffentlech Internat virgesinn ass, mä vill méi géif ech mech nach freeën, wann och nach op anere Plazen vun Internater geschwat géif ginn.

Dat fënneft Kapitel ass dat vun der Evaluatioun. Wann een eppes wëllt verbessern, da muss een emol fir d'éischt wëssen, wou wëlle mir hin a vu wou gi mir aus. A souguer wann ee sech da verbessert huet, muss een nawell sech ëmmer erëm a Fro stellen a sech ëmmer erëm evaluëieren. Wa während der Integratiounsdebat vill iwwert d'Evaluatioun vum Kand geschwat gouf an zréckbehale gouf et missten net nëmmen d'Punkten op den Zensur stoen, da musse mir elo iwwert d'Evaluatioun vun der Schoul schwätzen. Bei der Orientierungsdebat iwwert d'Schoul hate mir festgehalten, datt also net nëmme Punkte sollten op der Zensur sinn, mä och nach aner Evaluationskritären. Dës Opfuerderung ass de Ministère de l'Education nationale zënter dëser Schoulrentrée nokomm.

Ech erënneren dann un en anert Phänomeen aus eisem Ministère. Wéi mir den Débat d'intégration virebereet hunn, hate mir mat eisen Interlocuteurs vill interessant Sitzungen an eng vun deenen Aussoen, déi ëmmer erëmkomm ass, oder eng vun deene Konklusiounen, déi mir konnten zéien, war déi: Et gouf immens vill Pilotprojeten an esou munch engem Schoulgebai lancéiert mat vill gudden Wëllen an dann op eemol waren déi Pilotprojeten entweder verschwonne oder sinn am allerhéchste Fall nach an iergendengem Schoulgebai bliwwen. Dobäi ginn et awer Pilotprojeten, déi derwäert sinn datt ee se iwwer ee Schoulgebai erausféiert, déi absolut deenen anere Schoulgebäuer och kéinte Léisunge brénge.

Ech mengen et ass och schlecht fir d'Enseignanten, déi vill gudden Asaz brénge bei Pilotprojeten, wann et einfach iergendwann heescht: „Neen, et gëtt net méi gemaach“ an et gouf ni gesot firwat. Eng Evaluatioun vu Pilotprojeten huet an deene leschte Joren ëmmer gefeelt. Ech mengen awer ganz - an do deelen ech net d'Approche vun der Madame Delvaux - an ech sinn der Iwwerzeugung, datt dës Regierung dat erkannt huet an dat och geännert huet. Ech wëllt do ee Beispill eraushuelen an dat ass nämlech dat vum Teamteaching.

Et gëtt eng Partie Gemengen, och meng Gemeng, duerfir weess ech et ebe vill besser, déi maache beim Teamteaching mat. Mä et war bei eis net nëmmen esou, datt mir als Gemengerot zu den Enseignantë gesot hunn: „Mir géife gäre wëssen nom éischten Trimester, wat dann ewell Är éischt Erfahrung sinn, wou Dir Problemer hutt a wou mir als Gemeng lech nach hëllef kënnen“, mä och den Educationsmministère fuerdert si.

Si haten dëst Joer ewell eng Entrevue zu Walfer am Januar an dëser Deeg krute mir dann erëm e Bréif an deene concernéierte Gemengen an et ass en zweeten Dag festgesat ginn, wou all déi Teamteachings-Schoulmeeschteren a -Leierinnen zesummegeeruff ginn a wou gekuckt gëtt, wat dann elo dat Positivt ass, wou et nach happert, wat se nach besser maache kënnen a wat se änneren sollen. Ech mengen dat ass eng ganz gutt Approche an och wann et elo vläicht penibel erschéngt, datt net direkt no deem éischten Dag Léisunge fonnt gi sinn, da fannen ech dat awer nach ëmmer besser, wéi datt op eemol jiddereen a sengem Eck schafft, vläicht och nach gudden Wëllen huet, mä datt herno kee ganzt Konzept kann erauskommen.

Gutt ausgebildeten Enseignantë si primordial fir eng gutt Schoul, mä et mussen der dann awer och genuch do sinn. An dat ass grad ee Problem, dee mir hei am Land hunn. Beim leschte Punkt wësse mir jo ewell längst wéi et am Primärberäich ausgesäit. Am Postprimaire hänkt et da gewéinlech vun de Fächer of. Heiansdo hu mir der ze vill an heiansdo net genuch. Hei schafft d'Regierung konstant drun, mä si kann awer net méi Enseignanten zur Verfügung stelle wéi si der fäerdeg vun der Schoul kritt.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

De Stage pédagogique ass während eisen Debatten ernimmt ginn an aus dem Ministère de l'Education supérieure krute mir Informatiounen, datt nach bei der Formatioun vun Enseignantë Lacunë sinn.

1. Et wär schwiereng en Equilibre tëschent Praxis an Theorie ze fannen, a besonnesch wann op eemol déi jonk Enseignantë mat de Problemer an der Klass konfrontéiert ginn.

2. D'Stagiairë géife sech schwéier doe selwer Problemer ze léisen a wäire vill méi frou wa si Patentrezepten kriterien.

3. Eng Ausso, déi ech lech wollt texto virlesen an déi seet: „Les enseignants stagiaires et les futurs instructeurs en formation à l'ISERP pris dans leur ensemble ne reflètent pas l'hétérogénéité sociale du Grand-Duché, de sorte que les modules traitant par exemple l'intégration des élèves étrangers sont moins acceptés que les autres.“

Pardon, wann déi heiten Ausso soll wouer sinn, dann heescht et awer do gehéirescht intervenéieren, well ob eist Leierpersonal aus allen hétérogène Schichten aus eisem Land kënnt oder net, eppes ass ganz sécher, eis Schoul ass de Moyan par excellence fir hei am Land d'Integratioun ze erreechen, also muss och all Enseignant sech wann ech gelift der Integratiounsproblematik unhuelen.

D'Formation continue ass en Thema mat deem mer eis hei am Land souwisou am Allgemengen ausernee setzen, mat deem mer zwar nach an alle Berufssparte gréisser Problemer hunn, well mer dat am Allgemengen nach guer net gewinnt sinn. An och am Enseignement ass d'Formation continue wichteg, wichteg fir den Enseignant, dee jo da selwer gesäit wéi seng eege Matière évoluéiert. A wann ech dann emol e bëssche wëll spaassen, soen ech, da weess hien emol erëm wat e gudden, a wat e schlechte Pädagog ass, wann hien emol selwer erëm als Schüler do sëtzt.

„Gewusst wie“ wäert awer hei déi grouss Erausfuerderung un d'Politik an un déi Verantwortlech sinn. An hei mengen ech eppes ganz kloer, an zwar de Verantwortungs-sënn vun Enseignanten a vun Enseignantengewerkschaften ass hei gefrot. Et geet net duer, dass de Ministère ganz vill Formations continues ubitt, mä nach musse kruzial Froe beäntwert ginn.

Kënnen mer dës Formations continues nach während der Schoulzäit organiséieren wa mer wëssen, dass mer mol net genuch Enseignanten hunn? Wéi encouragéieren mer déi, déi eng Weiterbildung wëlle maachen? Oder ass et vläicht méi einfach fir ze soen, Weiterbildung ass obligatoresch. Dat si Froen op déi mer eng Äntwert musse fannen a ginn. Eis Interlocuteurs woren all der Meenung, datt mer keen auslännesche Bildungssystem kënnen kopéieren; mol net dee vu Finnland.

Besonnesch de Collège des Inspecteurs huet op eng Aart a Weis higewisen, wou si der Meenung

waren, datt si kéinten agéieren, fir eise Schoulssystem up to date - wann ech dat emol esou wëll ausdrécken - ze halen, an zwar froe si d'Autonomie scolaire. Et geet heibäi net dorëms, datt ee Schoulgebai an d'Dépendance vun engem private Sponsor kënnt - fir dat emol salopp auszadrécken -, mä et ass hinne wichteg fir eng bestëmmte pädagogesch an organisatoresch Independenz ze kréien. Iwwregens sinn déi Länner mat deene beschte Resultater an der PISA-Etüd déi, wou d'Schoulgebäuer déi sougenannten an déi besoten Autonomie hunn.

Dës Regierung muss eng Äntwert op d'Fro no der Autonomie ginn. Mä Autonomie bedeit net den absolute Pouvoir vum Schoulndirektor, deen iwwregens och net vum Collège des Directeurs gewënnscht ass, mä et bedeit op där anerer Säit awer ganz bestëmt eng grouss Verantwortung fir all eenzelt Schoulgebai, an do mengen ech garantéiert jo net d'Mauere vum Schoulgebai, mä éischer déi ganz Schoulkommunautéit.

Ech menge mir kënnen eis et net leeschten, dass mer an eng total Konkurrenz kommen tëschent eise Schoulgebäuer. Mä nach huet d'Regierung Initiativen ergraff, déi menger Meenung no wichteg a gutt sinn. Ech wëllt un déi gemeinsam Tester a Prüfungen erënneren, déi Land op, Land of, a bestëmmte Klassen an a bestëmmte Fächer gemaach ginn. Mir sollen elo doräuser déi néideg Konsequenzen zéien. Wann déi Äntworten op déi eenzel Prüfungen dann elo do sinn, ass et menger Meenung no och um Ministère fir ze kucken, wat soen déi Tester dann elo aus, wou ginn et Lacunen. A wann et graves Lacunë sinn, da ginn et keng 20 Léisungen, da muss um Programm geschafft ginn, a sollten do punktuell Problemer optauchen, eventuell an deem engen oder anere Schoulgebai, dann ass et menger Meenung no néideg dass de Ministère och Hëllefstellunge gëtt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, als Konklusiounen, déi mer als DP zéien, wollt ech der fënnef ernimmen:

- D'DP huet d'Problematik vun eiser Schoul richtig erkannt an als Regierungspartner der Schoul déi richtig Gewichtung ginn.
- Déi gemaachte Reform an déi kommand Reforme si gemaach net weinst de PISA-Resultater an net weinst der leschter PISA-Etüd an net weinst der nächster PISA-Etüd, mä weinst der erkannter Noutwendegkeet eise Bildungssystem ze änneren.
- All Reform muss an dee funktionnéierende Schoulbetrib afléissen an déi néideg Ännerungen mussen dann och vu bannen kommen.
- All Schoulpartner ass gefuerdert, esouwuell d'Schüler wéi d'Enseignantë wéi d'Politik.
- D'Missioun vun der Schoul muss prezis definéiert ginn.

D'Fro ass natierlech déi, a si gouf och vun engem vun eisen Interlocuteurs opgeworf: Wëlle mer Reformen? Eis Äntwert ass: Jo. Mä, ech ginn awer dat onguet Gefill net lass, dass d'Thema Schoul politiséiert gëtt, net zu lescht en vue vun deenen nächste Wahlen, a gewësse Positiounen vum Nomëtteg, well an der Kommissioun hat ech ewell dat Gefill.

(Interruptions)

Ech si mer bewusst ginn, dass dat d'Erausfuerderung ass, mat där d'Parteien elo kommen. An ech wëllt och hei en entspreichend Beispill zitieren.

An der Chamberkommissioun - mat oder ouni Rapport, well d'Chamberreglement seet nämlech net dass een als Chamberkommissioun obligatoresch muss e Rapport maachen - hu mer probéiert eng gemeinsam Motioun auszuschaffen. A vu dass mer keng Positiounen - ausser, muss ech gutt halen,

vun deene Gréngen - kruten - wat mer esouguer vun eenzele Parteien kruten, datt soe mer lech do uewen an der Plénière -, do hu mer probéiert als Regierungsparteien trotz allem en Text an eng Motioun auszuschaffen, déi e Koalitionstext konnt sinn, déi dat duerstelle konnt fir e Konsens zwëschen alle Parteien hei am Haus ze maachen. Deem wor awer net esou. Dës Regierung muss also virun decidéieren, dass si hire Wee muss maachen, a sech bewusst sinn, datt se sech net kann op d'Matschaffe vun der Oppositioun verlossen.

(Interruptions)

Dat ass och schued. Besonnesch wann ech ze bedenke ginn, datt déi gréissten Oppositiounsparteien an hirem 21-Punkte-Steeseler-Pabeier bal texto dat seet, wat mir soen. Schued! Ech kann d'Regierung also nëmmen invitieren op deem Wee, dee se ageschloen huet, virun ze goen a kontinuierlech virun ze schaffen, bis zu der Veille vun den nächste Wahlen.

Ech soen lech merci fir d'No-lauschteren an ech deponéieren elo, Här President, déi Motioun, déi mer an der Kommissioun ausgeschafft haten.

Motion 6

La Chambre des Députés,

- *considérant les résultats de l'étude PISA (program for international student assessment) présentés à la Commission de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports en date du 6 décembre 2001;*

- *considérant les huit questions élaborées par la Commission de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports;*

- *considérant les hearings publics du 8 et 9 avril 2002 avec les intervenants suivants:*

• *Collège des Directeurs de l'enseignement secondaire classique*

• *Collège des Directeurs de l'enseignement secondaire technique*

• *Collège des Inspecteurs de l'enseignement primaire*

• *Ministère de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de la Culture*

• *Ministère de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*

• *Syndicats SEW/OGB-L, APESS et FEDUSE/CGFP*

• *Fédération des Associations de Parents d'Elèves du Luxembourg (FAPEL)*

• *Conférence nationale des étrangers (CNE)*

• *Association de soutien aux travailleurs immigrés (ASTI)*

• *Comité de liaison et d'action des étrangers (CLAE);*

- *considérant l'entrevue de la Commission de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports avec M. Jürgen Baumert, directeur et collaborateur scientifique dans les domaines «pédagogie et systèmes éducatifs» auprès de l'Institut «Max-Planck für Bildungsforschung»;*

- *considérant que l'étude PISA fait essentiellement ressortir trois contre-performances importantes de l'école luxembourgeoise, notamment:*

* *les élèves ne sont pas suffisamment en mesure d'appliquer leurs savoirs;*

* *à travers les résultats scolaires, une iniquité sociale persiste dans l'enseignement luxembourgeois;*

* *trop nombreux sont les élèves qui n'atteignent pas un seuil minimal de compétences, source d'échecs élevés;*

- *considérant que l'étude PISA a été suivie d'une très grande mobilisation témoignant l'engagement et la volonté de toutes les forces vives d'œuvrer en faveur d'une amélioration du système scolaire dans l'intérêt des élèves;*

- retenant que les considérations et les propositions formulées par les différents interlocuteurs de la Commission de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports lors des hearings publics s'accordent avec les considérations et propositions retenues sous forme d'une motion déposée dans le cadre du débat d'orientation sur une école d'intégration en 2000;

invite le Gouvernement

- à continuer à réformer les programmes d'enseignement dans un triple but:

- identifier clairement les connaissances de base et savoirs fondamentaux qui doivent obligatoirement être acquis

- promouvoir les capacités d'application des savoirs et l'autonomie d'apprentissage

- réserver une partie du temps disponible à la différenciation et à la prise en charge des élèves en fonction de leurs besoins, soit pour stimuler les élèves qui ont des facilités, soit pour aider les élèves qui ont des difficultés

- à continuer l'exécution de la motion adoptée par la majorité parlementaire dans le cadre du débat d'orientation sur une école de l'intégration en 2000;

concernant les connaissances de base

- à redéfinir les programmes de manière à être axés sur les connaissances de base;

- à continuer à renforcer les apprentissages de la lecture, de l'écriture et du calcul durant les années de l'enseignement primaire;

- à continuer à promouvoir la concordance et la continuité des programmes d'enseignement de l'enseignement primaire et de l'enseignement postprimaire;

concernant l'application des savoirs

- à réserver dans les programmes une partie du temps disponible pour l'application des connaissances acquises;

- à revoir les programmes des branches de sciences de manière que les élèves apprennent l'application dans la vie quotidienne des principes scientifiques de base;

concernant l'enseignement des langues

- à continuer la réforme de l'enseignement des langues de manière à enseigner à l'enseignement primaire et à l'enseignement secondaire technique la langue allemande et la langue française comme langue étrangère et à adapter l'enseignement des langues à l'enseignement secondaire technique aux finalités de préparation à la vie professionnelle correspondant à cet ordre d'enseignement;

- à continuer à veiller au respect de l'emploi de la langue véhiculaire dans la pratique quotidienne d'enseignement, notamment dans les branches non linguistiques;

- à promouvoir le goût de la lecture auprès des élèves de tous les âges par des campagnes en faveur de la lecture et du livre en veillant à proposer aux élèves des œuvres adaptées à leurs connaissances et leur maturité;

- à promouvoir les chances de réussite de tous les élèves, en fonction de leurs besoins

- à promouvoir l'apprentissage autonome de tous les élèves en leur apprenant aussi bien à l'enseignement primaire qu'à l'enseignement secondaire à apprendre et en veillant à ce que des devoirs à domicile puissent être réalisés sans l'aide d'un adulte;

- à promouvoir une politique d'intervention rapide et systématique en cas de difficultés scolaires consistant à proposer un appui et des exercices supplémentaires à l'élève et à informer ses parents

des problèmes et des mesures préconisées;

- à continuer les mesures de différenciation telles que le team teaching ou l'introduction de cycles d'apprentissage qui permettent de prendre en compte le rythme d'apprentissage et les besoins de l'élève sous réserve de prendre des mesures d'organisation flexibles dans la mesure du possible et en essayant de limiter le nombre d'intervenants;

- à promouvoir une politique d'information et de conseil des parents des élèves en informant les parents sur les progrès ou difficultés des élèves, en analysant avec eux les raisons éventuelles des difficultés d'apprentissage et en les conseillant sur les possibilités de remédiation et d'appui;

- à continuer ou promouvoir les adaptations structurelles permettant aux écoles et à tous les intervenants de mieux répondre aux besoins d'une école de qualité

- à promouvoir l'autonomie pédagogique des établissements scolaires afin de leur permettre de mieux répondre aux besoins de leurs élèves et de donner davantage de responsabilités au personnel enseignant et aux directions pour résoudre des problèmes particuliers sans pour autant mettre en question le statut de l'école publique;

- à veiller à ce que les actions autonomes des établissements constituent l'expression de l'ensemble de la communauté scolaire de l'établissement;

- à accélérer la mise en place du Centre national de documentation pédagogique afin de mettre à la disposition des commissions nationales de l'enseignement secondaire et secondaire technique et des enseignants intéressés le matériel didactique nécessaire;

- à continuer à se concerter sur le plan local avec les communautés scolaires et les autorités communales afin de mettre en place des structures d'accueil qui tiennent compte des besoins des familles dans le respect de l'autonomie des écoles, respectivement des communes concernées;

- à trouver les modalités de mise en place de la formation continue adéquate des enseignants;

- à mettre en place une évaluation tant du personnel enseignant que des directions en passant par la coopération et le dialogue;

- à faire en sorte que notre pays continue à participer à des études d'évaluation ciblées de notre système scolaire afin de pouvoir le situer dans un contexte d'évaluation internationale de compétitivité et de pouvoir l'adapter aux exigences internationales requises.

(s.) Agny Durdu, Niki Bettendorf, Maggy Nagel, Fred Sunnen, Claude Wiseler.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Jean Colombera agedroen. Den Här Colombera huet d'Wuert.

M. Jean Colombera (ADR).- Här President, ech ginn emol fir d'eischt hei eng ganz Rei vu Motiounen of, déi mer herno wäerten diskutieren. Ech soen lech merci.

Motion 7

La Chambre des Députés,

- considérant que l'école luxembourgeoise ne prépare plus les jeunes à relever les défis que leur réserve l'avenir et que l'étude PISA a constaté que les élèves sont incapables d'analyser, de communiquer leurs idées d'une manière efficace et qu'ils n'ont pas les capacités nécessaires pour poursuivre leur apprentissage tout au long de leur vie;

- considérant que l'école doit être adaptée aux jeunes et pas l'inverse;

- considérant qu'il faut réorganiser l'école en entreprise de services éducatifs avec des objectifs et des résultats à atteindre;

- considérant que l'école doit réussir l'intégration des enfants immigrés;

- considérant qu'il faut responsabiliser les parents et les mettre à même de participer au développement scolaire de leur enfant;

- considérant qu'il faut créer des infrastructures scolaires supplémentaires;

invite le Gouvernement

- à adapter le système éducatif aux jeunes et individualiser les parcours scolaires par la création de deux cycles d'études de chaque fois 4 ans en lieux et place des classes préscolaires et primaires actuelles;

- à organiser l'école comme une entreprise de services éducatifs avec des objectifs et des résultats à réaliser et partant arrêter des objectifs de formation définissant les connaissances minimales à atteindre par chaque élève à la fin de sa scolarité obligatoire;

- à permettre l'individualisation des pédagogies et des rythmes scolaires par les enseignants en fonction des besoins locaux;

- à mesurer annuellement les résultats des élèves au niveau national en fonction des objectifs éducatifs fixés;

- à donner aux commissions scolaires et aux conseils d'éducation des pouvoirs de gestion effectifs;

- à nommer des responsables d'école primaire et à augmenter les pouvoirs des directeurs d'établissements secondaires;

- à enseigner les langues comme langues étrangères et à favoriser l'expression orale;

- à créer de nouveaux moyens modulaires pour l'éducation des enfants ayant des besoins spécifiques et organiser l'encadrement pédagogique notamment par des journées continues facultatives;

- à augmenter les équipes de médecine scolaire pour dépister systématiquement les handicaps scolaires tels que la dyslexie;

- à intégrer une pédagogie alternative dans l'école publique soit en améliorant le soutien financier alloué aux écoles alternatives telles que l'école Waldorf soit en les intégrant dans l'école publique;

- à améliorer le passage du primaire au secondaire par une coopération entre enseignants et établissements du primaire et du secondaire;

- à responsabiliser les parents et les mettre à même d'assumer ces responsabilités en les associant systématiquement à l'évolution scolaire des enfants;

- à créer des infrastructures scolaires supplémentaires.

(s.) Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Motion 8

La Chambre des Députés,

- considérant qu'indépendamment du lieu de résidence et de l'origine socioculturelle chaque enfant a droit à un enseignement de qualité;

- considérant que la prévision annuelle du besoin en enseignants est limitée au seul niveau local et s'avère de loin plus difficile que la planification et l'affectation des enseignants à un niveau national à l'instar de ce qui se fait dans l'enseignement postprimaire;

- considérant qu'il y a lieu d'alléger la lourde procédure d'organisation scolaire dont sont affectés chaque année les communes;

invite le Gouvernement

- à œuvrer dans le sens d'une nouvelle répartition des compétences en ce qui concerne l'organisation scolaire au niveau précoce, préscolaire et primaire à l'instar de ce qui se fait dans l'enseignement postprimaire en créant un pool national, selon des critères à déterminer, d'instituteurs brevetés engagés, payés et affectés par l'Etat selon les besoins communaux.

(s.) Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Motion 9

La Chambre des Députés,

- constatant un manque chronique d'instituteurs brevetés dans l'enseignement primaire;

- considérant le règlement grand-ducal du 3 mai 1989 fixant la tâche des enseignants de l'éducation préscolaire et de l'enseignement primaire;

- considérant la réduction de la tâche hebdomadaire normale des instituteurs intervenue par ce règlement comme cause principale de la pénurie d'instituteurs brevetés;

- considérant que chaque enfant a droit à un enseignement primaire de qualité et que l'intérêt de l'enfant doit primer sur toute autre considération politique voire électorale;

- considérant le rétablissement de la tâche hebdomadaire des instituteurs de l'enseignement primaire au volume d'avant le règlement grand-ducal précité comme essentiel afin de relever le défi de l'intégration d'une population croissante d'élèves d'origines socioculturelles diverses et de permettre aux enseignants de transmettre de façon plus efficiente des programmes scolaires de plus en plus chargés;

invite le Gouvernement

- à rétablir d'urgence le volume de la tâche hebdomadaire des instituteurs de l'enseignement primaire au volume d'avant le règlement grand-ducal du 3 mai 1989 fixant la tâche des enseignants de l'éducation préscolaire et de l'enseignement primaire.

(s.) Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Motion 10

La Chambre des Députés,

- considérant que l'OCDE a lancé une étude comparative «Attirer, former et retenir des enseignants de qualité» sur les connaissances et aptitudes des enseignants;

- considérant que cette étude comparative est connue sous le nom de PITA (Program for International Teachers Assessment);

- considérant que cette étude permet de rapporter des données et informations importantes sur la qualité de la formation et des aptitudes pédagogiques des enseignants au Luxembourg;

- considérant que les résultats de l'étude PITA sont d'une grande importance pour pouvoir améliorer la formation et le stage pédagogique des futurs enseignants;

invite le Gouvernement

- à participer à l'étude comparative PITA de l'OCDE.

(s.) Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Motion 11

La Chambre des Députés,

- prenant acte du constat par la Ministre de l'Education nationale d'une pénurie d'enseignants du postprimaire;

- considérant l'instruction ministérielle du 19 juillet 2002 concernant l'organisation scolaire des lycées et lycées techniques;

- constatant que la tâche hebdomadaire réglementaire des enseignants du postprimaire est fixée à

22 leçons d'enseignement par semaine;

- constatant pourtant que l'instruction ministérielle précitée a confirmé un vaste système de décharges et de pondération des diverses leçons d'enseignements en fonction du nombre des élèves et selon le niveau de la classe respective;

- constatant que dans la pratique ce système conduit à une tâche hebdomadaire effective le plus souvent largement inférieure à 22 unités d'enseignement;

- jugeant qu'en principe chaque leçon d'enseignement postprimaire devrait avoir la même valeur et partant être affectée du même coefficient à l'instar de ce qui se fait dans l'enseignement primaire;

invite le Gouvernement

- à réformer dans les meilleurs délais l'instruction ministérielle concernant l'organisation scolaire des lycées et lycées techniques de façon à garantir qu'à l'avenir la tâche hebdomadaire réglementaire de 22 leçons d'enseignement soit effectivement généralement prestée.

(s.) Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et gëtt keng domm Kanner, all Kand ass gescheit. Et muss ee just erausfannen, wou dat Kand gescheit ass. All Kand, onofhängeg vu sengem soziale Statut, onofhängeg vun senger Herkunft, onofhängeg ob et behënnert ass oder net, muss, mat alle méigleche Mëttelen déi mer zur Verfügung hunn, geförder ginn. Et däerf kee fale gelooss ginn. Dat ass d'Zil wat mir als Gesellschaft ustriewe mussen. D'Schoul soll dem Kand ugepass ginn, an net ëmgedréint datt d'Kand sech der Schoul upasse muss. D'Elteren an d'Schoulpersonal muss mat agebonne ginn. Dat ass de Message, dee mir als ADR hei mat op de Wee wëlle ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, gemooss un deene groussen Ambitiounen déi d'Bildungspolitik verfollegt, muss ee soen, dass dat, wat hei bei der PISA-Etüd erauskomm ass, enttäuschend ass. An et kann ee soen et wär e Schlag an d'Gesicht vun deene Generatiounen virdrun, déi mat engem seriöse Schoulsystem konfrontéiert waren an déi sech och gutt profiléiert hunn. D'Ambitioun ass jo eigentlech fir d'Schüler esou auszubilden, dass se hei am Land, an och am Ausland, hire Mann an all Situatioun stelle kënnen an esou der wichtigster Ressource, déi mer hunn, nämlech der Matière grise, all Eier ze maachen.

Fréier. Wat heescht dat fréier? Virun 30, 40 Joer war een houvreg fir d'Lëtzebuurger Schoul matgemaach ze hunn. Et war ee sécher, dass een op den auslännesche Schoule gutt matmësch konnt. Haut ginn d'Studente mat gemëschte Gefiller an d'Ausland, well se net optimal a professionell, esou wéi et sech muss gehéieren, ausgebilt sinn. Awer och déi Schüler, déi net an d'Ausland ginn, déi hei am Land enger Aarbecht noginn, mussen feststellen, an dat gëtt vu Patronatssäit bestätegt, datt hir Kompetenze ganz vill Lacunen opweisen.

Bis zur PISA-Etüd louche wéineg oder keng gesécherht Informatiounen iwwert d'Qualitéit vum Lëtzebuurger Schoulsystem vir. Et blouf beim Austausch vu gesetzleche Meinungen mat polemischen Debatten.

Déijéineg, déi op der Regierungsbänk soutzen, hu fonnt de Bildungssystem wier gutt. Déijéineg, déi an der Opposition waren, hu fonnt dass de Bildungssystem schlecht wier. D'PISA-Etüd huet endlech Klorheet geschaaft. D'Resultat ass eendeleeg. Gemooss un den anere Länner, déi am Rahme vun der OECD getest goufen, ass Lëtzebuerg, dat deen deierste

Schoulsystem vun der Welt huet, den Erwaardungen net gerecht ginn. Lëtzebuerger huet kapituléiert an domat ass eng ganz Natioun aus hirem déiwe Schlof gerass ginn. Eng Natioun steet virun de Schierbele vun hire gebrachten Illusiounen, well si vun enger berühmter Krankheet befall ass, nämlech dem Inselsyndrom. Esou e Syndrom ass nëmmen ze heelen, wann ee lénks a riets gutt gerëselt gëtt. Domat huet d’PISA-Etüd hiren Zwéck schonn erreecht, well méi schlëmm wéi elo kann et net ginn.

Et ass versicht gi fir dës Etüd ze relativéieren. Awer eng Saach ass sécher, op Wonsch vun de Bildungsministèren ass PISA entstanden. De Ministère wosst Bescheed. Hien hat genuch Zäit fir d’Inspektoren, fir d’Gewerkschafte vum Léierpersonal, fir d’Schoulkanner an d’Elteren op dësen Événement ze preparéieren, esou gutt déi Schüler mat engem héijen Niveau wéi och déi mat engem ganz nidderegen Niveau. Si haten alleguerten d’Chance fir sech ze preparéieren. Wann dat awer net geschitt ass, an et ass esou séier gesot ginn, déi Tester wäeren an der Paus gemaach ginn, wann dat also esou geschitt ass, dann ass dat fir eis als ADR e Facteur aggravant an esou e Schoulsystem kënne mir net toleréieren.

An der Privatwirtschaft wär et hei zu drastesche Konsequenze komm a vill Leit hätten de Stull virun d’Dier gesat kritt. Méi wäere se och net Wäert gewiescht. Dëse K.O.-Schlag, deen eng vun eise wichtigste Ressourcen agestach huet, hätt kënnte verhënnert ginn. Ech zitéieren d’Madame Durdu, déi an der Budgetsdebatt vum 11. Dezember dat lescht Joer gesot huet: „Ouni d’Gravitéit vun der Situatioun ze verkennen, musse mir trotzdeem éierlech mat eis selwer bleiwen.“

D’PISA-Etüd huet keng Wourechtchen dévoiléiert, déi net schonns bekannt waren. Dofir huet d’DP jo eng Bildungsreform ugekënnegt. An ech zitéieren d’Madame Durdu weider: „D’Reformen hate virun de PISA-Resultater ugefangen“. An den Här Rippinger seet an därselwechter Debatt: „Fir d’Demokratesch Partei ass d’Argumentatioun vun enger qualifizierter Main-d’oeuvre Grand genuch, fir no all deene sëllege positive Resultater an der Bildungspolitik weiderhi mat därselwechter Motivatioun an deemselwechem Engagement d’DP-Bildungsreform weider ze dreien.“

(Interruptions diverses)

Ech weess net, Här President, wat den Här Rippinger heimat wollt soen, mä ech hunn d’Impressioun, dat hie sech geiert huet. Well dat hei ass éischter, an ech wëll elo hei net mëssverstane ginn, an ech géif d’DP bidden net ze jaitzen, eng A-Bildungspolitik wéi eng Bildungspolitik. Domadder mengen ech de latéinesche Begriff A, dat heescht, op Lëtzeburgeresch iwwersat, wäit ewech op Distanz. D’Demokratesch Partei ass wäit entfernt vun der offensiver Bildungspolitik, déi se ugekënnegt huet. A wa mir dëse Phänomene méi no a méi déif analyséieren, da stelle mir fest, dass d’Demokratesch Partei, déi jo ganz enk mat hirem Koalitionspartner verbonnen ass, guer keng offensiv Bildungspolitik dierf hunn - an dat wëll ech beweisen -, well si soss dem Koalitionspartner, der CSV, e Stréch duerch d’Rechnung maache géif.

D’CSV ass nämlech schëlleg, dass et zum PISA-Debakel komm ass. Et gëtt heibannen ëmmer gesot, d’Sozialiste wäere 15 Joer laang an der Regierung gewiescht an déi hätten näischt gemaach. Dat muss ee relativéieren. Dir hutt a 15 Joer net vill gemaach. Dat ass wouer, dass d’CSV an der Bildungspolitik de schwaarze Péiter muss zougeschoustert kréien an do ass bei Gott keng Gnod

(Brouhaha général)

Si ass fir dësen Debakel zoustänneg. D’Demokratesch Partei huet d’CSV esouguer ënnerstëtzt, obwuel wëssend dass d’Schoulwiesen net gutt wier. Well wéi soll ee soss déi Ausso vun der Madame Minister e puer Woche virun de PISA-Resultater interpretéieren? Si huet gesot, et besteet keen Handlungsbedarf. An déi selwecht Madame Minister huet no der PISA-Etüd gesot, et dierf een elo net mam Fanger weisen. Heimadder huet si heemlech gehofft, dass wa si net mam Fanger op d’CSV géif weisen, da géif d’CSV och net mam Fanger op si weisen an op hir Bildungsreform (fräie Samschdeg), mä den Här Weiler huet an der Budgetsdebatt vum 11. Dezember 2001 an enger heimtückescher Ried gewisen, wien de Patron hei am Haus ass.

Ech zitéieren den Här Weiler: „Eng Bildungsreform, esou wéi mir se ugekënnegt gi woren, gesinn net nëmme mir net. Dëst wonnert eis eigentlech an deem Sënn och net an ass och kee Reproche un d’Unterrechtsministerin, well mir ëmmer der Meinung waren, datt de Beräich vun der Erzéiung keen Domän ass wou ee ka mat militärescher Terminologie a Praxis zu Wierk goen. Bei enger offensiv ähnlecher Approche riskéieren nämlech vill vun deene Konzernéierten zu Schued ze kommen, wougéint mir awer jo gären hätten, dass der méiglechst vill vun hinnen onbeschuet weider kommen. Dofir bedauere mir net, dass et zu kenger Operatioun „Desert storm“ komm ass, déi wahrscheinlech méi Schued ugeriicht hätt wéi se onbeschuet gelooss hätt. Mä déi vun der Demokratescher Partei ugekënnegt Bildungsreform, déi mir an deem Sënn net wënschen - an och frou sinn, dass se an deem Sënn net komm ass -, huet natierlech e groussen Erwaardungsdruck dobause bei de Schüler, bei den Eltere provoziert, an et ass elo schwiereg fir deem Erwaardungsdruck, dee wirklech esou staark ass, an deem Sënn gerecht ze ginn.“

Wann een dës Ried vum Här Weiler genau analyséiert, da gesäit een, dass den Här Weiler e verstoppte Message iwwermëttelt. Hie versicht mat enger Militärterminologie alles e bëssen ze verwässeren, alles e bëssen ze ridiculiséieren, awer déi Hauptbotschaft ass déi heiten: Et soll alles esou bleiwe wéi et ass. Dëst Signal vun der CSV ass kloer an d’DP huet ze follegen, well wéi ass et soss ze erklären, dass d’Lëtzebuerger Land net un der PITA-Etüd matmécht. D’PITA-Etüd ass jo déi Etüd, déi dës Kéier net d’Schüler mä d’Schoulsystem géif testen. Hu mir hei eppes ze verstoppen? Firwat loosse mir eis international net moossen a kucke wéi qualifizéiert eist Schoulsystem ass? Et ass kloer, dass mir fäerte fir nach eng Kéier ganz no beim Schlusslicht ze setzen, mir, déi deen deierste Schoulsystem vun der Welt hunn.

Dat géif awer och implizéieren, dass de ganze Schoulsystem radikal misst ëmgeännert ginn an nämlech esou wéi mir et als ADR mat Hëllef vu verschiddene Spezialisten an eisem Programm definéiert hunn. An dat kënnen d’DP an d’CSV sech net erlaben. Et géif hinnen eng Zack aus der Kroun falen, wa si e Jota vum ADR-Programm applizéiere missten. Wéi seriö dass d’PISA-Etüd fir déi zwou Parteien ass, hunn déi zwéi Machthaber vum Parlament, den Här Weiler an den Här Rippinger, den 23. Oktober...

(Brouhaha général)

...d’lescht Joer bewisen, wéi si eng Interpellatioun iwwert d’Schoulmedizip, déi ech den 9. Oktober ugefrot hat, einfach ofgewisen hunn. Si waren net interesséiert, wéi d’PISA-Etüd opgebessert kéint ginn, andeems een d’Schüler mat engem bessere medizineschen Encadrement zu enger optimaler geeschte-

ger a physescher Verfassung verhollef hätt.

An dobäi huet den Här Rippinger de Courage, fir virun der Budgetsdebatt ze soen: „D’Demokratesch Partei fënnt et schued, dass an esou engem wichtigen Dossier wéi d’Schoulpolitik sech net un een Dësch gesat gëtt fir zesummen un där Reform vum Schoulsystem ze schaffen.“ All Respekt, Här Rippinger!

En anert Argument, dat d’Seriositéit vun der Politik uprangert, ass de Fait dass déi heiteg Debatt 14 Méint no der Publikatioun vun de Resultater stattfënnt, obschonns den Hearing am Abrëll 2002 ofgeschloss war. Am Joer 2002 war de PISA-Test net d’Haaptthema fir d’Educationskommissioun. Et ass emol keen Ofschlossbericht gemaach ginn - et ass hei schonn zitéiert gi vun der Madame Delvaux -, mat der Begrënnung, dass dat ze vill Zäit mat sech géif bréngen.

Ech wëllt zwéi Zitater vun dem PISA-Hearing bréngen. Dat éischt Zitat vum Vertrieeder vun der Elterevereenegung: „Als das Resultat bekannt wurde, haben wir uns gefragt: Was ist los?“

Den Elteren, déi e grousst Vertrauen an de bestoende Schoulsystem haben, ass bewusst ginn, dass se ugeschmiert gi sinn, dass se hir Kanner jorelaang engem marode Schoulsystem uvertraut hunn.

Dat zweet Zitat kënnt vum Vertrieeder vun der Schülervereenegung: „Fir mech ass d’Schoul net dat Allerwichtigst am Liewen.“

Wann een esou eng Ausso fréier gemaach hätt, Dir Dammen an Dir Hären, da wier een doheem ferm zur Uerdnung geruff ginn. Et kann een awer déi Ausso duerchaus vertrieeden a verstoen, wann een de chaotesche System vun haut méi genee analyséiert.

D’PISA-Etüd huet gewisen, dass d’Schüler éischstens Schwierigkeiten hu fir e Wësse praktesch unzewinnen, zweetens et besteet eng grouss sozial Ongläicheit an drëttens vill ze vill Schüler erreechen net emol de minimale Kompetenzniveau. Et freet ee sech wéi d’Demokratesch Partei dës Mängel an de Grëff wäert kréien, si, déi an der Logik vun hirer Ideologie eng Zweeklassesgesellschaft fördert, eng Ideologie, déi déijéineg beräichert, déi scho vill hunn an déijéineg déi näischt hunn, déi kommen net iwwert d’Rennen, déi léist se einfach goen. Déi ganz Ohnmacht vun der DP léisst sech aus folgendem Zitat vun der Ministesch erausliesen: « Eisen Objectif ass et net fir bei der nächster PISA-Etüd un éischter Plaz virun deenen anere Länner vun der OCDE ze sinn, mä eist Zil ass fir d’Schüler besser fir d’Liewen ze preparéieren. »

(Interruptions)

Déi heiten Ausso kënnt enger Kapitulation gläich.

(Hilarité)

Et ass datselwecht wéi an engem Beispill vun der Sportswelt: «Jo, haut huet eis Equipe 10 - 0 verluer, awer beim Retourmatch wëlle mir net gär gewinnen, mä mir wëlle versichen dass eis Spiller besser Passé maachen.»

(Interruptions)

Neen, Madame Minister, esou geet dat net.

Une voix.- Dir wiert e gudde Schoulmeeschter ginn.

(Hilarité)

M. Jean Colombero (ADR).- Virun 30 Joer hate mir eng gutt Schoul. Mir waren un der Spëtzt an am Ausland gare gesinn. Elo si mir hannen um Wupp. Mir wëllen erëm dohinner komme wou mer waren, dat heescht ganz virbäi. Mir als

ADR fuerdere bei der nächster PISA-Etüd eng Plaz am Spëtzepeleton ënnert deene fënnef éischten. Alles anescht wäerte mir net akzeptéieren.

(Hilarité)

Ob Är Bildungsreform gegräff huet oder net, wäert déi nächst PISA-Etüd beweisen. Op jidde Fall muss déi zweet PISA-Etüd, wat d’Kritären ugeet, vergläichbar si mat der Etüd-PISA I an et soll net versicht gi wéi bei dëser Etüd se duerch aner Kritäre künstlech ze verbessern.

Wat gëtt elo no dëser PISA-Katastroph vun der DP proposéiert?

1. Eng Schoul déi méi gerecht ass, déi méi responsabel ass, déi méi Leeschtung bréngt.

2. Back to basics mat Liesen, Rechnen a Schreiwen.

3. An der Schoul gutt Manéiere léiere wéi Bonjour, wann ech gelift, Merci, Au revoir, Pardon. Jo, virwat net? Wann een d’Manéieren net doheem geléiert huet, da sollen d’Kanner déi an der Schoul léieren, awer prinzipiell mussen d’Elteren hir Verantwortung an der Erzéiung vun hire Kanner iwwerhuelen an den Enseignement dergéint ass d’Saach vun der Schoul an net vun den Elteren.

4. D’Schwächte vun der Lëtzebuerger Schoul riicht bëien ouni hir Stärkten ze hypothezéieren.

5. D’Schoulautoritéit muss erëm hiergestallt ginn.

6. Een Austausch vun Informatioun tëschent Elteren a Léierpersonal baséiert op Héiflechkeet a Respekt ee vis-à-vis vun aneren.

7. En Hëllesangebot fir ganz fréi Defiziter ze depistéieren.

8. Den Hausaufgaben déi richtig Mooss an dee richtige Wäert ginn.

9. D’Ausgrenzung verhënnern duerch d’Schafe vun neien Integrationsklassen.

10. D’Opstellung vun engem Schoulkontrakt, wou de Schüler keen Objet méi ass mä eng verantwortlech Persoun mat Rechter a bereet fir seng Flichten ze iwwerhuelen.

Dëst si Propositionen, déi mir als ADR mat kënnen droen, wëssend awer dass se iwwerflächlech sinn. Wa mir elo awer aner Mesuren analyséieren déi méi dierf ginn, da gesi mir dass d’DP zéckt fir richtig duerchzegräifen. Hei e puer Beispiller:

1. Op 7ième ass de Cours d’appui obligatoresch. Et ass gutt esou. Firwat dann net op deenen anere Klassen, Madame Minister? Wann dës Coursen net obligatoresch sinn, dann interesséiere sech déi mannsten dofir. Ech kéint lech do genuch Beispiller soen.

2. Am 2. an am 4. Schouljoer besteet d’Méiglechkeet fir queesch duerch d’Land gemeinsam Eproeven ze maachen, fir d’Kapassitéiten an d’Kenntnisser vun de Schüler ze testen. Dës Epreuve si fakultativ. Eis Fro: Firwat sinn dës Eproeven net obligatoresch? Hei hätte mer awer d’Méiglechkeet fir op Schwachstellen ze reagéieren.

3. Et gëtt net méi bei 25 Punkten, mä bei 27 Punkte kompenséiert. Dat ass de richtige Wee, mä firwat 27 an net 28 zum Beispill oder 29? Et gëtt kengem Schüler een Dingsch geleescht, wann hie matgeschleeft gëtt. D’Schüler mussen wëssen, dass 30 déi fatal Grenz ass. Jiddferee kennt déi Grenz, dorunner huet och jiddferee sech ze halen an et ass nëmmen am Extremfall wou ee kann een An zoudrécken a kompenséieren. Et dierf net zur Regel ginn. Wat mécht de Patron an der Privatwirtschaft wann 100 Kandidaten sech mellen? Ma e léisst en Tee maachen an hëlt nëmmen dee Beschten, déi aner hu keng Chance.

Op vill aner Froen huet d’DP bis haut nach keng Äntwert ginn:

1. Wat gëtt géint den Absentéismus an der Schoul gemaach?

D’Ofwiesenheet an der Schoul, sief et vum Léierpersonal, sief et vun de Schüler ass ee Faktor, deen zu deene schlechte Resultater bäidréit.

2. Wéi ass et mat de Schoulvakazen? Ginn déi reduzéiert, jo oder neen? Manner Vakanz bedeit méi Zäit fir d’Schoul a manner Stress fir d’Programmer duerchzezéien.

3. Wéi ass et mat paraschouleschen Aktivitéiten während der Schoulzäit? Ass et normal, dass verschidde Klassen déi eng oder déi aner Woch an d’Normandie, an d’Schwaiz oder a Pole fuere fir iergendwéi eng Studie ze maachen?

4. Firwat gëtt zéng Deeg virun enger offizieller Vakanz näischt méi an der Schoul gemaach? Et kann dach net sinn, dass de Schoulprogramm, dee fir dat Joer obligatoresch ass, während véier Woche pro Trimester mat der Briecheaang duerchgeboxt gëtt auf Biegen und Brechen, dass d’Kanner esouguer am Primaire bis aacht, néng oder zéng Auer owes, siwen Deeg an der Woch, ënnert onméiglechem Stress léiere mussen, an dass nient der normaler Schoulzäit parallel eng Schoul doheem muss fonctionnéieren. Neen, Madame Minister, domadder si mir als ADR net d’accord.

M. Robert Mehlen (ADR).- Séier gutt!

M. Jean Colombero (ADR).- 5. Et ass ëmmer gesot ginn, d’Kand muss am Méttelpunkt bleiwen.

War d’Réduction des tâches, déi den Här Boden 1987 agefouert huet, am Intérêt vum Kand? Nie an Nimmer!

Ass déi permanent Ausdehnung vun de Vakanzen am Intérêt vum Kand gewiescht? Neen!

War de fréie Samschdeg am Intérêt vum Kand? Nach eng Kéier neen!

War den Numerus clausus am Intérêt vum Kand? Neen!

War d’Selektioun vun de Kandidaten eleng no Punkten am Intérêt vum Kand? Neen!

A Finnland ginn no laanger an intensiver Selektioun 15 Kandidaten vun 100 am Enseignement zougelosst!

Den ADR wëllt d’Schoul aus hirem sture staatleche Korsett befreien, der Schoul méi Fräiraum verschaffen an hir gläichzäiteg méi Eegeverantwortlechkeet iwwerdroen.

(Interruptions)

D’Schoul soll eng öffentlech finanziert Schoul bleiwen, déi awer vill méi wéi bis elo no privatwirtschaftleche Kritäre fonctionnéiere soll.

Une voix.- Très bien!

M. Jean Colombero (ADR).- Am Primärunterricht muss déi 1989 vum CSV-Minister Boden mat senger Reduzéierung vun der wöchentlecher Stonnenzuel pro Léierpersoun ausgeléiste Katastroph endlech réckgängeg gemaach ginn, wouduerch de Stonnepiang erëm optimal un den natierleche Rhythmus vun de Schüler ugepasst ka ginn. Deemoos ass déi Katastroph ausgeléist ginn a si ass weider gefouert ginn. Do ass de Problem, dee mer musse léisen. Madame Minister an Här Boden, do muss mer upaken.

Den Zäitdruck muss aus der Schoul eraus. D’Programmer mussen entlaascht ginn. Déi jëtzeg aacht Klassen, zwou Virschoulsklassen a sechs Primärklassen, sollen duerch zwéi Zyklen vu véier Joer ersat ginn, fir méi flexibel op déi ënnerschiddlech Entwécklung a Begabung vun de Schüler anzegoen, wéi et zum Beispill zu Genf erprouft gouf. Et muss een Hauptverantwortleche genannt ginn, an deem säin Zoustännegkeetsberäich schoulesche Problemer a Koordinatioun falen.

Am Sekundarunterricht soll méi privatwirtschaftleche Management

agefouert ginn. D'Direktore sollen demokratesch op eng bestëmmten Zäit gewielt ginn. Si mussen méi Eegeverantwortlechkeet erhalen, gläichzäiteg awer och méi Fräi-raum fir hiren Unterrecht optimal ze organiséieren. Dat betrëfft d'Ge- staltung vum Unterrecht an d'Léier- methoden, awer och virun allem d'Personalpolitik déi sech no pri- vatwirtschaftleche Kritären aus- richte soll. Leitwierder sinn hei: Leeschtungskontroll an Unerken- nung vun der Leeschtung. D'En- seignanten, déi ze schwach sinn, müssen een anere Beruff agoen an net méi am Unterrechtsministère Plaz fannen.

D'Zesummenaarbecht zwëschent dem Léierpersonal vum Primär- a Sekundarunterrecht muss verbes- sert ginn. D'Schoule sollen zu- eenen a Konkurrenz stoen, well nëmmen d'Konkurrenz beléift d'Geschäft.

Als Konkusioun muss ee festhalen: D'PISA-Etüd huet eis gewise wou mer müssen handeln. Déi beschte Schoulkräften, déi beschte Pädagoge müssen do agesat gi wou et am néidegsten ass, nämlech an den éischte Jore vum Schoulzyklus. D'Fäegkeete vun de Kanner müssen am Ufank vum Schoulliewen entdeckt a gefördert ginn. Wa mer dat maachen, brau- che mir als Gesellschaft spéiderhi keng Folgekäschte vun enger falscher Planung ze droen.

Mir si verantwortlech fir all Kand dat mer verléieren, fir all Kand dat mer net ënnerstëtzen, fir all Kand dat mer liichtfankeg fale loossen. All Kand ass e Genie a sengem Domän.

Et gëtt keng domm Kanner! Et ginn nëmme Leit déi eng Saach domm upaken. Mir als Politiker müssen d'Schicksal vun eise Kanner op eng gescheit Aart a Weis upaken. Mir als ADR si bereet fir dës Eraus- fuerderung.

Merci.

(Interruption)

■ Une voix.- Très bien.

■ M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Serge Urbany agedroen. Den Här Urbany huet d'Wuert.

■ M. Serge Urbany (*déi Lénk*).- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, selten huet eng Etüd esou schlagarteg Defi- ziter an engem Beräich belicht wéi d'PISA-Etüd dat hei fir den Enseig- nement gemaach huet. A well déi Problemer esou gravéierend sinn a schonn zënter Jorzéngten esou gravéierend sinn, geet déi Debatt hei och wäit iwwert den Objet vun der Etüd eraus, dee jo dora bestan- nen huet an engem Test an den OECD-Staten, dat heescht an deenen entwéckelte Länner, erausze- fanne wéi Schüler mat 15 Joer um Enn vun hirer Schoulpflicht et fäer- deg bréngen, ech zitieren: „ge- schriwwen Texter ze verstoen, ze benotzen an iwwert si ze reflektéie- ren, fir eegen Ziler ze errechen, dat eegent Wëssen a Potenzial widerzéentwéckelen an um ge- sellschaftleche Liewen deelzehue- len“.

D'Diskussioun iwwer PISA hélt hei- ansdo cocasse a widderspré- chlech Dimensiounen un, wann een zum Beispill gesäit wéi grad déi éischter konservativ Professerer- organisatioun APESS deen neo- liberale Geescht vun där Etüd hei uprangert.

Dir Dammen an Dir Hären, ech si sécher keen Unhänger vun der OECD an hiren neoliberale Wirt- schaftstheorien, mä ech mengen awer, datt déi PISA-Etüd hei engem humanistesche Bildungszil a ken- ger Hinsicht entgéint steet. D'Ver- hälttnis vun Theorie a Praxis ass och aus menger Siicht wesentlech. D'Schoul soll d'Schüler zu ganze Mënschen, zu autonomen a krite- sische Mënschen erubilden. Och am klassesche Lycée ass dat awer nëmme begrenzt de Fall. Och do

steet d'Wëssensakkumulatioun vu Fakten a vu Regeln an net dat kreativt Léieren am Virdergrond, wéinstens an deenen Altersstufen déi PISA kontrolléiert huet. Grad déi Etüd hei weist jo och Schwä- chen op bei deene beschte Schüler, déi iwwerduerchschnëttlech grouss si par rapport zu deenen anere Länner.

Schonn d'Schülerbewegung 1968 huet en déiwe Malaise mat engem verstébsten an autoritäre Schoul- system ausgedréckt an huet iwwre- gens och de Besoin no engem de- mokrateschen Zougang zum klas- sesche Bildungswee zum Aus- drock bruecht. Si war selwer den Ausdruck vun enger gewësser De- mokratiséierung vun der Schoul. Deemools sinn zum Beispill am Sü- den ëmmer méi Aarbechterkanner an de Lycée gaangen. Deemools sinn och nach déi Froe vum demo- krateschen Zougang vun der Schoul wëssenschaftlech ënner- sicht ginn. Déi Magrip-Studie ass schonn hei genannt ginn. Ech weess net, ob een heibanne weess, wat dat heescht Magrip. Ech hu mech informéiere gelooss, dat heescht Matière grise perdue.

(Interruption)

Ech fannen dat gëtt ganz gutt den Zesammenhang erëm zwëschent der Demokratiséierung vun der Schoul an der voller Ausnotzung vun alle mënschleche Ressourcen, déi noutwenneg ass.

Déi ganz sozial Brisanz vun der Schoulfro stellt sech menger Mee- nung no och elo erëm. Den Här Wi- seler huet virdrovu dovun geschwat mir misste verënneren, dass de soziale Gruet méi grouss gëtt. Ech mengen dee soziale Gruet ass scho längstens do. Zënter laangem ginn zwar scho keng Ziffere méi veröffentlecht iwwert de soziale Mi- lieu aus deem d'Schüler kommen an och net iwwert den Afloss vun deem Milieu op hir Schoullees- chungen. Et ass duerfir schonn eng gewësse Brisanz, wa grad d'OECD an deser Fro Lëtzebuerg schlecht Nouten ausstellt, wat den negati- ven Afloss vum sozialen Émfeld op d'Schoul betrëfft. Lëtzebuerg läit hei wäit ënnert dem europäeschen Duerchschnëtt.

An enger anerer Studie, déi elo viru kuerzem eréischt erauskomm ass, iwwert de Rendement moyen de l'éducation, déi vum Déifferdenger CEPS, dem Centre d'études de po- pulation, de pauvreté et de poli- tique socio-économique, aus- schafft ginn ass, geet Rieds vun enger ganz ausgeprägter Domi- nanz, ech zitieren: „Dominance de l'origine sociale par rapport aux capacités personnelles dans la dé- termination du niveau d'éducation et donc aussi du rendement de celle-ci“. Déi Etüd plädéiert bemierkenswäerterweis souwuel beim Projet Uni Lëtzebuerg wéi och wat d'Primärschoul ugeet fir méi eng staark öffentlech interven- tioun an deem Sënn, fir déi Inéga- litéiten do ze reduzéieren, „non pas seulement dans un but d'équité (favoriser les enfants des milieux désavantagés), mais également dans un but d'efficacité de la dé- pense publique“.

Well et zu Lëtzebuerg keng Statisti- ken iwwert déi sozial Originé vun de Schüler gëtt, ass an der Ver- gaangenheet dacks zrëckgegraff ginn op déi Presenz vu verschidde- nen Nationalitéiten, déi jo statis- tesch erfaasst ass an eisem Bil- dungswiesen a besonnesch op d'Presenz vun eise portugisesche Matbierger, déi wéi mir jo wëssen zu engem groussen Deel aus Aar- bechter bestinn. Och déi Zuele sinn ëmmer nach ganz opschluss- räich, esou wann ech zum Beispill kucken am Joer 2001/2002 stellen déi portugisesch Kanner am Pri- maire nach 18,9% vun de Schüler duer, do wou d'Kanner all zesum- me sinn. Si stellen nëmme 4,7% am Lycée classique duer, awer am Ly- cée technique 22,5%, also iwwer- duerchschnëttlech. Nach méi iwwerduerchschnëttlech am Modu- laire, wou si eleng 34,9% vun alle Schüler stellen.

(Interruption)

Ech hunn nach eng weider flagrant Zuel erausgegraff aus enger Studie iwwert den Enseignement secon- daire, wou bei 2.456 Absolvente vun der Première gefrot ginn ass, wat fir eng Nationalitéit datt se hunn. Abee do hunn 91,4% ugin si wiere Lëtzebuurger, 2,8% si wie- re Fransousen an 1,7% si wiere Portugisen.

Um aneren Enn vum Bildungs- system am Modulaire ass eng ganz katastrophal Situatioun déi mir alle- guerte kennen. Et handelt sech hei ganz dacks ëm e Ghetto, deen och gebailech vum Rescht vum Enseig- nement secondaire technique ge- trennt ass. Ganz dacks feelt et grad hei u qualifiziertem Personal. Domat wëll ech näischt géint déi Leit, déi do mat ganz vill Engage- ment schaffen, gesot hunn, mä et ass eng Tatsaach, an dat stellt och d'PISA-Studie fest, datt 65% vun de Modulaireschüler als funktionell Analphabete gëllen. Ennert deene Schüler gëtt et bestëmmt e ganz groussen Deel dee vun enger heijer Intelligenz ass, an do wëll ech dem Här Colombero ganz Recht ginn, dee seet: „Et gëtt keng domm Schüler.“

Et feelt och ganz dacks an dem Modulairesystem do u beruffleche Perspektiven. Ech hu mer soe ge- looss, wat d'Ausbildung fir e CITP ugeet, dass do bei 450 Admissioun- en op Dossier der 303 dobäi sinn, déi kee Léiervertrag kréie kënnen an déi op der Waardelëscht sti beim Centre national de la forma- tion professionnelle, an net wësse wat fir e berufflechen Débouché se sollen huelen. Do kann een awer nëmme soen, Här President: Quel gâchis! Wat e Verbëtzelz vu mënschleche Kapassitéiten a wat fir e soziale Sprengstoff och fir d'Zukunft.

Mä Lëtzebuerg ass iwwerhaupt e Spëtzeideer wat déi negativ Zue- len ugeet. Ech huelen do eppes aneschtens, de Rapport européen sur la qualité de l'éducation scola- ire, deen am Mee 2000 eraus- komm ass. Eng europäesch Etüd, déi ongeféier zäitgläich ass mat der PISA-Etüd, wou och opschluss- räich Zifferen dra stinn iwwert den Taux d'échec scolaire, wou zum Beispill Lëtzebuerg Spëtzeideer ass mat iwwer 30% vun de Schüler, zesumme mat Portugal iwwregens, déi nom ofgeschlossenen ën- neschten Zyklus am Secondaire keng weider Ausbildung oder Léier gemaach hunn. A wann een déi nach géing dobäi huelen, déi emol deen éischten Zyklus net ofge- schloss hunn, da géifen Zuele vun iwwer 40% erauskommen. Ech wëll just bemierken, dass Finnland a Schweden beim Echec scolaire ën- ner 10% leien.

Ëmgekéiert ass Lëtzebuerg mat Portugal dat Land wat déi mannste Jonker huet, déi deen ieweschten Zyklus vum Secondaire ofge- schloss hunn, an zwar manner wéi 60%. Hei leie Finnland a Schweden bei wäit iwwer 80%. 68% vun de Schüler vun enger Altersklass kréien a Finnland den Niveau fir op d'Heichschoul ze goen. Eng Situa- tioun vun där hir Lëtzebuurger Kol- leegen awer nëmme kënnen dree- men. Dass se awer dovunner dree- men, dat gesäit een an enger ane- rer Etüd, déi viru kuerzem virge- stellt ginn ass, iwwert „das Wohlbe- finden der Jugendlichen in Luxem- burg“.

Doraus erzeien ech, dass zum Beispill am Zentrum 52,1% vun alle Schüler dovunner dreemen eng Kéier op d'Universitéit ze goen, am Süden 36,6% - do gesäit een iwwregens och déi regional Enner- scheeder ganz gutt -, am Norden 31,7%. Vun de Lëtzebuurger Jong- ge wellen op d'Universitéit goen - Dir wësst jo déi genau Zuelen, wéi vill dass der effektiv drop ginn - 46,9%, vun de Meedercher 44,8%,

vun de portugisesche Jongen ëm- merhin nach 22,4% a vun de portu- gisesche Meedercher 29%.

(M. Niki Bettendorf prend la Prési- dence)

D'Association de soutien aux tra- vailleurs immigrés schwätzt dovun, dass de Lëtzebuurger Schoul- system riskéiert kuerzfristeg zur Explosioun vun der Gesellschaft a souguer zu enger Well vu Gewalt vun de Laissés-pour-compte ze féieren.

Ech liesen dat aus dem Avis vun der ASTI, dee mer geschéckt kritt hunn. An d'ASTI wäerft der Schoul vir, si wier e «briseur de rêves d'en- fants et de parents».

Ech kommen ëmmer méi zur Iw- werzeegung, Dir Damen an Dir Hären, dass Lëtzebuerg eng blockéiert Gesellschaft ass, vun där vill Komponente vun deser Chamber a vun der Regierung iwwerhaupt net méi vertritt ginn, an dass och kee wierklechen Effort gemaach gëtt fir aus där Situatioun eraus ze kommen, déi jo fir d'éisch- te Kéier hei an den 80er Joren dis- kutéiert ginn ass a wou sech näischt Wesentlech geännert huet.

Ech war bis elo theoretesch dovun- ner iwwerzeegt, dass nëmmen den Tronc commun, also nëmmen d'Ze- summesi vun alle Kanner bis zum Enn vun der Schoulpflicht, d'Ka- passitéit vun alle Kanner kéint voll ausschöpfen. Grad esou ewéi nëmmen e wierkleche breede Sport herno e seriöse Spëtzesport kann ervirbréngen.

Et ass hei gesot ginn, et gi ver- schidde Modeller vun Troncs com- muns, déi eng si méi erfollegräich wéi déi aner - mengen ech, sot den Här Wiseler -, ma ech géif him da soen, dann huele mir déi Modeller déi am erfollegräichste sinn a mir wende se differenzéiert op eis Rea- litéit, och eis Sproochrealitéit ën- ner anerem, zu Lëtzebuerg un. Well och hei komme mer net ron- derëm déi Fro, déi och iwwregens mat sech bréngt, dass grad am Ufank vun der Schoul, grad op deenen ënneschte Primärschoul- klassen intensiv an differenzéiert mat deenen eenzelne Schüler ge- schafft gëtt, wat och dat néidegt ausgebildete Personal dann na- tierlech viraussetzt.

A Finnland schaffen déi beschte Pädagoge bei deene Kanner mat deene gréisste Schwierigkeiten. Nëmmen zu Lëtzebuerg ass dat ëmgekéiert. Dat setzt och viraus, dass de Bildungsbudget an d'Luucht gesat gëtt, deen nëmme 4% vum PIB zu Lëtzebuerg aus- mécht géint iwwer 8% a Finnland. A Finnland schaffen iwwregens op deenen héije Klassen d'Schüler wäitgehend autonom, wat d'Perso- nalkäschten erëm eng Kéier erof setzt.

Ech hunn eng Motioun era ginn. Ech géif och vläicht, Här Presi- dent, déi puer Minutte Riedezäit, déi ech bei der Motioun hunn, hei huelen, fir nach meng Ried zu Enn ze bréngen.

An där Motioun entwéckelen ech meng Iddi wat d'progressiv Aféie- rung vun engem Tronc commun ugeet. Ech schloen do vir, dass en Aarbechtsgrupp agesat gëtt, deen déi Problematik diskutéiert, mat all deem wat domat zesummenhänkt - och mat der Formation des enseig- nants zum Beispill - deen da bis zum Enn vum Joer 2003 éischt Re- sultater virleet an och legislativ Schrëtt proposéiert fir a Richtung vun engem Tronc commun ze goen.

Här President, ech werfen der Ma- dame Ministesch, déi elo iwwre- gens eraus gaangen ass, net vir, si wier Schold um PISA-Misère. D'PISA-Etüd ass 2000 gemaach ginn. Si ass 1999 an d'Amt komm. Fir de PISA-Misère sinn all déi Re- gierungen an och déi Majoritéite verantwortlech, déi och scho virdu bestanen hunn, an och beson- nesch déi Partei déi de Ressort vun der Educatioun ëmmer hat.

Mä ech werfen awer der Madame Ministesch vir, dass se elo net déi richtig Konkusiounen aus dem PISA-Debakel zitt, virun deem mer sinn, mä dass si, au contraire, nach Propositione virschléit déi an déi géigesätzlech Richtung ginn.

Ech wëll dat un dräi Beispiller kuerz um Schluss vu menger Ried nach eng Kéier soen. Esou wäit ech héieren hunn, läit en Avant- projet vir wat d'Reform vum Cycle inférieur vum Enseignement secon- daire technique ugeet, deen awer virgesäit nach méi Schüler an déi ënnescht Laufbahnen ze drängen an do och nach déi Schüler, déi souwisou scho méi schwach sinn, am Modulaire och nach ze konkur- renzéieren, wat den Accès zum Beispill vun esou Formatione wéi CCM a CITP ugeet. Also just de Contraire vun deem wat ee soll maachen. Wann ech och nach lie- sen, dass d'Programmer vum En- seignement secondaire technique generell sollen „désecondariséiert“ ginn, da muss ech jo feststellen, dass déi Schüler dann nach méi vum allgemengen Zougang zur Bil- dung ofgesondert solle ginn.

(Interruption)

Här Rippinger, ech huele meng puer Minutte bei meng Riedezäit bäi.

(Interruption)

Den Här Rippinger huet lech ge- wisen, Dir sollt ofschneiden, mä ech wollt en dann informéieren, dass ech och nach e bësse Riede- zäit zu de Motiounen hunn.

Deen zweete Volet, dat ass d'Uni Lëtzebuerg. Wat jo a menger Sicht, opgrond vun deem wat ech bis elo dovunner konnt liesen, en absolut autoritaires a partielle Projet ass, deen emol net e regelrechten En- seignement pédagogique vir- gesäit, dee jo och vun den Enseig- nantë selwer gefuerdert ginn ass, mä deen nëmmen eng Formation professionnalisante vun dräi Joer virgesäit, esou wäit ech informéiert sinn. Et sief dann, ech kréien hei de Contraire gesot.

An drëtzens, an dat ass schonn hei vun de Kollege vun der sozialiste- scher Fraktioun gesot ginn, wëll ech och dat Pushe vun de Privat- schoulen duerch aussergewéin- lech finanziell Vergénstegunge bemängelen, dat vun deser Regie- rung ugestriift gëtt. A mir denken do net nëmmen un déi kathoulesch privat Schoulen, mä mir denken och un dat wat alles nach hannen- dru kënnt. Mir wëssen och - an dat ass och schonn hei, mengen ech, vun de Kollege vun der Grénger Fraktioun gesot ginn -, dass et in- ternational Schoulkonzerner gëtt déi, esou wéi et Hotelchainë gëtt, och Chainë vu Schoulen an all de Länner hunn. Dat kënnt dann och op eis zou an dat gëtt dann och finan- zéiert an dat dreift d'Schoul nach ëmmer méi ausereneen.

Voilà, ech soen lech merci.

■ M. le Président.- Merci, Här Urbany. De leschten ageschriwwe- ne Riedner ass den Här Scheuer. Här Scheuer, Dir hutt d'Wuert.

■ M. Jos Scheuer (*LSAP*).- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, d'Liewe vun engem Oppositionspolitiker ass jo net ganz einfach an déi meescht De- batte si relativ frustrant, an der Op- position ganz oft méi wéi an der Majoritéit, mä am frustrantste sinn dës Kéier d'Debatten iwwert d'Schoulpolitik, déi stelle fir mech eng extrem grouss Déceptioun duer.

Déi éischt Debatt, déi mir haten, war iwwert d'Integratioun vun den Net-Lëtzebuurger Kanner. Déi zweet Debatt, déi mir elo hunn - déi grouss Debatt -, dat ass d'PISA- Debatt. Fuerchtbar enttäuschend si fir mech d'Konkusiounen déi aus deenen Debatte gezu ginn. An déi Konkusiounen déi een zéie muss sinn déi heiten: Alles widerhéilt sech, alles ass gewosst, déi Leit déi op d'Tribün komme soe genau

datselwecht wéi se scho virun engem Mount, a virun zwee Méint, a virun zwee Joer, gesot hunn. An ech wëll net suffisant sinn, mä ech behaapten, datt alles wat haut de Mëtteg hei gesot ginn ass, vu mir gewosst war, an déi Leit déi hei op der Tribün stoungen, hunn dat wat se gesot hunn och schonn x-mol virdru gesot.

Wann een dat net kontestéiert kritt, da muss ee feststellen datt absolut keng Opbrochstëmmung an der Chamber virherrscht. Wou ass d'Offensiv? Déi Erwaardungshaltung déi verknëppt war mat der Wahlcampagne vun der DP, déi ass enttäuscht ginn. Et huet een d'Impressioun - an dat erkläert och firwat dass ech zum Beispill refuséiere fir an där Kommissioun un enger Motioun matzeschaffen a fir eng Motioun mat der Majoritéit ze ënnerschreiwén an och de Numm drënner ze setzen - wéi wann ee géint eng Gummismauer géif lafen, se geet zréck, se blockt of, et leeft alles erof, et kënnt näischt dobäi eraus.

D'Madame Brasseur ass eng Ministesch, déi ass imperméabel, si ass opaque. A munchmol maache Leit an der Chamber en Exercice dee scho luewenswäert ass, se schreiwe Motiounen, am Benediktinerfläiss maache se Proposition-de-loien a se féieren hei op der Tribün laang Rieden.

Ee vun deenen ass den Här Garcia, eng äusserst sympathesch Figur an deem Kontext. E kënnt mer vir wéi ee vun deene sympatheschste Leit déi et an der Literatur ginn, den Don Quichote. Eng dramatesch Figur, äusserst sympathesch. Hien huet gekämpft, hien ass gescheitert...

(Interruption)

...an hie gëtt awer net op, an alles wat den Här Garcia gesot huet, alles wat hie geschriwwen huet, dat ënnerschreiwén ech mat zwou Hänn.

(Interruption)

Awer ech muss schonn am Défaïtismus, deen eben einfach esou iwwert ee kënnt, an am Laf vun deene leschten zwee Joer iwwert mech komm ass, soen, datt déi Figur vum Don Quichote tragesch géinnt ass.

D'Mady Delvaux huet de ganze Katalog vu Mesuré virgeschloen iwwert déi mir diskutéieren.

(Interruption)

Ech sinn iwwerzeegt dass den Här Garcia op eemol mat sengem Aktivismus, deen hien un den Dag leet, ophält. Well esou masochistes ass den Här Garcia och net, fir weider ze fueren.

D'Madame Mady Delvaux huet d'Positioun vun der LSAP in extenso duergeluecht. Ech wëll mech just op e puer Remarque beschränken, déi awer nach ze maache bleiwen, an wëll mech komplett op d'Resultater aus der PISA-Etüd baséieren.

An ech wëll mol ee Rappel maachen, dee mer dach wesentlech schéngt an deen haut de Mëtteg kaum hei ugeklongen ass. Den Andreas Schleicher, den Direkter vun der PISA-Programmer bei der OECD, huet PISA folgendermoosse bezeechent: Hie seet, et ass en Instrument fir d'Leeschtung vun de Bildungssystemer duerststellen a fir déi Leeschtungen op hir Nohaltegkeet ze präifen.

An Nohaltegkeet präifen, dat heescht an deem Fall kontrolléiere wéi 15-jähreg jonk Leit, also um Ofschloss vun hirer Schoulpflicht, op d'Liewe virbereet sinn.

Op Lëtzebuergesch genau d'Intention vun der PISA-Etüd iwwersetzen an d'Konklusioun doraus ass jo a muss awer déi heite sinn: D'Lëtzebuurger Elève vu 15 a 16 Joer sinn op d'Liewen, dat se hei zu Lëtzebuerg féieren, katastrophen schlecht virbereet. Dat heescht, et geet hei an deser Diskussioun net

ëm Wëssen, et geet net ëm d'Moosse vu Wëssen, et geet ëm d'Moosse vun deem wat ee Kompetenzen nennt. A wann d'Madame Minister sech konsequent wär, da misst se wierklech higoen an eng Evaluatioun vum Niveau vun de Lëtzebuurger Primaner maachen a vun deene Leit déi d'13ième gepackt hunn. An deem Fall kënnt se dat schiift Bild vun der PISA-Etüd riichtbéien. Wann dat net geschitt, da bleift dat am Raum stoen an da sti mer do als déi déi gescheitert sinn. Avis aux amateurs, Madame!

Eis Eléven hu schlecht ofgeschnidden - an ech wëll dat e bëssche verdäitlechen -beim kreativen Émgang mat der schrëftlecher Informatioun. Si hu schlecht ofgeschnidde beim Applizéiere vun hirem Wëssen op real Situatiounen, dat heescht op d'Liewen, wéi dat esou schéin heescht. A beim Matdeelen, dat heescht an deem Fall beim Nidderschreiwe vu Gedankengäng a vun Iddien. Si hu schlecht ofgeschnidde bei der Mathematik. No der OECD-PISA, solle Problemer vum Alldag erkannt ginn, analyséiert ginn, begrënnt ginn an et soll ee se dann och kënnen matdeelen. Och do schneide mer also schlecht of.

Bei den Naturwëssenschaften ass et esou: D'Zil vun den naturwëssenschaftleche Studien ass fir d'Kanner dozou ze bréngen ze beobachten, fir hir Kenntniss anzesetzen, fir Konklusiounen ze zéien an zum Schluss dann Entscheedungen ze treffen. Gesidd Der, dat do ass ural, mir hunn net eise Wëssensstand gemooss kritt, mir hu gemooss kritt wéi d'Lëtzebuurger Schoul am Liewen do steet, an eiser Gesellschaft do steet, am Verhältnis zu Situatiounen, déi sech an all Land presentéieren. Där Komplexitéit ass d'Lëtzebuurger Schoul net gewuess gewiescht.

Dat war d'Essenz vun der PISA-Etüd. D'Fro, déi ee sech elo hätt misse stellen, ass: Wéi ännere mer eis Schoul ëm, wéi bereede mer d'Kanner besser drop vir fir mam Liewen ëmzegoen?

Ech sinn och der Meenung, dass dofir, aus där doten Optik eraus - an dofir hunn ech et zitéiert, am Virfeld vun der PISA-Diskussioun -, de Gremium, deen zesumme geruff ginn ass, net breet genuch ausgewielt war. Ech sinn der Meenung, dass net all interesséiert Partner an der Chamber hei un der Diskussioun deelgehooll hunn. Ech stelle fest, dass mer vill ze vill restriktiv waren, jiddfereen dee geruff ginn ass ass zu Recht geruff ginn, mä vill anerer hätten en Apport zur Diskussioun kënnen bréngen. Vill Gremien, vill Institutione waren net derbäi. Ech froen Iech emol: Wou war d'Beruffswelt? Wou war d'Ekonomie? Wou waren déi, déi un der Integratiounsdebat deelgehooll hunn? Wou waren d'Chambres professionnelles? Wou ware virun allem déi, déi d'Kultur hei zu Lëtzebuerg representéieren, déi aktiv d'Kulturliwen zu Lëtzebuerg prägen, an déi domadder fir mech och responsabel si fir de Begrëff Enseignement général mat Liewen a mat Contenuen ze fëllen? Wou ware se, déi net staatlech Institutionen? Fir mech hätt déi Diskussioun missen d'Basis gi vun enger reeller Bildungssoffensiv. Déi Diskussioun ass an engem Cercle fermé virbereet ginn.

E puer praktesch Remarken: Den éischte Fait ass, dass d'sozio-kulturell Situatioun vun de Kanner hei zu Lëtzebuerg en Impakt op d'schoulesch Leeschtungen huet. Am August 2002 sollt déi Etüd virleien. Wou ass se? Madame Minister, do ass e Vakuum entstanen an all Mesuren déi Der elo proposéiert an all Mesuren déi an der Etüd hei stinn hätten eng aner Basis, wa se géife fousen op der sozio-ekonomescher Etüd, déi ganz breet gefächert misst ausfalen.

Eng Analys vum soziale Statut vun de Kanner ass noutwendeg an ouni déi Analys vun de Méiglechkeeten, déi d'Kanner doheem hu fir ze léieren, fir sech ze bilden, fir och mat de Problemer, déi sech hinne stellen, fäerdeg ze ginn, kann een och keng Bildungssoffensiv maachen. Vum 6. Dezember 2001 bis haut hätt ee vill kënnen maachen. Dat as net geschitt an ech wollt einfach, fir dat ze verdäitlechen, och dee Saz aus der PISA-Etüd virliessen: „Also die Tatsache deutet darauf hin, dass die Schulsysteme anderer Länder besser mit den Benachteiligungen die durch einen unterschiedlichen sozio-ökonomischen Hintergrund bedingt sind umgehen können.“ Dat ass batter fir d'Lëtzebuurger Land a fir eise Schoulsystem.

Déi zweet Remarque: D'Lëtzebuurger Schoulpopulatioun ass esou heterogen zesummegeallt wéi niergendwou an Europa. Kanada ass nach vläicht dermat ze vergläichen, mä trotzdem stellt de Problem sech elo ganz anescht bei eis wéi a Kanada. Mä hien ass e comparabel zu verschiddene Regiounen am noen Ausland, an och comparabel zu verschiddene Stied am Ausland. Mir sinn net eenzeg-arteg an ech wëll just hiweisen op dat wat den Här Garcia dozou gesot huet, datt mer net elei eng Ausnahmesituatioun hunn, mä dass mer eis scho kënnen inspiréieren u Modeller déi fonctionnéieren.

D'Integratiounschancen an domat d'Bildungschancë vun den Net-Lëtzebuurger Kanner si mat der Bildungssoffensiv, Madame Brasseur, net besser gi wéi virdrun. Dir hutt de Punktekatalog vum Här Fischbach vu 40 Punkten ersat op e Punktekatalog vun ongeféier 20 Punkten. En ass reduzéiert ginn, mä qualitativ ass näischt Neies bäikomm.

D'Auslännerkand huet hei zu Lëtzebuerg keng optimal Chancë fir sech ze verwierklechen. Déi Erkenntnis ass al, d'Etüd Magrip huet dat scho gesot. A wat heescht dat? Et ka seng intellektuell Fäegkeeten net entwëckelen, et huet Schwieeregkeete fir sech an d'kulturellt Liewen hei zu Lëtzebuerg ze integréieren. Kuckt emol wéi niddreg de Prozentsaz, grad vu portugisesche Kanner a vu portugisesche Leit, an de Lëtzebuurger Kulturveräiner ass. Et ass beschämend fir d'Lëtzebuurger Kulturwelt, dass mer et net fäerdeg bruecht hu fir si ze integréieren, an et ass a mengem Aen zum gudden Deel e Fehler vun der Schoul. Dir hutt hei bei deser PISA-Debat och d'Chance verpasst fir eng kultur-politesch Debat ze féieren an domat en neie Wand, en offensive Wand an d'Integratiounsdebat eranzubréngen.

Dir musst Iech de Virwurf gefale loossen, datt och kee Wellen do ass fir ze präifen ob d'Contenuen, ob d'Matière an deelweis sécher och d'Methoden deem Zil ugepasst sinn, dat d'OECD gesat huet, nämlech d'Eléven an d'Kanner op d'Praxis virzubereeden.

Et gëtt keng Reform vun de Programmkommissiounen, et gëtt formal Emstrukturéierungen, et gëtt administrativ Emännerungen, mä déi Programmkommissiounen, déi maache sech net op fir d'kulturellt Liewen a si maache sech och net op fir berufflech Instanzen a fir Institutionen, déi souwisou amgaange sinn hiert Eegeliwen ze entwëckelen a mat Pabeieren op de Maart kommen an erauskomme. Et entsti Gremien, wou de Ministère de l'Education nationale nach nëmmen een Element ass an nach emol net dat wichtegst Element ass, fir zum Beispill d'Formation continue ze programméieren an op d'Pist ze setzen.

Drëtt Remarque: d'Ganzdagsschoul. Ech wëll do just op e méiglechen Etiketteschwindel hiweisen oder op eng Begrëffsverwirrung. D'Definitioun vun deem Begrëff ass net einfach. Ech hunn d'Impres-

sioun, wéi wa mir ënnert der Ganzdagsschoul éischter d'Begleedung no der Schoul verstinn, eng Begleedung, déi deelweis gemaach gëtt vu Pädagogen, mä haaptsächlech vun Net-Pädagogen. Mir brauchen onbedéngt e pädagogesche Konzept fir dee Begrëff Ganzdagsschoul dann ze fëllen. En dierf net zu enger Beschäftigungstherapie ausarten oder féieren. D'Schoul huet net d'Fonction vun enger Garderie. Déi Nomëtteger déi an der Schoul verbruecht ginn, dat si keng Spillnomëtteger. Ech wëll just do op ee Punkt hiweisen, deen awer als e grouse Manko am Lëtzebuurger Schoulsystem ëmmer nees duergestallt gëtt.

Dat ass dee klengen Deel, deen d'Erzéiung zur Konscht hei an e sem Unterrechtswiesen anhëlt, zum Beispill dee gerénge Stellewäert vun de musesche Fächer bei eis an op där anerer Säit deen héije Stellewäert deen d'musesch Fächer an de skandinavesche Länner hunn. Vläch wär d'Méiglechkeet, wann Der net de Courage hutt a wann Der et net fäerdeg bréngt fir d'Programmer, d'Schoulstonnen an d'Horairen op d'Kopp ze dréinen an d'musesch Fächer nei ze iwwerdenken an ze revaloriséieren, fir an enger Ganzdagsschoul méi ze maachen, an zwar net nëmmen an der Primärschoul, mä och am Lycée.

M. Claude Wiseler (CSV).- Här Scheuer, dierf ech Iech just eng Fro stellen?

M. Jos Scheuer (LSAP).- Jo.

M. Claude Wiseler (CSV).- Dir hutt gesot vun der Ganzdagsschoul mat de Konzepter, et wär net kloer wéi dat géing goen. Ech hu virdrun d'Konzept vun der Ganzdagsschoul, dat mir als Partei hunn, genannt an erkläert wéi een dat kéint maachen. Dir hutt awer elo net gesot wat dann Aert Konzept vun der Ganzdagsschoul wär, wéi Dir Iech virstellt wéi dat sollt ausgesinn am Primaire, am Postprimaire. Dat si jo awer wichtig Froen. Et sinn esou Wieder déi hei an d'Welt geworf ginn an déi Der awer net erkläert an Der sot net prezis, wat Der wëllt a wéi Der et wëllt.

M. Jos Scheuer (LSAP).- D'Madame Delvaux an ech, mir hunn eis d'Aarbecht opgedeelt. Ech hunn nach fénnef Minuten. Mir komme mat dem Konzept, et ass absolut kee Problem. Mir hate schonn am leschte Wahlprogramm munches driwwer gesot.

M. Claude Wiseler (CSV).- Et ass esou wéi an der Kommissioun, Dir kommt domat mä Dir schwätzt net driwwer.

M. Jos Scheuer (LSAP).- Ech wollt nach eppes soen iwwert d'Strukturen. Ech schléisse mech do souwuel un un dat wat den Här Wiseler virdru gesot huet wéi un dat wat den Här Garcia an och d'Madame Delvaux gesot hunn.

Mir hunn e Lëtzebuurger Schoulsystem dee cloisonnéiert ass, deen hiéarchiséiert ass. Et gi minimum 12, wann net 13 Septiëmen. Déi Gesamtschoul, déi d'Primärschoul duerstellt, hält nom sechste Schouljoer op an da flitt et auserneen. A wéi! Et sinn Essai gi fir et nees zesummen ze féieren. Den Här Garcia huet ganz diskret iwwert d'Gesamtschoul geschwat a vu Leit déi Carrière gemaach hunn trotzdem datt se bal zu Diddeleng ënnert d'Rieder komm waren an deem System. Den Här Wiseler huet vum Modulaire geschwat, awer haaptsächlech dee Modulaire op de Primaire bezunn.

Wéi ass et dass an deene Länner, wou d'Kanner am Längste beienee bleiwen, se am Beschten ofschneiden an der PISA-Etüd? Dat ass e Fait.

M. Claude Wiseler (CSV).- Neen, dat ass kee Fait.

M. Jos Scheuer (LSAP).- Déi meescht Länner hunn d'Integratioun méi wäit pousséiert wéi mir. Dat ass e Fait. Ech wëll net generaliséieren. Or, hu mir een Essai gemaach zu Lëtzebuerg fir déi additiv Gesamtschoul ze realiséieren, andeem mer nämlech de Préparatoire beim Lycée, beim Enseignement technique gelooss hunn? Madame Minister, Dir gitt ewell esou wäit fir esouguer de Préparatoire eraus ze huelen an ze ghettoiséieren. Ech fannen dat skandaléis. Dat ass net korrekt vis-à-vis vun deene Kanner an et ass och net korrekt vis-à-vis zum Beispill vun Koalitionspartner deen iwwerzeegt war dovun, datt de Préparatoire am Technique sollt integréiert bleiwen.

A wann eng Diskussioun interessant war, elei an der Chamber, da war et d'Diskussioun ëm de Modulaire. De Modulaire hu mer reser véiert fir de Préparatoire. De Modulaire war dee beschte System deen et gi ka fir am Préparatoire bei deene schwachste Schüler zu engem gudden Resultat ze kommen. An d'Madame Brasseur huet de System vun Modulaire mutatis mutandis iwwerholl am Primaire, andeem se nämlech aus zwee Joer, éischt an zweet Schouljoer, dräi Joer gemaach huet. Och dat ass eng Form vu modularem Unterrecht.

Ech froen Iech, wann een elo logesch denkt, da misst et méiglech sinn, fir dee modulare System ze iwwerdroen an eise ganzen Enseignement? Wann Der bescheide sidd, da bis op Neuvième, bis op Cinquième, oder besser bis op Quatrième. A wann ee wierklech couragéiert ass, da baut een e System op wou de modularen Unterrecht duerch all Type d'enseignement geet, vu Septième zum Beispill bis op Première. Da bréngt Der et fäerdeg, datt dee beschte Schüler, déi Élite vun där neierdénge esou vill geschwat gëtt, a sechs Joer d'Première huet an de Gros vun den Eléven, dee mécht d'Première dann a siwen oder aacht Joer. Dat wär eng Bildungssoffensiv déi Der maache kéint an dann hätt Der wierklech munches reforméiert am Lëtzebuurger Schoulsystem.

Als allerlescht nach e Wuert zur Integratioun. Mir haten an der LSAP en Owend wou iwwer Integratiounspolitik an Handicap diskutéiert ginn ass. Op deem Owend waren iwwer 100, 120 Leit. Et war eng Table ronde mat Leit déi net onbedéngt eppes mat der Partei ze dinne haten. An do war de Wonsch, datt d'Integratioun vu Kanner mat Handicap an der Schoul sollt organiséiert ginn. An d'Offer besteet, fir sech zesummen ze setzen, mat der Madame Minister a mat de Leit aus dem Ministère, dass dee Projet pilote Intégration orthopédagogique et Ediff net e Projet pilote bleift, mä datt een deen ausbaue kann am Intérêt net nëmme vun den Handicapéierten, mä och am Intérêt vun alle Partner an der Schoul déi munches kéinten do derbäi léieren.

Ech soen Iech villmools merci fir Är Opmierksamkeet.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Merci Här Scheuer. D'Regierung huet elo d'Wuert. Madame Brasseur wann ech gelift.

Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*.- Här President, Dir Damen, Dir Hären, ech wëll uganks all deene villmools merci soen déi un deem Débat deelgehooll hunn. An ech wëll och all den Intervenante merci soe fir déi Sérénitéit an där desen Débat sech ofgespillt huet. D'Schoul brauch nämlech Sérénitéit an et ass net a steriler Polemik wou mer Léisunge fir d'Schoul bréngen, wou mer d'Schoul vu muer virbereeden.

Ech wëllt och deene merci soen, déi am Virfeld vun dëser Debatt un den Hearingen deelgeholl hunn, déi am Virfeld vun dëser Debatt Aarbecht geleescht hunn, menge Mataarbechter am Ministère, mä och de Membere vun der Kommissioun. An do wëll ech virun allem der Presidentin vun der Kommissioun e grouse Merci soe fir déi Aarbecht déi se geleescht huet, mä och enger Partei, dat sinn déi Gréng, déi do konstruktiv Aarbecht gemaach hunn an - dat wëll ech hei rappeléieren - och wann ech mam Inhalt vun deem wat se gesot hunn net ëmmer d'accord sinn, mä si hu sech wierklech beméit konstruktiv Virschléi ze maachen.

Ech wëll hei net nach eng Kéier op all Facettë vun der PISA-Etüd agoen. Dat ass gemaach ginn an der Chamberskommissioun. Dat ass gemaach gi virun engem Joer an enger öffentlecher Debatt, an enger öffentlecher Duerstellung, déi am Conservatoire stattfonnt huet am groussen Auditoire, wou ganz vill Leit dobäi waren. Ech wëll och net nach eng Kéier soen, dass d'Duerchféierung hei zu Lëtzebuerg ënner anere Bedingunge stattfonnt huet, wat sécherlech d'Resultat net esou erschéngt gelooss huet wéi et awer kéint sinn.

Et ass och wouer, dass ons Schoulpopulatioun net mam Ausland ze vergläichen ass. Et ass hei gesot ginn, et wier awer mat Deeler vu Regiounen ze vergläichen. Mir ginn hei an e Lännervergläich gesat, an et muss een zum Beispill soen, dass mir 34,5% Auslänner hunn. Finnland, well dat ëmmer zitëiert gëtt, huet 2% Auslänner an hirem Schoulsystem. Dann den Hindeel vun den Elteren, an do ass eng Befroung gemaach ginn, wéi de Bildungsgrad vun den Elteren ass: An Däitschland gëtt ugin, dass 6% vun den Elteren net iwwert de Primärschoulsniveau erauskomm sinn. An der Belsch sinn et 9%, 18% a Finnland, mä bei eis sinn et 33%. Dat huet awer ze di mat der Zesummesetzung vun eiser Populatioun, an dass mer ganz vill - an dat ass net deene Leit hir Schold - op Immigratioun zrëckgegraff hu mat Leit déi op Lëtzebuerg koumen, déi aus engem System komme wou se net d'Chance haten eng gewësse Bildung zu kréien.

M. le Président. - Entschëllegt, Madame Minister, den Här Scheuer huet vergiess eng Motioun ze deponéieren. E muss dat öffentlech maachen.

M. Jos Scheuer (LSAP). - Merci, Här President. Ech wollt nach den Dépôt vun enger Motioun maachen. Si war mer ënnert d'Blieder geruscht.

Motion 12

La Chambre des Députés,

- *considérant que les résultats de l'étude de PISA sont plus que décevants pour le Luxembourg;*

- *considérant qu'il faut procéder à une remise en question fondamentale des savoirs et compétences que l'école doit développer chez les enfants et les jeunes;*

- *considérant qu'une révision des programmes et des méthodes ainsi que l'organisation des cycles scolaires et des services d'accompagnement s'impose;*

invite le Gouvernement

- *à prévoir dans chaque établissement de l'enseignement secondaire des infrastructures pour assurer l'accueil et l'accompagnement des élèves hors des heures de classe;*

- *à assurer l'accompagnement des élèves par un personnel compétent et en nombre suffisant;*

- *à réformer l'organisation de l'enseignement secondaire de sorte à assurer une plus grande flexibilité et perméabilité des structures.*

(s.) Jos Scheuer, Jean Asselborn, Mady Delvaux-Stehres, Ben Fayot, Marc Zanussi.

M. le Président. - Merci, Här Scheuer. Madame Minister, Dir hutt d'Wuert erëm.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - Et gesäit een also, dass de Bildungsniveau vun de Kanner vun Heem aus ganz anescht ass, wéi dat am Ausland de Fall ass.

An de Fait och, dass mer méi Sprooche mussé léieren, stellt besonnesch fir déi Kanner, déi scho Schwiereregkeeten hunn, nach méi Problemer duer. Dat sinn awer alles Erklärungen, déi eis net däerfen dozou verleeden d'Aen zou ze maachen.

Bei der PISA-Etüd muss ee menger Meenung no dräi Punkten zrëckhalen, déi ons awer erschrecken dinn. 14,5% vun de Kanner konnten net getest ginn, well se net de minimale Kompetenzniveau am Liesen hunn. Zweetens d'Schoul bréngt et net fäerdeg déi sozio-ekonomesch Differenzen auszegläichen. Drëttens hunn d'Schüler einfach Schwiereregkeeten dat Wëssen, wat se hunn, ze applizéieren, an der Praxis unzewenden.

D'Etüd vun der OECD ass also eng wichteg Erkenntnis, mä se ass selbstverständlech net alles. Ech hunn et op dëser Tribün gesot an ech widerhuelen et och nach eng Kéier: Et geet elo net ëm Scholdzouweisung. D'Schoul ass eng Resultante vun der ganzer Gesellschaft. D'Schoul ass de Reflet vun der Gesellschaft. Et geet also elo net drëm mam Fanger op eng Kategorie ze weisen, fir ze soe wou déi schlecht Resultater hierkommen. Dat heescht et gëtt net dee Schëllegen, et gëtt och net deenen, deenen d'Léisung erbäibréngt an et gëtt och net eng Léisung. Et kann ee grouss Theorien entwéckelen, mä et gëtt keng Wonnerméttel. De Professor Jürgen Baumert, deen ee vun de wëssenschaftleche Leeder vun der Etüd ass,...

M. le Président. - Ech géif d'Kollege bieten, hir Diskussioun vläicht dobaussen ze féieren, awer der Madame Minister och elo nozelauschten. Jiddereen heibannen huet jiddferengem nogelauschtert, da loosse mer elo och der Madame Minister nolauschten.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - Ech verlaangen net, dass ee mir nolauschtert, mä awer dass ech mech ka konzentréieren a wann ech Niewegesprächer esou haart matkréien, dann ass dat relativ schwier. Merci fir Aert Verständnis.

M. Ben Fayot (LSAP). - Madame Minister, et ass bei eis jo wéi an der Schoul.

(Hilarité)

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - Wat huet de Professor Jürgen Baumert, deen ee vun de wëssenschaftleche Leeder vun der Etüd ass an dee jo och hei an der Kommissioun ass, gesot? Ech zitéieren: „Ich fürchte mich am meisten vor den Personen, die jetzt genau wissen was zu tun ist.“ Ech mengen dat ass en Zitat wat mer eis gutt mussen verhalen, vun engem dee wierklech Expär an där heiter Matière ass.

De Professor Rolf Dubs, dee Wirtschaftspädagog vun der Uni vu St Gallen ass a bei deem eng ganz Rei vu Schouldirekteren, Inspektoren a Leit aus dem Ministère eng Formation continue matgemaach hunn, huet an engem remarquable Artikel an der Neue Zürcher Zeitung vum 5. Januar 2003 Folgendes geschriwwen: „Wie immer im Bildungswesen sind solche Ranglisten jedoch gefährlich, weil sie nur ein grobes Gesamtbild ge-

ben, das sich an wenig aussagekräftigen Mittelwerten orientiert und alle Voraussetzungen für Fehlinterpretationen schafft. Auf der einen Seite stehen die Vereinfacher, die meinen weil Finnland an der Spitze liege müssten die Wesensmerkmale des finnischen Bildungssystems in das eigene Land übernommen werden um rasche Verbesserungen im eigenen Bildungssystem zu erreichen.

So glauben beispielsweise Vertreter der deutschen Gesamtschule PISA hätte bewiesen, dass diese Schulgestaltungsform besser sei, weil Finnland ein weniger differenziertes Schulsystem hat, als einzelne deutschsprachige Länder. Hier liegt die grosse Gefahr von PISA. Viele Bildungspolitiker und Bildungspolitikerinnen ziehen aus einzelnen Ergebnissen der Studie lineare, kausale Schlüsse. Sie glauben man könne aus einzelnen Daten unmittelbare Zusammenhänge heraus lesen und erhalte aus den erfolgreichen Ländern gleich konkrete Hinweise dafür wie das eigene Schulsystem zu verändern sei. Solche Analogieschlüsse sind nicht nur gefährlich, sondern meistens falsch, weil sie den vielen kulturellen, demographischen, sozialen und bildungspolitischen Unterschieden in keiner Weise Rechnung tragen. Offensichtlich spielt auch die Umsetzung von Schulreformen eine bedeutende Rolle. Finnland arbeitet in kleinen Schritten, die es aber konsequent durchsetzt.“

Domat gëtt et daitlech, dass een net kann ee Modell transplantéieren an en anert gesellschaftlecht Umfeld. Et kann een dat net an et ass souger geféierlech. Wann ech ons mat Finnland vergläichen: Finnland huet zum Beispill eng Lieskultur säit éiweg gehat. Wann e Finn op d'Welt kënnt, da kritt hien e Liesbuch geschenkt. Mir hu vläicht éischter Tendenz him e Spuerbuch ze schenken.

(Hilarité)

Une voix. - Dat ass richtig.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - Schonn do gesäit ee kulturell Ennerscheeder. Mir müssen also de schwierge Wee goen eis eege Konzepter ze entwéckelen a se Schrëtt fir Schrëtt och an der Praxis ëmsetzen. Et gëtt keng fäerdeg Léisung, mä et gëtt eng Rei vu konkrete, klengen, mä wichtige Schrëtt fir d'Schoul ze verbessere mat all hire Composanten.

Sécher spillen d'Strukturen dobäi eng Roll, mä et ass awer am Alldag an der Schoul wou den Hiewel muss ugesat ginn.

Une voix. - Très bien.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - Mir müssen eng Schoul vun der Integratioun hunn an dofir muss mer am Précoce ufänken d'Integratioun ze dévoppéieren andeem mer och op d'Sproochentwécklung setzen. Den Unterricht muss sech fir d'éischt och op dat Wesentlech konzentréieren. Ech hunn dat Basics genannt, wat vill kritiséiert gëtt, mä den Jack Lang, fréiere sozialisteschen Unterrichtsminister a Frankräich schwätzt vu Retour aux sources oder de Luc Ferry, dee jëtzege Unterrichtsminister a Frankräich, schwätzt vum Essentiel. Et ass also dora keen Ennerscheed. Et ass just eng aner Terminologie.

(Interruptions)

M. Jos Scheuer (LSAP). - Kuckt emol am «Petit Larousse» no.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - De Laurent Fabius huet geschriwwen: „le plus important“, dat war just virun de Wahlen, „lire, écrire, compter“. Dat hunn ech zum Beispill am Monde gelies, ënnert der Handschrëft vum Laurent Fabius, en eminente Sozialist.

(Brouhaha général)

Et gëtt mir vu verschidde Säite virgeworf, meng Approche wier net wëssenschaftlech genuch. Ech sinn e Pragmatiker, dat ass richtig, a wann een ënner wëssenschaftlech mengt déi Dérivë vun der Pédagogie déi am Laf vun de Jor-zéngte gemaach gi sinn, da sinn ech net fir d'Wëssenschaft, well dat huet näischt mat Pédagogie ze dinn, mä dat ass dat wat ech als Pédagogismes wëll bezeichnen.

A mengen Aen ass et onsënneg iwwer Métacognitioun ze diskutéieren, ze schwätzen an ze probéieren dat ze definéieren, wa mer et net fäerdeg bréngen dass d'Kanner d'Einmaleins léieren, eng Règle de tri kënne maachen a richtig uwenden a wa mer et net fäerdeg bréngen dass d'Kanner net nëmmen en Text liese kënnen, mä och en Text verstinn. Et ass jo och do wou PISA ons gewisen huet, dass mer falsch leien.

Wann ech vu Basics schwätzen: liese, schreiwen a rechnen, dann ass dat net alles, mä ouni déi Basics ass awer all de Rescht wierklech net méiglech. Wann ech näischt weess, da kann ech kee Wëssen uwenden an net handeln. Ech kann och kee weidert Wëssen opbauen, well et ass keng Basis do. Dofir muss mer op der Basis de Kanner dat mat op de Wee gi wat se brauchen, fir dass se eng Allgemengbildung kënnen dévoppéieren.

D'Allgemengbildung ze definéieren ass net evident. Et ginn e puer Aspekter, déi ech wëll erausgräifen. Fir mech muss d'Allgemengbildung eng Hëllef si fir Wichteges vu manner Wichtegem ze ënnerscheeden. D'Allgemengbildung muss och e Moosstaf si fir e sënnavollen, kriteschen Émgang mat den Informatiounen kënnen ze maachen. D'Allgemengbildung muss och en Hannergrond duerstellen, fir dass een net d'Affer vu renge Modeerscheinunge gëtt, an d'Allegemengbildung muss als Norm dänge fir ethesch a verantwortlecht Handeln. Fir dëst ze erreeche muss een awer fir d'éischt all déi aner Grondfäegkeeten hunn, soss kënnt een net zu deem dote Schrëtt.

Leider gi mer awer ze vill oft iwwert d'Grundwëssen ewech a menge mir missten onse Kanner alles bäibréngen. Dass dat en iwwerflächleche Saupoudrage ass, dat ass heiansdo interessant, mécht och ganz oft Spaass, mä et bleift näischt sëtzen, d'Kanner behalen dat net an et ass duerno kee Fong do.

D'Schoul ass och kee Club Méditerranée, wou d'Enseignante GOe sinn oder Edu-Entertainer, wou se d'Kanner müssen dauernd bei Laun halen. An der Schoul ass et net anescht wéi beim Sport. Et gëtt sech en Zil gesat an da gëtt trainéiert, och haart trainéiert, well ouni dat geet et net fir dëst Zil ze erreechen. An deenen dee gesäit dass hie Progrèsé mécht, kritt och ëmmer méi Freed drun: Freed un der Leeschtung, Freed un der Aarbecht, déi gutt a propper gemaach ass a Freed um Effort. Et ass dat, wat mer onse Kanner mussen vermëttelen: Freed un der gudder Aarbecht a Freed um Effort.

Déi déi mer virwerfen dat wiere konservativ Wäerter, déi wësse genee dass déi Astellungen zur Aarbecht och an Zukunft wichtig sinn an ëmmer méi wichtig ginn. Et kënnt ëmmer méi op Prezisioun un, ëmmer méi müssen d'Leit bereet sinn nei Défien opzehuelen, sech fir nei Saachen opzemaachen, ëmmer méi mussen se dispo-

nibel si fir Neies och nach derbäi ze léieren.

Et gëtt elo säit Méint gesot et géif um Terrain näischt geschéien, et géif sech an der Bildungspolitik näischt bewegen. Dat si Kritike vu Leit déi deelweis mat menger Approche net d'accord sinn, mä ech hunn awer, mat Ausnahm elo vun dem Ofschafe vun der drëtter Méiglechkeet an dem Koeffizient fir d'Relioun oder d'Morale laïque, nach keng vun deenen eenzelne Mesurë gesi wou ee carrément dogéint gaangen ass.

Et gëtt gefrot: Wou ass d'Bildungs-offensiv? Mä ech muss lech soen, si ass op alle Pläng amgaangen, mä et ass net dat spektakuläert wat an d'A muss stiechen. Et ass mir dru geleeën, dass dat an aller Rou geschitt, well wat d'Schoul nämlech brauch, dat ass Rou a Sérénitéit.

(Interruptions)

A mir müssen d'Enseignanten a Rou schaffe loosse.

(Interruptions)

Ech loosse mech, Här President, net duerchernee bréngen.

Une voix. - Den Här Boden genéisst dat.

Mme Anne Brasseur, Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports. - An ech ginn net mat op dee Wee, wou jorelaang iwwer spektakulär Projeten an Iddie gestridde ginn ass, déi finalement ni zur Realisatioun kommen. Mä et ass am deeglechen, am prakteschen, wou mer müssen e Schrëtt virgoen.

Mir brauchen och an der Schoul nieft der Rou Konstanz, an dat sinn e puer kloer Iddien an Aktiounen, no deenen d'Leit sech kënnen richten. An dofir wëll ech, Här President, vun dëser Geleeënheet profitéiere fir eng Rei Aktiounen opzezielen, déi ausgeschafft gi sinn, jo déi schonn ausgeschafft goufen éier d'PISA-Resultat do wor. Ech hunn nämlech net op d'PISA-Resultat gewaart, an do ginn ech der Madame Durdu Recht, fir feststellen, dass munch Défizienzen do wieren, mä do ass schonn u Programmer geschafft ginn. An ech géing lech dann och eng Rei vun deenen Dokumenter wëllen iwwerreechen.

Dat si kleng Schrëtt, mä dat si konkret Schrëtt déi wichtig sinn, well et ass um Terrain wou een de Kanner eppes muss bäibréngen, et ass bestëmmt net an der Debatt hei an der Chamber.

Ech leeën an der Educationioun Wäert drop, dass ganz ënnen ugefaange gëtt. Dat heescht bei deene klenge Kanner, well et ass an deenen éischte Jore wou sech d'Fundament mécht. Wann dat wat se do mat op de Wee kréien net genuch gefestegt ass, da leide se hiert ganzt Liewen dorënner. D'Kanner müssen also Grundwësse vermëttelt kréien, si mussen léieren ze verstoen, si müssen dann och léieren dat Wësse praktesch unzewenden. Dat sinn déi Hauptpunkten, déi d'PISA-Etüd als Schwächen och opgeworf huet.

Wat geschitt an deenen eenzelnen Ordres d'enseignement? Am Précoce? D'Zuel vun de Klassen huet elo permanent zougeholl an am Moment profitéiere 56% vun deenen 3-jährege vun där Offer. Déi Offer soll och ëmmer fir d'Kanner fakultativ bleiwen, well d'Eltere müssen de Choix hunn ob d'Kanner solle mat dräi Joer ageschoult ginn. Mä d'Gemenge misste bis 2005 prett sinn. An ech bedauern et, genee wéi aner Leit, dass verschidde Gemengen, besonnesch grouss Gemengen, déi Offer nach net hunn; wéi beispillsweis d'Gemeng Esch.

Fir dass de Précoce net eng einfach Garderie ass, mä dass och mat de Kanner geziilt geschafft gëtt, ouni dass et awer eng richtig Schoul ass, hu mer e Plan cadre

ausgeschafft, dee säit der Rentrée 2000 applizéiert gëtt, an ech iwwerreechen lech deem.

Am Préscolaire ass et enorm wichteg, dass mer d'Sproochentwécklung vun de Kanner fördern. Fir d'auslännesch Kanner, mä och fir d'Lëtzebuerger Kanner, wou mer leider hu misse feststellen, dass bei enger Partie d'Sproochentwécklung hannendran ass, well net méi mat de Kanner geschwat gëtt. An dofir ass eng ganz Partie vun didakteschem Material ausgeschafft ginn, zum Beispill een CD-Rom, de „Klick mam Nick“, wou ee systematesch och Lëtzebuergesch ka léieren.

■ **Une voix.**- Dat ass mer awer nei.

■ **Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports.***- Den Här Bettendorf, dee kuckt esou. Den Niki Bettendorf kann dann och de „Klick mam Nick“ ganz gäre kucken.

Et ass och wichteg, dass an der Schoul Verhalensregele geléiert ginn. A wéi ech vun deene fënnef Wieder geschwat hunn, dunn ass dat an d'Lächerlecht gezu ginn. Ech wier frou wann ech iwwerhaapt net misst iwwert déi fënnef Wieder moien, addi, merci, pardon a wann ech gelift schwätzen. Mä et ass leider esou, dass et eng Rei vu Kanner ginn déi dee Bagage net mat op de Wee kréien.

(Brouhaha général)

An et si just déi Kanner, déi duerno am meeschte Schwierigkeeten hunn. Dofir mäin Opruff: D'Schoul kann net alles maachen, dofir hunn ech gesot, et wier wünschenswäert wa se déi fënnef Wieder géinge kennen. Mä an der Schoul mussen déi och geléiert an dauernd geübt ginn, dass dat net eppes ass wat iwwerflësseg ass, au contraire.

Virun allem mussen d'Kanner och mieren, dass d'Schoul mat den Elteren zesumme schafft. An dofir hunn ech mech och bei der Rentrée mat engem Schreiwes un d'Eltere gewannt, fir déi Kanner déi an d'éischt Schouljoer ginn, an do steet expressis verbis - Madame Delvaux - am Text dran, wann et Schwierigkeete gi sollen d'Eltere sech un d'Léierpersonal wenden. Dat steet effektiv an deem Bréif dran.

Am Primaire, muss ech soen, dass all Kand Liesen, Schreiwes a Reche muss léieren, well soss d'Missioun vun der Schoul net erreecht gëtt. An allerdéngs gesäit een, dass eng Partie vun auslännesche Kanner d'Wieder emol net richtig an hirem Kontext verstinn. An dofir hu mer eng nei Method vun der Alphabetiséierung ausgeschafft. Et ass net dass et do verschidde Fibeles ginn, et ass eng Fibel wou mer a Formationscontinue, fir d'éischt op fräiwëlleger Basis, mat den Enseignantë geschafft hunn. Et war fir d'éischt een Drëttel vun den Enseignantë vun den Éischtklässler déi matgemaach hunn, dëst Joer sinn et zwee Drëttel, a vum nächste Joer u gëtt et dann obligatoire.

Déi Leit kréien eng Formation continue, et gëtt dauernd évaluéiert wéi se mat deem Material schaffen, an da fuere mer domat virun. Wéi ech an de Ministère kouw, ass do 20 Joer laang mam Simsababim ënnerriicht ginn. Et woren Enseignantë net méi zefridden an du gouf et och Enseignantë wou jiddferee seng Method erausgesicht huet. Dat kann awer net an eise Schoulwiesen dat richtig sinn, well mir mussen awer eppes hu wou d'Kanner komparabel Approchen zum Liese léieren. An den Avantage bei där neier Fibel, Här President, ass och deem dass Däitsch als Sprooch strukturéiert geléiert gëtt. Wat bis elo hei zu Lëtzebuerg nach net de Fall war, an hei ginn ech lech ganz gären déi Fibel.

(Brouhaha général)

Dann am zweete Schouljoer. De Simsababim hat virgesinn, dass do och e Liesbuch kéim. Do ass ni e Liesbuch ausgeschafft ginn. Ech weess net firwat, mä et kouw kee Liesbuch. Mir hunn elo e Liesbuch ausgeschafft wou et net nëmme drëm geet, dass d'Kanner solle Geschichte lesen, mä wou et och ëm Textverständnis geet, wat iwwerpréift gëtt - ee vun deene Problemer, déi mer bei PISA entdeckt hunn -, an dat gëtt elo mam zweete Schouljoersbuch gemaach.

Allgemeng muss d'Freed um Liesen ënnerstëtzt ginn, well an der Schoul kann een hinnen d'Instrument ginn an d'Kanner incitéiere fir ze lesen, mä säi Wësse kann een nëmme verfeinere, vervollstännege, an d'Sprooch och entwéckelen, wann ee vill liest. An do ginn et eng ganz Rei vun Initiativen, privater, an de Schoulen, an de Klasse selwer. Et ass och zum Beispill eng Broschür ausgeschafft ginn, Här President, „Bücher gibt's nicht zur Weihnachtszeit“, fir den Elteren ze soe welch Bicher ee kéint fir kleng Kanner iwwerreechen. Mir hunn och vum Ministère de l'Education nationale Lieszeechen erausgi mat dem Slogan drop „Lies emol e Buch“. Mä dat soll sech net nëmme u Kanner an u Schüler adresséieren, mä och un eis selwer. Hei ass d'Liesbuch.

(Brouhaha général)

■ **Une voix.**- Un d'Deputéierten.

■ **Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports.***- Un d'Deputéierten zum Beispill.

Fir d'Kanner déi Schwierigkeeten hunn - an do ass hei schonn driwwer geschwat ginn - schreiwes a rechnen ze léiere besteet d'Méiglechkeet, déi zwee éischt Joer mat engem Cycle d'apprentissage an dräi Joer ze maachen. An do sinn iwwer 30 Gemengen, déi entretemps do matmaachen. Och dat ass eppes wou d'Personal muss forméiert ginn, wou ee muss matmaachen. Dat Impliséiere bei Enseignantë déi net esou gutt kéinte matenee schaffen, do zéien dann d'Kanner de kierzere. Dofir hunn ech léiwer mir bauen dat mat de Leit um Terrain selwer op.

Dann hu mer och am Primaire Wäert drop geluecht, dass d'Kanner regelméisseg musse fir d'Schoul schaffen. An do, Här President, wëll ech ee Wuert zu den Hausaufgabe soen. Et sinn der jo déi soen, d'Kanner dierfte keng Hausaufgab opieruecht kréien. Wat hu mer dann erreecht? Déi Kanner, wou d'Elteren awer doheem mat hinne schaffen, well et kann ee jo awer kengem dat verbidden, déi maachen nawell Exercicen. An déi aner wou d'Elteren dat als net esou wichteg gesinn, well se dat och net können als wichteg gesinn, déi Kanner maachen näischt.

Gëtt dann de Gruet téschent deenen zwee méi kleng? Neen, e gëtt méi grouss. Dofir sollen an de Schoulen Hausaufgabe preparéiert ginn, d'Kanner musse se doheem an engem raisonnablen Délai maachen, ouni d'Hëllef vun den Elteren. Vun den Eltere froen ech awer eppes, an zwar dass si kucken dass d'Hausaufgaben effektiv gemaach sinn. D'Eltere musse sech och fir dat interesséiere wat an der Schoul geschitt. An et ass dann un der Schoul fir d'Hausaufgaben ze kontrolléieren.

Am Fall wou Schwierigkeeten optrieden hunn ech och den Eltere recommandéiert - an dat steet och an där Broschür, déi ech u se gemaach hunn -, wann d'Kanner hir Hausaufgaben net eleng fäerdeg bréngen, dass se sech sollen un d'Enseignantë wenden. Et kann een dat nämlech nëmme zesumme maachen. Ouni Widerhuelung gëtt et keen Apprentissage. An dofir mussen doheem Hausaufgabe gemaach ginn.

Am Primaire gëtt virun allem am Ufank vun all Schouljoer d'eege-stänneg Léieren ënnerriicht. De Kanner gëtt gewise wéi een eege-stänneg léiert, an dat steet och an der Circulaire de printemps. Et ass eng Technik déi een duerno d'ganz Liewe muss können uwen-den.

Wat d'Franséisch ubelaangt, Här President, do maachen ech mer wierklech eescht Suergen. Menger Meinung no muss an den Enseignement vum Franséische vun der Primärschoul u méi Systematik erakommen an dofir mussen och erëm Vokabelen an der Iwwersetzung geléiert ginn. Deemnächst wäert ech och e Vokabelsbuch presentéieren. Hei ass eng Publikatioun iwwert d'Franséisch an der Primärschoul dat ech lech iwwerreechen.

All déi Mesurë gi vu verschiddene Leit belächelt, mä ech muss lech soen, Här President, ech sinn iwwerzeegt dass et déi richtig sinn, soss géif ech mech selbstverständlech net esou beméien. Ech iwwerloossen dann all Mensch d'Appréciatioun doriwwer ob en dat gutt fënn oder net.

Verschidde Programmer si menger Meinung no iwwerlueden, an do besteet jo Unanimitéit an der Feststellung hei, a mir hunn an der Primärschoul d'Programmer schonn nogekuckt, wéi beispillsweis deen an der Geschicht, wou de Volume reduzéiert ginn ass.

Et ass vill iwwert d'Evaluatioun geschwat ginn. D'Evaluatioun bleift, esou laang ech d'Responsabilitéit hunn, bei deem bestehende Muster. Dat heescht, dass mer bis 60 Punkte ginn. Dat ass eppes un dat mer gewinnt sinn, wéi mer solle virgoen. Niewent deem Punkte-gi bis 60 soll et awer vill méi differenziéiert an Zukunft gehandhaabt ginn, fir dass d'Elteren och méi kenne gesinn an a Kontakt mat der Schoul trieden, fir ze kucke wéi d'Progress vum hire Kanner sinn, an dofir ass en neie Livret scolaire ausgeschafft ginn, deen dëst Joer vun den Enseignantë kann ugewannt ginn op fräiwëlleger Basis. Mir kréien da Feedback vun hinnen. Et sinn och Aarbechtsgruppe fir dat ze begleeten am Kader vum SCRIPT. Da gi Konkusiounen gezu fir dat dann d'nächst Joer definitiv anzeféieren.

Dann ass hei geschwat gi vun Epreuves communes, fir de Schüler an den Enseignantë et ze erméigleche fir ze kucke wou den Niveau vun hire Kanner par rapport zu deenen aneren ass. Et sinn Epreuves communes ausgeschafft ginn déi fakultativ am zweeten an am véierte Schouljoer können duerchgeféiert ginn. Ech sinn der Meinung, dass een do beim Fakultative soll blieden, well heiandsdo sinn d'Klassen esou heterogen, dass et schwierig ass Vergläicher ze maachen. Dofir kann ech net domat d'accord sinn, déi elo obligatoresch anzeféieren am zweeten an am véierte Schouljoer.

Mä et ass net nëmme de Contenu dee wichteg ass. Et ass och d'Be-treung ronderëm d'Schoul. An déi Struktur gi vun de Gemengen organiséiert an dat steet ënnert der Tutelle vum Familljeministère, well deen eppes dovunner kennt. Schoul halen ass net Kannerbetreung. Hei gëtt gesot Kannerbetreung, dat wier einfach Zäit verluer. Mä d'Kanner mussen och emol Zäit hu fir ze ootmen an déi Betreungsstrukturen, déi vun de Gemengen en place gesat ginn, si Betreungsstrukture wou d'Kanner solle gehollef kréie sech ze entwéckelen. Dat ass wuel wichteg, mä et dierf awer net alles an der Schoul a mat der Schoul geschéien. Ech mengen, dass dat eng gutt Kompetenzop-deelung ass.

Am Moment ginn et 37 Gemengen déi Schoukantinen hunn. An 19

Gemenge fonctionnéiert e Service d'accueil, wou een awer, wann ech d'Sad Lëtzebuerg huelen, well vill Quartiere betraff sinn, wäit iwwert déi Zuel eraus kënn. An 33 Gemenge gëtt et Ganzdagsfoyeren.

Ronn d'Halschent vun de Gemen-gen offréieren och Hausaufgaben-hëllef.

Wat de Personnel enseignant ubelaangt, ass et wouer dass mer do eng Pénurie hunn, mä Gott sei Dank konnte mer besser rekrutéieren an deene leschte Joren u quali-fizéiertem Personal, mä de Problem ass net geléist. Mir hunn awer elo 13,6% méi Personnel enseignant breveté wéi dat nach virun dräi Joer de Fall wor.

D'Zuel vun den Aschreiwungen an d'Cours vum der Formation continue, op déi zu Recht hei gepocht ginn ass, ass enorm héich. Mir hunn, Primaire a Postprimaire zesummen, ronn 6.700 brevetéiert Enseignantë. Do hate mer 4.575 Aschreiwungen. Dat mécht en Taux de participation vun 68% aus. Et ass richtig, dass mer dat scho vill méi strukturéiert hu wéi dat am Ufank wor an dass net jiddferee sengem Dada kann nogoen an der Formation continue. Mir wäerten och verstärkt am Kader vun der Autonomie vun de Secondaire- an de Secondaire technique-Gebai-er dozou iwwergoen dass d'Schoule selwer kenne Formation continue fir hir Enseignantë maachen, well dat da méi deene Besoinen entsprécht déi an där Schoul sinn.

A wat d'musesch Fächer ubelaangt, do muss ech soen dass besonnesch an der Circulaire de printemps - an ech ginn dovunner aus, dass den Här Scheuer als Buergermeeschter déi jo awer gelies huet - steet, dass besonnesch am Primaire dëst Joer e Gewicht geluegt gëtt op d'Musekserzéiung. An der Musekserzéiung geschitt ganz vill an ech leeën och Wäert op de Sport.

■ **Une voix.**- Déi Impressioun hunn eis Sportsproffen awer net.

■ **Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports.***- Éischtens si mer hei an der Primärschoul, an de Sport resuméiert sech net nëmme an der Zuel vu Stonnen déi gehale gi sinn, mä an enger Gesamttatitute.

Ech wor op engem Kongress, Här Krecké, vun der UNESCO iwwert de Sport an do hunn ech gesot d'Kanner misste sech och méi beweegen, et kënn ee sech e Périmètre de protection ronderëm d'Schoule virstellen, dass ee méi misst zu Fouss goen, well och dat géif scho munche Kanner hëllef. Du huet e Vertrieder aus dem Butan gesot, hire Problem wier e ganz aneren. Do wieren d'Kanner scho midd wa se an d'Schoul kommen, well si schonn zwou Stonnen ënnerwee sinn. Ech hunn dann awer léiwer ons Problemer wéi hir.

(Interruptions diverses)

■ **M. Jacques-Yves Henckes (ADR).**- Dat sinn déi kleng Schrëtt.

■ **Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports.***- Eng Schoul fir all Kand, Här President, ass awer net nëmme nei Bicher, nei Methoden, mä eng Schoul fir all Kand ass eng Schoul wou sech ëm all eenzelt Kand och gekëmmert gëtt. Et ass do wou mer den Hiewel och musen usetzen. Dat kann een net dekreteieren. Dat muss een um Terrain maache mat de Leit. Zum Beispill fir de Leit ze hëllef wann hir Kanner Schwierigkeeten hunn, fir net vun engem Service zum aneren ze lafen, hu mer duerch d'Gesetz vum 30. Juli 2002 Bureaux régionaux geschaaft. Déi fonctionnéieren awer nach net iwwerall, well et geet net duer hei e Gesetz ze stëmmen an dann ze mengen am September géing et scho lafen.

Mir hu säit dem September méi Inspekteren; Büroes musse mer jo eréischt ariichten. Et gëtt Prozedure beim Stat, wéi déi Bureaux régionaux agedeele sinn a wou d'Centres sinn. Dat ass op enger Kaart uginn, déi ech och ganz gären hei iwwerreechen. Mir hunn also eng Plaz wou den Inspektorat, d'Commission médico-psycho-pédagogique an d'Services de guidance zesummen ze fanne sinn.

Wat d'Kanner ubelaangt déi Léierschwierigkeeten hunn, do muss ee sech wierklech Suerge maachen, well et sinn der vill. Do ass an deenen zwee leschte Jore besonnesch Wäert op d'Formation continue vun den Enseignantë gehale ginn. 5% vun de Kanner hunn den ADS-Syndrom, en Opmierksamkeetsdefizit. Deene Kanner muss speziell gehollef ginn. Et ass ganz schwéier do en Diagnostique ze maachen. Fir do der Formatioun ze hëlfe, d'Enseignantë an d'Elteren ze ënnerstëtzen, hu mer zesumme mat Spezialisten en CD-Rom iwwer „ADS in der Schule“ entwéckelt.

An der Education différenciée, do probéiere mer méi a méi Integratiounsklassen ze schafen. Et ass gefrot gi wéi d'Evaluatioun wär. Ech hat mat Ärer Chamberskommissioun, Här President, zesumme Visiten organiséiert an de Centres d'éducation différenciée. Leider war d'Oppositioun net do, mat Ausnahm zu lechternach. Do war den Här Scheuer als Buergermeeschter vun der Gemeng present. Ech bedauern also, dass d'Oppositioun net vun der Offer profitéiert huet fir an déi Centres kucken ze goen. Wat versti mer ënner Centre inté-gré? Dat ass, dass mer d'Centres d'éducation différenciée bei d'Primärschoule setzen, wéi dat zu lechternach an zu Réiser de Fall ass, a wéi mer dat och elo zu Betzder zesumme mat der Gemeng plangen. Dat waren e puer Punkten zum Primaire. Elo zum Post-primaire.

Am Post-primaire musse mer wierklech géint den Echec scolaire virgoen. An och do: Fir géint den Echec scolaire virzegoe musse mer d'Kanner vun Ufank un ënnerstëtzen a méi eng Prise en charge vun de Kanner maachen. Dat heescht, och do muss sech ëm d'Kanner gekëmmert ginn. An dat geschitt doduerch dass éischtens de Kontakt mat den Eltere vill méi intensiv gesicht a gemaach gëtt. De Carnet de liaison, dee viru Joren ausgeschafft ginn ass, ass awer ni esou applizéiert ginn. Dat ass wou d'Schoul schrëflech den Eltere kann eppes matdeelen. Et ass e Carnet dee ganz gutt gemaach ass. Dee muss erëm intensiv applizéiert ginn. Dat gouf et fir de Secondaire technique. Dat hu mer och fir den Enseignement secondaire vun deser Rentrée un développéiert. Donieft musse vu Septième un d'Kanner encadréiert ginn duerch eng Aart Tutorat, wat an deene meeschte Schoulen och leeft.

Elo zur Evaluatioun. Zur Evaluatioun hunn ech scho beim Primaire driwwer geschwat. An do ass et richtig, dass mer zu méi enger differenziierter Beschreiung och vun de Schüler musse kommen. Et gëtt verschidde Schoulétablissementer, déi dat scho maachen. Si können dat maachen, an ech encouragéiere se och. D'Note-seuil ass vu 25 op 27 eropgehuwe ginn. Do ass net vill dobaussen driwwer geschwat ginn. Et gëtt gesot, et geschitt näischt. D'Kompenséieren huet zu Abue geféiert. Déi Abuen hunn ech probéiert opzefänken andeem d'Note-seuil gehéicht ginn ass an och dass een en Haaptfach net méi ka kompenséieren. Dat ass duerch de Règlement grand-ducal vun 30. Dezember 2001 geschitt an ass säit der leschter Rentrée applizéiert ginn.

Iwwert d'Evaluatioun gouf et esou eng Instruktioun vun 1977. Déi ass nach vum deemolege Statssekretär, dem Här Linster. Déi ass ni

adaptéiert ginn. Ech hunn déi adaptéiert, Här President. Ech hunn lech déi och matbruecht. Doran ass virgesinn, dass dat méi konstant Schaffen, dat méi regelméisseg Schaffen och soll uerdentlech évaluéiert ginn. Dozou gehéieren natierlech d'Hausaufgaben, genee wéi am Primaire och.

Fir Neuvième a Cinquième sinn d'Epreuves communes ageféiert ginn. An do si se obligatoresch. Zejoer op der Neuvième, elo gi se och op Cinquième ageféiert, an zwar ginn déi Enn Februar, uganks Mäerz duerchgeféiert, fir de Schoulen et ze erlabe fir ze kucke wou se do stinn. Mir maache keng national Hitparade, well do besteet déi Gefor, déi och bei där internationaler Hitparade besteet. Ech weisen do nach eng Kéier op d'Aussoe vum Här Dubs hin, déi ech virduu virgelies hunn. Mir wëllen de Schoulen et erméigleche fir ze kucken, dass se kënne feststellen wou hir Elève stinn.

Déi Schüler déi op Septième era kommen an déi eng Datz hu well se eng Lacune hunn nom éischten Trimester, an engem oder méi Hauptfächer, déi kréien den Appui obligatoire am zweeten Trimester. Dat ass elo ugelaf. Dat gétt selbstverständlech och évaluéiert fir ze kucken ob dat de richteg Wee ass. Well d'Schüler déi eng Lacune hunn, déi muss ee jo geziilt ënnerstëtzen, an dat kann net exklusiv während dem Unterricht stattfannen.

Wat de Recrutement vum Personnel enseignant ubelaangt, sou muss ech soen dass mer och do Progrèsë gemaach hunn am Recrutement vum Secondaire a vum Secondaire technique. Mir hunn a verschiddene Fächer nach ëmmer Pénurie, mä mir hunn an anere Fächer ze vill Kandidaten, wéi beispillsweis an der Biologie oder an der Geschicht, mä mir hunn insgesamt besser rekrutéiert. Dat ass och dodrop zrëckzeféieren, well mer eng zweet Sessioun ageféiert hu fir ze rekrutéieren, déi am Februar gemaach gëtt. An och dat huet positiv Resultater bruecht.

Elo méi spezifesch am Secondaire technique e puer Punkten, déi ech wëll erausgräifen. Do wëll ech mam Préparatoire ufänken. De Préparatoire ass als Système modulaire opgebaut ginn an et gëtt mer elo gesot, ech wëllt deen ofschafen oder ghettoiséieren. Mir hu leider misse feststellen, dass et Kanner gëtt déi am Système modulaire einfach net matkommen. An dat sinn déi Kanner, déi dann op Sankt Vith gaange sinn an deenen do gehollef ginn ass.

■ Une voix. - A gutt gehollef!

■ Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*. - Ech hu mer d'Fro gestallt: Wat maache se zu Sankt Vith wat mir net maachen? Dofir sinn ech dohinner kucke gaangen. A wat maachen déi? Déi huelen déi Kanner déi wierklech extrem Schwierigkeiten hunn an eng Klass. Well wat ass den Désavantage beim Système modulaire? Beim Système modulaire hunn d'Kanner kee Klassenseverband a si hu keng Referenzpersoun. An dat si besonnesch déi Kanner, déi doheem schonn oft net eng Referenzpersoun hunn, déi doheem oft net ee Raum hu mat deem se sech kënne identifizéieren. An och déi Klasse ginn évaluéiert. Ech war dat kucken an ech muss lech soen, et war do eng Classe à enseignement fondamental vu Kanner déi net méi schoulflichtig sinn. Déi hu mech gefrot, därfe mer d'nächst Joer erëmkommen? Dat wäerten ech als Succès fir déi Kanner déi déi gréisste Schwierigkeiten hunn an déi gären an d'Schoul ginn.

En anere Gradmesser ass och den Absentéisme scolaire. An deene Klassen ass e ganz niddreg, well d'Kanner freeë sech drop fir an engem Grupp zesummen ze sinn. An dat ass den Avantage wann een

där Formationen huet. Mir hunn och do e Plan-cadre fir déi Klassen ausgeschafft, well bis elo war et esou dass déi Kanner da kee Choix haten an eng Partie vun hinnen hu missen an d'Ausland goen. Elo kënne mer hinnen hei awer, Gott sei Dank, dat mat op de Wee gi wat se brauchen.

Mir haten hei, Här President, eng Debatt iwwert d'Intégration vun den Ausländerkanner. Mir hunn eng Motioun ugeholl vu 24 Punkten. Do war ee Punkt dran, dass d'Formationen sollen op Franséisch ugebuede ginn. Där Formationen gëtt et eng Rei an der Berufsausbildung a mir hunn elo e Règlement grand-ducal an Ausarbeitung fir de Régime du technicien an de Régime technique och an de Sproochen ze moduléieren.

D'Erléiere vun der Sprooch ass nämlech fir eis Schüler all en Atout. Et därfe awer net fir eng Rei vun hinnen en Obstacle gi fir iwwerhaupt zu engem Ofschloss ze kommen. A fir déi ass dat esou geduecht. Dat géllt selbstverständlech awer net fir de Secondaire. Ech hat och Elterevertrieeder bei mir déi gesot hunn, mir missten de Kanner et erméiglechen ouni Franséisch de Secondaire ze maachen, oder als Niewefach. Dat geet awer net an engem Land wou Franséisch d'Sprooch vun der Administration ass, d'Sprooch vun der Juridiction. Menger Meinung no leeschte mer do de Kanner keen Dénkscht an ons selwer och keen, esou dass mer am Secondaire mussen op en héije Sproocheniveau pochen, mä am Secondaire technique mussen mer d'Sprooch moduléieren.

Am Secondaire technique ass beispillsweis eng nei Division ageféiert ginn, fir dass een en Ofschloss ka maachen am Kader vun der Technique générale an der Informatik, well et wichteg ass dass mer och do Leit ausbilden. Wat d'Berufsausbildung ubelaangt, esou sinn eng ganz Partie Formationen dobäi komm, wéi zum Beispill d'Aide en pharmacie, de Bauschlässer, de Fachinformatiker. Och do huet sech eppes gedoen.

D'Zuel vun den CATPen am Handwerk, déi stagnéiert am Moment, wat wierklech bedauerlech ass. Mä d'Zuel vun den CATPen - an dat ass erferelech, an et soll een och déi positiv Punkte ervirhiewen - an der Industrie, am Commerce an an der Hôtellerie geet insgesamt an d'Luucht. Ech nennen lech do just zwou Zuelen: 1999 waren et der 387 déi en CATP kruten, am Joer 2002 waren et der 516. Dat mécht eng Progressioun vun 33% aus.

Dat ass awer e positiivt Zeechen, wat ech hei wollt ervirsträichen.

Wat de Secondaire ubelaangt wëll ech soen, dass mir jo d'Gesetz gestëmmt hunn iwwert d'Division supérieure, an déi Reform huet elo op Quatrième ugefaangen. Do si scho Programmer reforméiert ginn an duerno kënnt et dann op d'Troisième.

Fir de Secondaire wëll ech soen, dass mir eng Enquête gemaach hunn an et ass gefrot gi mir solle kucke wat d'Schüler no der Première géife maachen. Déi Enquête ass amgaange. De Schlussbericht ass amgaange gemaach ze ginn. Do gëtt et eppes, wat am Ausland Studienabbrechquote heescht (SAQ). Dat wëllt soe wéi vill Schüler vun deenen, déi op Première erauskommen, an enger éischter Zäit hir Studien ofbriechen. Déi Quot läit a Frankräich an an Eisterräich bei 41%, a België bei 40%, an der Schwäiz bei 27% an zu Lëtzebuerg bei 10%. Dat heescht also, dass ons Schüler, déi et fäerdeg bréngen of der Première erauszekomme mat engem Premièresdiplom, géintiwier deem wat gesot gëtt, gutt op d'Universitéit virbereet sinn, well mir do manner Leit hunn déi hir Studien ofbriechen. Dat schwätzt fir de Secondaire.

„Et sinn der och vill manner“ gëtt gesot, mä wat notzt et ons 80% Bachelieren ze hu wéi se a Frankräich

wollten dru kommen, wann déi et iwwerhaupt net fäerdeg bréngen Etudes universitaires ze maachen. Dat si Frustrationen. Dat ass dene Jonken eppes virgegaukelt, wat se awer net kënne errechen. Ech hunn da léiwer dass mir d'Schüler gutt drop preparéieren an dass se dat da kënne maachen.

■ M. Ben Fayot (*LSAP*). - Madame Minister, déi aner Länner hunn awer trotzdeem vill méi héich Zuele vun Universitéitsofschlëss.

■ Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*. - Well insgesamt hir Populationsconfiguration eng aner ass, well se manner Immigration hunn.

■ M. Ben Fayot (*LSAP*). - Ah, tiens!

■ Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*. - Ma jo - ech hunn dat am Ufank gesot - d'Eltere vun 33% vun de Kanner hunn net méi wéi de Primärofschloss. Dat sinn awer keng Lëtzebuerger Kanner. Et kann een also net déi Schlëss esou zéien. Et wier interessant ze kucken, wann een d'Populatioun insgesamt hält, wéi vill Kanner, déi duerch de Lëtzebuerger Schoulsystem ginn, net nëmme Lëtzebuerger, dono zu engem Ofschloss kommen. Dann huet een, wann een dann herno just déi Populatioun hält, eng Vergleichsméiglechkeet.

■ M. Jos Scheuer (*LSAP*). - Huet PISA dat net gemaach?

■ Mme Anne Brasseur, *Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports*. - PISA test déi 15-jähreg Kanner an do si mir nach wäit vun der Universitéit ewech.

Dës sinn nëmme e puer Punkten, Här President, Dir Dammen, Dir Hären, vun enger ganzer Rei vu Moosnamen déi amgaange sinn emgesat ze ginn oder déi emgesat ginn. Et ass nämlech um Terrain wou et sech mécht an net a grousen Debatten. Am Beräich vun den Technologien - do ass haut net driwwer geschwat ginn, well jidderee seet do leeft jo alles gutt - ass beispillsweis e Portail d'entrée fir all déi Interesséiert un der Schoul geschafe ginn, „my School!“, deen excellent ass an deen ech lech gären iwwerreechen.

Mir haten ee Problem, mir haten net genuch Données statistiques iwwert d'Lëtzebuerger Schoul. Mir konnten och d'Carrière vun de Schüler net verfollegen, well d'Gesetz iwwert d'Protection nominative des données ons dat net erlaabt huet. Dofir hu mer awer e Règlement grand-ducal geholl, deen ons elo déi Etüden erlaabt fir d'Kanner am Einzelnen ze kucken. Dofir hu mir et och elo emol fäerdeg bruecht an engem éischte Jet, mä et ass net komplett, d'Chiffres-clés vun der Education nationale ze publizéieren.

Weider hunn ech an deene leschte Wochen am Ministère en Observatoire statistique geschafen deen och d'Qualitéit vum Enseignement soll mat préifen, wou och Leit vun anere Ministère mat dobäi sinn. Dës konkret Schrëtt konnten nëmme dank dem Asaz gemaach gi vu ganz ville Leit um Terrain a vun Enseignanten déi all Dag um Terrain schaffen an oft ënner schwierige Bedingungen dat maachen.

Et ginn nach eng Rei Punkte wou ech net esou virukomme wéi ech mir dat géif wënschen. Dat sinn effektiv d'Programmen, mä ech hunn de Programmkommissionen elo vun der leschter Rentrée a méi Moyenné gi fir d'Hauptfächer. Et sinn och Fächer wéi beispillsweis d'Chimie, do geschitt enorm vill.

Den nächsten Dënschdeg gëtt do en neie Chimiesprogramm fir de Secondaire virgestallt. Ech muss lech soen, et ass formidabel wat do virgestallt gëtt. Mä allgemeng sinn ons Programmen nach ëmmer ze vill iwwerlueden. Virun allem iwwerlaaschte mir ons Kanner mat Faktewëssen a si hunn net genuch Zäit dann ze kucke wéi een dat Wëssen applizéiert. Och komme mir, wat d'Infrastrukture ubelaangt, net esou viru wéi ech mir dat géif wënschen.

Et ass also weider mat vill Aarbecht ze rechnen an ech maachen déi Aarbecht och weider mat Gedold, dat ass wouer, awer och mat Determinatioun. De Konfuzius huet gesot: „Wer in seinem Staate Ordnung schaffen will, der gehe in seine Stadt. Wer in seiner Stadt Ordnung schaffen will, der gehe in seine Straße. Wer in seiner Straße Ordnung schaffen will, der gehe in sein Haus. Dort beginne er Ordnung zu schaffen.“ Genee dat sinn ech amgaange säit Méint a Joren ze maachen. Ech hunn eben eng Partie Mesuren an d'Weeër geleet fir dass sech ëm d'Kanner gekëmmert gëtt a fir dass d'Schoul méi gerecht gëtt.

Ech mengen, dass een awer nieft där alldieglecher Aarbecht, déi wichtig ass, och muss an d'Zukunft kucken. Duerfir hunn ech Orientationsdokumente ausschaffe gelooss am Ministère iwwer folgend Sujeten. Mir brauchen en allgemengt Schoulgesezt hei zu Lëtzebuerg, well mir haten nëmme Schoulgesezt par ordre d'enseignement getrennt. Mir hunn do mat alle Partner geschwat fir d'Missiounen vun de Schoulen an d'Missiounen vun de Partner kënne mat hire Finalitéiten ze definéieren. Ech wier frou, Här President, wann Är Educationskommissionen sech géif mat deem Orientationsdokument, éier et zu engem Projet de loi kënnt, auserneeetzen. Ech iwwerreechen lech dat fir et virun ze ginn un d'Educationskommissionen.

Dann d'Reform vum Schoulgesezt vun 1912. Do hunn ech mat de Schoulpartner geschwat an et waren 11 Sitzungen am Ministère fir um Schoulgesezt vun 1912 ze schaffen. Och do hu mir elo en Orientationsdokument an ech wëllt och, Här President, dass Är Kommissionen sech domat géif auserneeetzen. Och do géif ech lech deen Document d'orientation wëllen iwwerreechen.

Da wollt ech soen, dass déi successiv Regierungen säit 1945, well d'Texter fir d'Berufsausbildung si vun 1945, gesot hu si géifen d'Berufsausbildung gären adaptéieren, mä dat ass net geschitt. Ech hunn elo en Orientierungspabeier, deen an der Tripartite Formation professionnelle mat de Chambres professionnelles mat de Syndikater schonn diskutéiert ginn ass. Och heizou wëll ech lech e Pabeier virleeën.

(Mme le Ministre Anne Brasseur dépose trois documents d'orientation)

Ech hunn awer och nach aner Gebitter wou d'Aarbechte vill méi wäit fortgeschritt sinn, wou ech lech ka Gesetzesprojeten deposéieren.

3. Dépôt de trois projets de loi

Dat eent ass, fir dass ons Postprimärschoule vill méi autonom kënne fonctionnéieren, dass se dofir d'Moyenné kréien an dass se dofir déi néideg Strukture kréien, wou och d'Rôle vun deenen eenzelne Partneren definéiert ginn, fir dass mir eng manner zentralistesche Pädagogik kréien, mä mir de Gebaier awer d'Méiglechkeet ginn dat vill méi an Autonomie mat hirer Communauté scolaire ze maachen. Dofir wëll ech e Gesetzesprojet deposéieren.

- *Projet de loi 5092 portant organisation des lycées et lycées techniques*

Da wollt ech e Gesetzesprojet deposéieren iwwert de Recrutement vun den Enseignanten. Dat ass eppes méi Technesch, well do muss verschidde Procéduren ugepasst ginn. Och deen Dépôt maachen ech.

- *Projet de loi 5091 modifiant la loi modifiée du 10 juin 1980 portant planification des besoins en personnel enseignant de l'enseignement postprimaire*

An da wëll ech zum Schluss e Projet de loi deposéieren iwwert d'Schafe vun engem Lycée zu Réiden. Dat ass net de Bauprojet, mä hei ass et d'Kreatioun vum Lycée, well ech mengen dass et gutt ass, dass mir dat am Virfeld maachen, well dat nach kann eng Incidence hunn. Och dee Projet wëll ech hei deposéieren.

- *Projet de loi 5090 portant création d'un établissement d'enseignement secondaire à Redange/Attert*

4. 4915 - Débat d'orientation sur l'étude PISA (Program for International Student Assessment) réalisée dans les pays de l'OCDE (suite)

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et sinn nach eng ganz Partie Motiounen deposéiert ginn an et sinn och eng Partie Froe gestallt ginn, mä ech mengen dass ech awer unhand vu mengen Ausféierungen op ganz viles geäntwert hunn.

Eppes wat ech net ugeschnidden hunn ass dat vum Tronc commun, mä do hat ech schonn eng Kéier hei op dëser Tribün gesot dass d'Regierung net denkt an déi Richtung am Moment ze goen. Ech weess net, ob dat dono eng Kéier geschitt an ech wëll och do op d'Ausso vum Här Dubs hiweisen. Wann ee vun enger Additiv-Gesamtschoul schwätzt a vun enger Integrativ-Gesamtschoul, dann hunn ech effektiv domadder Problemer.

Wat d'Motiounen insgesamt ubelaangt: Do hu mer eng éischt Motioun vum Här García, wou hien eng ganz Partie Punkten opwerft, wou mir schonn deelweis amgaange sinn, och Punkte wou ech domat d'accord sinn, mä et sinn awer och eng Partie Punkten dran déi ech net kann unhuelen, wou mir wierklech net enger Meinung sinn. Dofir géif ech der Chamber proposéieren déi ofzelehnen.

Déi zweet vun der LSAP géif ech och lech recommandéieren ofzelehnen. Si froen, dass een den Enseignement précoce an alle Gemenge soll generaliséieren. Bis 2005 soll dat och geschéien. Dass een aner Kompetenzopdeelunge soll tëschent de Ministère maachen. Dës Regierung huet sech esou organiséiert wéi se mengt dass dat am beschten ass. Mir fueren excellent domat. Och dat, mengen ech, kann ech wierklech net unhuelen. Ech géing lech bieten och déi ofzelehnen.

Déi drëtt ass erëm eng vun der LSAP iwwert d'Offer vun der Pédagogie de la deuxième chance. Déi Offer besteet. Et ass richtig, mir bauen net eng Schoul wou mir déi all dra maachen, déi keen Schoulofschloss hunn, well dat wier jo d'Ghettoisierung, mä mir hunn op enger ganzer Partie Schoulen eng Pédagogie vun der deuxième chance, sou dass déi Offer besteet, sou dass ech déi Motioun net kann unhuelen, mä mir sinn natierlech gäre bereet awer mat de Resultater heihinner ze kommen.

Wat déi véiert Motioun ubelaangt, do geet et ëm en Enseignement différencié an eng Prise en charge vun alle Kanner. Dat ass an der Ecole publique, domat hunn ech kee Problem, mä ech denken net dru fir de Projet de loi iwwert d'Privatschoulen zrëckzezéien. Dat ass